

K 351

D59015

TSL

Kong Sophal dit Ken

(គំនិត (នៃ បច្ចេកវិទ្យា))

ប្រតិបត្តិការ

Siam

2.12.78

ខ្ញុំសូមគោរពអង្គការជាទីគោរព
ខ្ញុំសូមរាយការណ៍ជូនអង្គការ អំពីលក្ខណៈពន្ធុប្រហារដូចតទៅ

តាមការជួបគ្នារបស់បងវ៉ន ខ្ញុំ បងប្រាង និងបងអន នៅរោងចក្ររទេះភ្លើង
កាលពីថ្ងៃ ៣.១២៧៨ (ថ្ងៃខ្មែរចាស់) ពេលខ្ញុំធ្វើការជាមួយអង្គការហើយ មុនខ្ញុំ
ទឡើងរទេះភ្លើងត្រឡប់ទៅ ព្រះវិហារវិញ ។ បងវ៉នមានមតិប្រាប់ខ្ញុំដូចតទៅ :
(ខ្ញុំក៏យល់ស្របតាមមតិនេះដែរ ។)

i. - ក្បាលម៉ាស៊ីនដឹកនាំធ្វើរដ្ឋប្រហារ មាន :

- ១ - ឈ្មោះ : បងវ៉ន
- ២ - ឈ្មោះ : កី ពាធិព្យ
- ៣ - ឈ្មោះ : ចាន់ ចូណី
- ៤ - ប្រាង រទេះភ្លើង
- ៥ - ឈ្មោះ : អន ឧស្សាហកម្ម
- ៦ - ឈ្មោះ : សាំង រទេះភ្លើង
- ៧ - ឈ្មោះ : ខន ប្រធានវិវ
- ៨ - ឈ្មោះ : ឈយ ប្រធានរោងចក្រក្បាលថ្នល់

ii. - កម្លាំងកាន់អាវុធ ដើម្បីធ្វើរដ្ឋប្រហារ :

ផ្នែកទីមួយ មានកម្លាំងកម្មករខាងឧស្សាហកម្ម ដែលនៅតាមរោងចក្រ ស្ទើរដក
ក្រឡឹង អគ្គិសនី ធ្វើប្រេងកន្តក់ ខាងបូជនីយ៍កែវ ឆីឡូយេខ១២ ចាក់អង្រែ ក្បាលថ្នល់ ។
កម្លាំងកម្មករគ្រប់គ្រង ទ័ន្តគ្រប់ផ្នែកទាំងអស់ តាមរោងចក្រនីមួយៗនេះ សុទ្ធតែជាសមាស
ភាពដែលចាត់តាំងពួន ហើយទទួលបានការដឹកនាំការផ្ទុះអាវុធ ពួនគ្រប់មុខប្រព្រឹត្ត ។
កម្លាំងប្រយុទ្ធស្នង គឺនៅរោងចក្រក្បាលថ្នល់ ដែលមានឈ្មោះឈយជាប្រធាន ។ ឯអ្នកទ
ទួលខុសត្រូវចាំថ្ងៃបងកម្លាំងខាងរោងចក្រទាំងអស់ មានឈ្មោះបងអន និងឈ្មោះឈយ
កម្លាំងកាន់អាវុធផ្នែកទីពីរ គឺកម្លាំងខាងកម្មកររទេះភ្លើង ។ សមាសភាពដែលគ្រប់
គ្រងតាមផ្នែកទាំងអស់ សុទ្ធតែជាសមាសភាពដែលចាត់តាំងពួនហើយ សំរាប់ដឹកនាំផ្ទុះអា

ខ្ញុំធានាមុខប្រព្រឹត្តិដែលបានកំណត់ឱ្យ ។ ផ្នែកកម្លាំងនេះ មានបងប្រាង គឺឈ្មោះសាំង ជាអ្នកទទួលខុសត្រូវ ។ កម្លាំងខាងក្រៅនេះ មាននៅខាងក្រៅតាមផ្លូវភ្នំពេញ ទៅព្រះវិហារ ជាកម្លាំងអន្តរាគមន៍ ខាងពោធិ៍សាត់ មានឈ្មោះ ចាន់ទទួលខុសត្រូវ (កម្មាភិបាលប្រចាំឆ្នាំនីពោធិ៍សាត់) ខាងព្រះវិហារមានឈ្មោះ មូមទទួលខុសត្រូវ (កម្មាភិបាលប្រចាំឆ្នាំនីព្រះវិហារ) គឺធានាមុខភ្នំពេញ កំពង់ឆ្នាំង ឈ្មោះ គិនទទួលខុសត្រូវ កម្លាំងទីបី ជាកម្លាំងបន្ទាប់ លំដាប់អន្តរាគមន៍ឈ្មោះ គឺកម្លាំងនៅខាងក្រៅ ដែលមាន ឈ្មោះ ខន គឺឈ្មោះ ស៊ីងជាអ្នកទទួលខុសត្រូវ ។ កម្លាំងនេះនៅព្រះវិហារខ្លះ នៅកំ ពងខ្លះ គឺនៅព្រះវិហារខ្លះ ។ នៅភ្នំពេញមួយចំនួន ។ កម្លាំងតាមភាគ ខាងចូល មានឈ្មោះ ចាន់ទទួលខុសត្រូវ ខាងពាយ័ព្យ មានរូបខ្ញុំផ្ទាល់ ។

iii. - ខាងគ្រឿងប្រដាប់ :

ផ្នែកទីមួយ អាវុធដែលលក់តាមរោងចក្រ ដែលប្រមូលទុកពីពេលមុន យូរហើយ ហើយលក់បន្តជាបន្តបន្ទាប់ ។ នៅទីក្រុងភ្នំពេញ ក៏មាន ចាក់ស្រែង ក៏មាន ក្បាល ដួល ក៏មាន ហើយនៅរោងចក្រក្រចេះ ក៏មានលក់កាំភ្លើងទុកផង ។ ខាង រោងចក្រផ្នែកឧស្ម័ន មានឈ្មោះ បងអន ឈ្មោះ ឈយ ប្រធានរោងចក្រក្បាល ដួល គឺកម្មាភិបាលចាក់ស្រែង មាននាមជាប្រធានម៉ាស៊ីនសារឈើ ទាំងអស់ (ខ្ញុំរកនិក ឈ្មោះ មិនដឹងឡើយ) ។ ជាអ្នកទទួលខុសត្រូវចាត់ចែងសម្ភារៈទាំងនេះ ។ ខាង រោងចក្រក្រចេះ មានឈ្មោះ បងប្រាង គឺបងសាំង ទទួលខុសត្រូវ ។ អាវុធមាន ចំនួនគួរសមផង ។

ផ្នែកអាវុធគឺគ្រាប់រំលេចទីពីរ គឺបងវ៉ាន់គាត់ទទួលខុសត្រូវផ្ទាល់ អាវុធនេះនៅ ក្នុងឃ្លាំងភ្នំពេញ ដែលមានប្រធានភ្នំពេញ (ខ្ញុំមិនឃ្លាស់ឈ្មោះ) ហើយគឺ ឈ្មោះ លក់ ប្រធានរោងជាងជួសជុលអាវុធមួយចំនួន ។ ការផ្គត់ផ្គង់អាវុធផ្នែកនេះ សំខាន់ជាងគេ ។ ក្រៅពីនេះ មានអាវុធបីបីខ្លះ ខាងចូល ដែលមិនចាត់ទទួលការ អាវុធនេះគឺកម្រិតតាមផ្លូវលេខ១ ក្នុងទន្លេសាត់ ។

ការទាត់ទងរវាងខ្ញុំនិងបងវ៉ាន់ គឺតាមផ្លូវក្រចេះ ហើយបងវ៉ាន់ជាមួយឈ្មោះ ចាន់ ចូល តាមផ្លូវលេខមួយ កម្លាំងនៅខាងខ្ញុំ មានរោងចក្រព្រះវិហារ ដែល

មានឈ្មោះ និង អ្នកទទួលខុសត្រូវ រឿងនិងរោងចក្រស្តុកកំពង់ស្ពឺ ដែលមានឈ្មោះ
យ៉ាង នឹងឈ្មោះ ខ្ញុំ ទទួលខុសត្រូវ ។

ល្អមគោរពដោយសូមរាយការន៍ដល់ការបង្កើត
ថ្ងៃ ១.១២.១៩៧៨

កី

7-12-78
H
U
2

HA A

ខ្ញុំសូមគោរពអង្គការជាទីគោរព.

ខ្ញុំសូមរាយការណ៍ អំពីការទាក់ទងគ្នារវាងខ្ញុំ រូបក្សត់ដូចតទៅ .

1. - រវាងឈ្មោះ បងវ៉ន នឹងខ្ញុំ : ឆ្នាំ ១៩៦៥ ពេលដែលអង្គការកំរើកឱ្យខ្ញុំទៅ
ជនបទ ខាងភូមិភាគពាយព្យ ឈ្មោះទុំស៊ុនពេង បានឧទ្ទេសនាមប្រាប់ថា ឱ្យ
ទទួលការដឹកនាំគាត់ចុះ ។ ជាសំបុត្រឆ្លាមដេរូងពុ ក៏ដូចជួបមាត់បាននិយាយគ្នា -
ដាច់ ដោយយកស្លាកបដិវត្ត ។ ដូចពាក្យថា ត្រូវខិតខំធ្វើការ បានសេចក្តីខិតខំធ្វើ
ដើម្បីកម្ពុជាក្បត់ហើយ ព្រោះការប្រឆាំងនឹងបដិវត្ត វា រាល់ថ្ងៃទាំងការងារ
ធំ ទាំងការងារតូចឱ្យតែរវាងរាពាន គឺរវាងហើយ ។

ដោយឡែកតែគំរោងធ្វើរដ្ឋប្រហារនេះ គាត់បានលើករវាងខ្ញុំ ៧.៧៨
ពេលដែលខ្ញុំមកភ្នំពេញ ធ្វើការជាមួយអង្គការ ។ មុនខ្ញុំជិះរទេះភ្លើងទៅបាត់ដំបង
ទិញ ខ្ញុំបងវ៉ន បងប្រុង បងអន បានដឹងក្នុង ក្រោយព្រួយល្ងាចហើយ អំពីវិធីដំណើរ
ការរដ្ឋប្រហារ នឹងសមាសភាពដែលនៅក្នុងគណៈដឹកនាំរដ្ឋប្រហារ ។ ចំណែកឈ្មោះ
ចាន់ តាំងពីលើកគំរោងធ្វើរដ្ឋប្រហារនេះ ខ្ញុំមិនទាន់បានជួបផ្ទាល់មាត់ដឹងក្នុង
ទេ រហូតដល់ខ្ញុំត្រូវចាប់ខ្លួននេះ គឺមានតែ បងវ៉ន ទាំងអស់គាត់ទាក់ទងជួនផ្ទាល់
ជួនតាមរយៈ បងអន ។ ដូច បងវ៉ន នឹងខ្ញុំដែរ គឺបងប្រុងគាត់អ្នកទទួលភារៈទាក់
ទងជាអ្នកនាំពាក្យ ។ តែឈ្មោះចាន់ នេះ ខ្ញុំបានស្គាល់ពាក្យដឹងឆ្លើយគ្នា តាំង
ពីសម័យឈ្មោះ ភឹម នឹងឈ្មោះ ភួងនោះម្ល៉េះ ។ ពិសេសពេលដែលបានជួបគ្នារៀន
សូត្រខាងលើ ។ ហើយជាពិសេស ថាចាំធ្វើមហាសន្និបាតលើកទី ៥ ហើយនឹងទាក់ទង
ជួបគ្នា ដើម្បីរាយការណ៍ផង ដើម្បីលើកវិធានការថ្មីផង ។ តែខ្ញុំត្រូវចាប់ខ្លួន
ទៅ ។ ចំពោះខ្លួនខ្ញុំស្គាល់ឈ្មោះចាន់ នេះ គឺក្រោយរំដោះប្រទេសទាំងស្រុង
ទេ ។

ជាមួយឈ្មោះប្រុង ហើយនឹងជាមួយឈ្មោះ អន ការទាក់ទងមានតាំងពីយូរ
ហើយ តាំងពីខ្ញុំនៅធ្វើការក្រុងម្ល៉េះ ធ្លាប់បានប្រជុំរៀនសូត្រ និងដាក់ទិសឱ្យផ្នែក
កម្មករ ធ្វើការងារឱ្យខុសទិស តាំងពីមុនមក ។ តែមកប្រាស្រ័យទាក់ទងជាប់គ្នា

វិញ គឺតាំងពីក្រោយដោះមកនេះទេ មហ្វាងខ្ញុំក៏ត្រូវទទួលភារៈខាងផ្លូវទេ
ភ្លើង និងឧស្សាហកម្មភាគ មហ្វាងទៀតទាក់ទងដើម្បីដោះស្រាយនេះ រនោះ
ទាំងក្នុងផ្លូវការ ទាំងក្រៅផ្លូវការ ។ ហើយក្នុងខែ ៧.១៩៧៨នេះ ដែលបងវង
គាត់ទទួលនាមពីបញ្ជារដ្ឋប្រហារជាមួយគ្នា ។

លទ្ធផលវិញ ពេលគិតរដ្ឋប្រហារនេះ មានតែ បងវង បងព្រាង បងអន
និងខ្ញុំទេ ។ ឯឈ្មោះចាន់ មិនទាន់បានជួបគ្នា ដដែលផ្ទាល់មាត់ទេ ។ រដ្ឋប្រហារ
គំរោងធ្វើក្រោយ ពីមានព្រឹត្តិការណ៍ឈ្មោះព្រឹម និងឈ្មោះភឹមហើយ ។ ពេលថែ
សា ផ្ទះគីរាស្រីយល់ក្លែងៈពីរបីយ៉ាង ។ មហ្វាងគឺទៀតបច្ចេជីវកម្មឱ្យបានស្រួល មហ្វាង
ទៀត ក៏ក្រេត្យមរដ្ឋប្រាំងនេះដែរ ដើម្បីយកកម្លាំងខាងក្នុង ខាងក្រៅរួមផ្សំ
គ្នា ។ ឯកំណត់ថា ថ្ងៃណាធ្វើនោះ មិនមានកំណត់ទេ ។

II. - ចំពោះឈ្មោះពក និងខ្ញុំ ។ ឈ្មោះពក នេះឈ្មោះព្រឹម បានទទួលនាម
ប្រាប់គ្នាតាំងពីឆ្នាំ ១៩៧៦ ឈ្មោះពក បានធ្វើដំណើរទៅលេងនៅភូមិភាគ
ពាយ័ព្យ ដូចជាមួយឈ្មោះព្រឹម ជាភ្នាក់ងារ ។ ហើយតាមរយៈឈ្មោះពក ផ្ទាល់
ក៏បាននិយាយប្រាប់ខ្ញុំថា គេជាដៃគូរបស់ឈ្មោះ យួន គេជាអ្នកការពារ គេជា
អ្នកស្រឡាញ់គោរពដោយឈ្មោះព្រង់បំផុត ។ នៅសម័យសង្គ្រាម៤ឆ្នាំ ប្រឆាំង
នឹងសង្គ្រាមយួនពានរបស់ក្រុងព្រះស្រី ។ ដូច្នេះខ្ញុំបានស្គាល់ជាលម្អិតភាពសេដ្ឋីកា តាំង
ពីឆ្នាំ ១៩៧២ ម្ល៉េះ ។

នៅខែ ៨ ឆ្នាំ ១៩៧៨ ពេលខ្ញុំជួប បងវង នៅមន្ទីរឧស្សាហកម្ម ខ្ញុំបាន
ជួបគាត់ដែរ ថាភាគកណ្តាលយ៉ាងណាដែរ ។ គាត់ឆ្លើយថា មិនអីទេ ។ តែសំខាន់
ពេលមហាសន្និបាតលើកទី ៤នេះ ហើយដែលឈ្មោះពកនេះបាននិយាយក្នុងបន្ទប់តិចតុជា
មួយខ្ញុំថា "ប្តីម៉ាមានរដ្ឋប្រហារបន្តទៀតនៅរដ្ឋប្រាំងនេះនេះមេឃទៀតហើយ"
ហើយនិយាយនេះតាំងពីថ្ងៃជួបគ្នាដំបូងម្ល៉េះ ។ រួមទាំងមតិបងវង ពីខែ ៨.៧៨
និងផ្ទាល់ខ្លួនរបស់គេ ខ្ញុំកំណត់ថាឈ្មោះនេះ គឺឯរឿងរដ្ឋប្រហារថ្មីនេះច្បាស់ហើយ
ការទាក់ទងរឿងរដ្ឋប្រហារផ្ទាល់ មានតែបងវងទេ ដែលចុះទៀងទាក់ទងជា
មួយឈ្មោះ ពក នេះជាប់ ។ តែក្នុងគំរោងសមាសភាពគណៈរដ្ឋប្រហារ មិនមាន

ឧទ្ទេសនាមឃ្លោះពកនេះទេ ទ័តជាសមាសភាពក្បត់នោះវាប្រាកដណាស់ហើយ ។
ពេលនេះមិនដាក់ចូល ពេលក្រោយក៏ដាក់ចូលទ័ត ។

III. - ចំពោះឃ្លោះ រីឯ អនុលោមតំបន់ស្តីស្តង់ ។ គាត់មានបងម្នាក់ ឃ្លោះ
រឿង ជាបងបង្កើត ធ្វើប្រធានគណៈសហករណ៍នោតាណា ។ ពេល
ទ័តសាត់ផ្លូវទៅពាយព្យភ្លាមគាត់ជជែកសាកសួររកឃ្លោះ រឿង នេះណាស់ ។
ដូចខ្ញុំពេញណា ក៏សួរ ឈរលើមនោសញ្ចេតនាប្រដាល់ប្រដាល់គាត់ចំពោះបងគាត់
ខ្ញុំក៏មានឃោបល់ប្រាប់គាត់ ពេលដួងគ្នានៅព្រាត់ដំបងត្រូវសំរាកទីថ្ងៃ ក្រោយប្រជុំ
ភាគ ក្នុងរវាងឯប្រាសាទក្រោយ ទ័តសាត់ទៅដល់ពាយព្យ ទ័តឃ្លោះឃ្លាំងមនោ
ជារលោ រោមន្ទីរ ៥៦០ ខ្លួនិយាយថា បងសមមិត្តបង្កើតពូជសំរាកទៅហើយ ។
ឃ្លោះរឿង បងសមមិត្តតាមខ្ញុំមើលមិនមានគុណវិបត្តិអីឡើយទេ គ្នាគ្រាន់តែជាប្រ-
ធានសហករណ៍ តែធ្វើម៉េច បើមានចម្លើយ ។ ពេលនោះគាត់ឆ្លើយ អីចឹងហើយបង
អើយ ដទ្បាត់គេមិនស្ងប់ពិនិត្យអំពើប្រព្រឹត្តិទេ គេលេងទ័តតាមទ័តប្រសព្វទ្បាយ - ផ្លូវ
នេះហើយ ខ្ញុំសំរាកទ័តសព្វថ្ងៃ ម៉ាពុយក៏តែសឹងហើយ ។ ពាក្យទាំងអស់នេះ នាំ-
ឱ្យខ្ញុំចាប់ផ្តើមចាប់ទ័តប្រដាល់គាត់ជាបន្តបន្ទាប់ទាំងការនិយាយវាយប្រហារ
បង្កើត ទាំងការទាក់ទងខាងមនោសញ្ចេតនា ។ ហើយពិសេសពេលឃ្លោះ ញឹម
ឃ្លោះទ័ត ត្រូវចាប់ហើយ ក្នុងទី ៧ ក្នុងទី ៨ ឆ្នាំ ១៩៧៨នេះ ខ្ញុំយកពេលវេលា
ទៅមើលចំការកប្បាស នៅភ្នំស្តីស្តង់ ខ្ញុំបាននិយាយពីផែនការរដ្ឋប្រហារប្រាប់ -
គាត់ នៅកន្លែងទទួលភ្នាក់ងាររបស់គាត់ ទ័តខ្ញុំទៅស្នាក់សំរាកពេលថ្ងៃ ។ ខ្លួនិយាយ
ថា ផែនការរដ្ឋប្រហារបានរៀបចំមួយទៀតហើយ គឺខាងផ្នែកកម្មករឧស្សាហ
កម្ម ទ័តមាន បងវ៉ន ដឹកនាំ ហើយខ្ញុំក៏ចូលជាសមាជិកទ័ត ។ រដ្ឋប្រហារ គឺធ្វើ
ដោយសហការជាមួយគ្នានៅរដ្ឋប្រាំងនេះ ។ ខ្លួនិយាយពេលវេលាប្រើទ័ត តែ
ខ្លឹមសារសំខាន់មានបង្កើត ។ ឃ្លោះរីឯ បានឆ្លើយវិញថា យល់ស្របហើយបង យល់ស្រប
ហើយបង តឹងទ្រូងណាស់ ។ ចំពោះឃ្លោះរីឯ នេះ រឿងរដ្ឋប្រហារ មានទ័ត
បង្កើតទេ មិនទាន់រាប់ចូលក្នុងសមាសភាពនៃគណៈរដ្ឋប្រហារទេ ។ ទុកគាត់ជា
កម្លាំងមនោសញ្ចេតនា ដើម្បីឧបត្ថម្ភរដ្ឋប្រហារ ទ័តតាមពិនិត្យទ័តប្រាកដរបស់

គាត់តាំងពីជាប់ថា កម្លាំងរបស់ឆ្មោះសែមក ហើយឃើញសកម្មភាពស្រ្តីណាយ
របស់គាត់ចំពោះពេលនេះ អាចសន្មត់បានថា កម្លាំងល្អមួយទៅអនាគត ។ ទ្រុឌ
ក្រោយត្រូវប្តូររូបក្នុងសមាសភាពនៃកន្លែងនោះខ្ពស់បាន ។

IV. - ការទាក់ទងជាមួយឆ្មោះសៀង ខ្ញុំស្គាល់ឆ្មោះសៀងនេះ តាំងពីឆ្នាំ
១៩៦៩ ។ ពេលនោះខ្ញុំត្រូវធ្វើផ្លូវប្រែកម្លាំងពេញពីរដំបូង ។ ខ្ញុំ
ត្រូវរង់ចាំរសារនោះកំពុងផ្ទះ ដើរក្នុងរំលង ។ ឆ្មោះសៀងពីមុនគេហៅពេទ្យ
សៀង ជាបញ្ជាការទ័ពផ្នែកមួយរបស់ឆ្មោះស៊ី ។ តាមខ្ញុំស្គាល់ស្គាល់ ពុំមែនជាអ្នក
ក្លាហានអីទេ ជាអ្នកបង្ខំពុយក្នុងទីតាំងប៉ុណ្ណោះ ។

អត្តចរិតសំខាន់ គឺឱកាសនិយម ខាងណាខ្លាំងទៅខាងនោះហើយ ។ ផល
ពេលរួមបញ្ជាការទប់ខ្លាំងនៅទូរវាល ខ្ញុំក៏កាន់ទ័ពឃើញច្បាស់ គួរអត្តចរិតមិន
ដឹងនរបស់គាត់ ។ ពេលនោះគាត់ទុកឆ្មោះស៊ីស្របត្រូវសង្ឃ្រាជមួយ ដោយគោរព
គ្នានិយមណ៍ ។ ពេលក្រោយពុម្ពកឆ្មោះស៊ី ទ័ពងម្តងពីការឆ្មោះត្រង់របស់ ឆ្មោះ
សៀង នេះចំពោះគាត់ដែរ ។

ពេលវាយឧត្តុង្គល្អ ក្នុងឆ្នាំ ១៩៧៣ ប្រទេសខ្មែរបានមកអបសាងដួបអង្គការ ខ្ញុំ
បានចូលដំណើរយប់នៅមន្ទីរឆ្មោះស៊ីនេះ ។ ក្រោយនិយាយពីនោះច្រើន ឆ្មោះស៊ី
បានឧទ្ទេសនាមប្រាប់ខ្ញុំថា ជាទីទុក្ខរក្សាជាមួយខ្លួនគេដែរ ។ ចំពោះឆ្មោះសៀង
ហើយនឹងខ្ញុំក៏មានឱកាសនឹងដួបគ្នាផ្ទាល់រាល់ ក្នុងមួយឆ្នាំពុំមានច្រើនណាស់ មួយដង
ប្តូរ ។ ពេលដែលឆ្មោះសៀងនេះផ្លូវទៅនៅសៀមរាប ក៏ខ្ញុំបានដឹងក្រោយ
ដែរ ។

អង្គការត្រូវឱ្យខ្ញុំមកភ្នំពេញជាមួយពេទ្យសៀង ឆ្មោះស៊ី គឺបងមុំក ។
ដំបូងខ្ញុំជិះទ្រានជាមួយឆ្មោះ សៀង នេះ មុនទ្រង់ទ្រាយខ្លីនិយាយលេងថា :
បងវិត្តយើងម្តេច ក៏គេប្រឆាំងជាប់យ៉ាងនេះ ។ ឆ្មោះសៀង បានឆ្លើយថា " អី
មកពីបងវិត្តយើងធ្វើវាខុស បានជាមានគេប្រឆាំង " ខ្ញុំចាប់អារម្មណ៍ជាប់ ។ ផលក្នុង
ពេញ ខ្ញុំដួប បងវិត្ត ខ្ញុំសួរគាត់ថា បងដែលទៅសៀមរាបដែរឬទេ ។ ពេលថ្មីពុ
នេះ ។ បងវិត្ត ឆ្លើយ បើខ្ញុំមិនទៅក៏មានគេទៅដែរ ។ ត្រង់នេះតាមខ្ញុំបាន

ប្រមាណថា ឆ្មោះស្បើង អាចដឹងរឿងរដ្ឋប្រហារ រដ្ឋប្រហារនេះ ព្រោះ
ម្យ៉ាងជាទីទុកសេដ្ឋីអាទៅហើយ ហើយម្យ៉ាងទៀត ខាង បងវង់ ក៏មានទាក់ទង
ខាងស្បើមរាប ។ ចំណែកឆ្មោះស្បើង គ្មានឆ្មោះចូលក្នុងសមាសភាពណាៈ រដ្ឋប្រ
ហារទេ ។ តែថ្ងៃក្រោយតាមថ្ងៃនេះ របស់គាត់ក្នុងបងវង់ គឺតាមទីទុក សេដ្ឋីអា
គាត់អាចចូលក្នុងបញ្ជីអ្នកដឹកនាំជាន់ខ្ពស់បាន ។ រឿងឆ្មោះស្បើង មានប្តីឯង ខ្ញុំ
មិនទាន់បានសាកសួរ បងវង់ បានច្បាស់ណាស់ទេ ។

V. - ការទាក់ទងរបស់ខ្ញុំនឹងឆ្មោះខន ។ ឆ្មោះខន ជាប្រធានទីវី ចុះឡើង
ពាយព័យ តាំងពីឆ្មោះញឹម នៅឆ្នោះ ។ ឆ្មោះខន នេះជាយោធា
ចាស់ខាង ២៥ ។ ខ្ញុំដឹងតាមការទុកទូលនាមរបស់ បងវង់ តាំងពីដំបូងឆ្នោះ (ដំ
បូងដែលក្រុមទីវីទៅនៅខាងភ្នំព្រាម ពាយព័យ ហើយខ្ញុំជាអ្នកផ្គត់ផ្គង់ក្របវីបប
យ៉ាងឱ្យក្រុមទីវីនេះ) ។ រឿងរដ្ឋប្រហារនេះគេដឹងច្បាស់ដូចខ្ញុំ ព្រោះ
គេចុះឡើង បងវង់ ព្រមនេះពេលខ្លះខ្ញុំឱ្យឆ្មោះខន នេះនាំសំបុត្រមកឱ្យ បង
វង់ ទិញផង ។ ការនិយាយគ្នាពេលជួបបងណោះ គឺសំខាន់ខ្លាំងបំផុតភាពទីវី នេះ
ឱ្យណែនាំ ឱ្យទៅជាឧប្បករណ៍ដ៏ស្អប់រាបកម្លាំងក្បត់ចំពោះមុខ ក៏ដូចយូរអង្វែង ។
ជួបគ្នាពេលណា ក៏ខ្ញុំរំលឹករឿងនោះ ពេលនោះទីដេរ ។

VI. - ជាមួយឆ្មោះសាំង ។ ឆ្មោះសាំង នេះខ្ញុំស្គាល់តាំងពីសម័យនៅភ្នំពេញ។
តែការច្បាស់លក្ខណៈភាពក្បត់ គឺបងព្រាងទេ គាត់អ្នកទុកទូលនាម ។ ខ្ញុំ
ផ្ទាល់មិនដែលបាននិយាយជាមួយ សាំង នេះទេ ។

VII. - ជាមួយឆ្មោះវង់ ។ ឆ្មោះវង់ មិនចូលជាសមាសភាពណាៈ រដ្ឋប្រហា
រទេ ។ ពេលថ្មីពុំនេះ ខ្ញុំបានជួបតែម្តងគត់នៅព្រៃដំបង ។ ខ្ញុំក៏ពុំបានផ្ទះ
ប្តូរមតិអីដែរ តែសំខាន់ឆ្មោះទឹកគិតច្នួត ហៅ សុត ពីមុនលេខាស្រុកក្រគរ បាន
ទុកទូលនាមប្រាប់ខ្ញុំថាជាមនុស្សដែលគេចាត់តាំងបាន ជាកម្លាំង សេដ្ឋីអា ។ ពេល
នោះឆ្មោះ វង់ នេះទៅជាយោធាស្រុកក្រគរនៅឡើយ ។ ឃរលើទីទុក

ក្បួននិងឋានៈ ក្នុងបដិវត្ត អ្នកនេះអាចចូលក្នុងបញ្ជីដឹកនាំខ្ពស់បាន ។

VIII. - ជាមួយឈ្មោះស៊ាន ខ្ញុំស្គាល់ឈ្មោះស៊ាន ជាទីខ្សែក្បត់ ដោយឈ្មោះ ក្លឹម បានឧទ្ទេសនាមប្រាប់ខ្ញុំ តាំងពីមួយអាទិត្យ ដែលអង្គការបានផ្តួះ ឈ្មោះស៊ាន ទៅភាគពាយព្យ ។ ពេលនោះខ្ញុំពុំបានដេញដោលជាទីខ្សែភាពុទ្ធ អាងតែជួប ក្លឹម ហើយ គឺស្រេចហើយ ។ ក្រោយមានប្រតិភូការ ចាប់ក្លឹម នឹង ភីម នៅបូព៌ាហើយ ពេលព្យាយាម យើងខ្ញុំតែងដទៃដកគ្នា ព្រោះនៅផ្ទះជាមួយ គ្នា នៅលើផ្ទះឈ្មោះ ស៊ាន ដោយខ្ញុំផ្អែមនិយាយថា " រដ្ឋប្រហារមិនទាន់បដ ទេ អស់ពួកមុន នៅខ្នងក្រោយ" ។ ឈ្មោះស៊ាន សួរខ្ញុំ តើនរណាធ្វើទៀតទៅ? ការហាននិយាយយ៉ាងនេះ ព្រោះដឹងគ្នា ពីមុនពុំខ្លះហើយ ។ ពេលនោះ ឈ្មោះ ស៊ាន បានឆ្លើយតបយ៉ាងដូច្នោះលេងពុម្ពបានទេ ។ ក្រោយមកទើបខ្ញុំពន្យល់គាត់ឱ្យដឹង - ទាំងអស់ ពីបងវង់ ពីផែនការរបស់កម្មករខុសប្រាកដ ។ គាត់ក៏បានយល់ព្រមថា : មានលទ្ធភាពយូរ ហើយគាត់ក៏សំរេចចិត្តថាដាច់ខាតនៅជាមួយគណៈ រដ្ឋប្រហារ - នេះហើយ ។ ការដែលខ្ញុំទៅទាក់ទងសៀម នៅតាកុំ ខ្ញុំបាននិយាយប្រាប់មិត្ត ស៊ាន នេះទីផ្សេ ។

ទីតម្កល់ស៊ាន នេះមិនមានឈ្មោះចូលក្នុងគណៈ រដ្ឋប្រហារទេ ជាកម្មាភិបាលរូ រាប់អាណាតត ។

IX . - ការទាក់ទងជាមួយឈ្មោះ ពីន កាលពីទី ៨.១៩៧៨ ខ្ញុំបានមកជួបបង វង់ នៅភ្នំពេញ ពេលដែល ដែលខ្ញុំមករករណាផ្តួចកប្បាស បងវង់ បានប្រាប់ខ្ញុំថា គាត់ទាក់ទងជាមួយឈ្មោះពីន នេះបានហើយ ។ ឈ្មោះពីន ខ្ញុំមិន ដែលស្គាល់ទេ ។ ដែលជួបគ្នានៅមោងតែម្តងគត បានស្គាល់អង្គចរិតថាជាអ្នកអន្ត មួយផ្នែក ។ ការទាក់ទងកន្លងមក គឺបងវង់ នឹងឈ្មោះពីន នេះផ្ទាល់ ។ ចំពោះ ឈ្មោះ ចិន នឹងឈ្មោះ លក ក៏ដឹងពី បងវង់ ឧទ្ទេសនាមទាំងអស់ ខ្ញុំមិនដែលជួប ផ្ទាល់នឹងឈ្មោះទាំងអស់នេះទេ ។

៥. - ចំពោះឃ្លោះដន ឆឹងឃ្លោះ ផាត ប្រធានកងពលទី ២ យោធា ភាគពាយព័្យ ឆឹងគណៈ កងពលយោធាពាយព័្យទីដទៃ ។ ឃ្លោះដនជា មនុស្សឈប់បំផុតរបស់ឃ្លោះក្លឹម ជាកងការពារផ្ទាល់ ។ ឃ្លោះក្លឹមនេះ បាន អ្នកពីឃ្លោះដន ជាបមិនដាច់ពីមាត់ ។ ក្រោយពីឃ្លោះក្លឹមត្រូវចាប់ ឃ្លោះ ដននេះមានការភិតភ័យខ្លាំងណាស់ ។ តែពេលនោះខ្ញុំបានប្រាប់ថា មិនអីទេចាំខ្ញុំ ការពារឱ្យ កុំប្រយ ។ ឃ្លោះដននេះ បានសន្យាជាមួយខ្ញុំថា យ៉ាងណាយ៉ាងណា គឺនៅជាមួយខ្ញុំរហូត ។ ឃ្លោះដននេះមានឃ្លោះក្បត់ជាមួយក្លឹម ។ ខ្ញុំក៏ចិញ្ចឹម តាំងពីនោះមក ។ ចំពោះរឿងរដ្ឋប្រហារខ្ញុំមិនទាន់បានស្រាយប្រាប់អ្វីឱ្យដឹង - ទេ ដើម្បីរកស្វាយម្ខាតិរ ក្រោះកម្លាំងនេះប្រើថ្លៃណាក៏បានទីដទៃ ។

ចំពោះឃ្លោះផាត ស្រុកកំណើតនៅភ្នំជួន តែវា ។ ជាអ្នកទៅពីនិរ តី ។ ពេលចាប់ឃ្លោះប្រធានកងពលទី ២ភាគពាយព័្យ ឃ្លោះផាត នេះក៏បាន លេងការជាមួយខ្ញុំ ។ ខ្ញុំបានទាក់ទងជាប់តាំងពីនោះមក ទៅធ្វើការនៅទីស្រង រនេះទៀត គាត់ក៏កាត់ទៅរកជួបខ្ញុំ ហើយខ្ញុំក៏កាត់ទៅរកជួបគាត់ ។ ដួងមនោ លពោលនាមាធប្រើន ។ ឃ្លោះតែ ជាកម្មាភិពូលយោធា ហើយជាកូនច្នៃទៅ ពីខាងទីស្រងអណ្តូងបានប្រាប់ខ្ញុំប្រយល់នៅចំការការធ្វើបែបនេះ ថាឃ្លោះ ផាត នេះ ជាទីទុកក្បត់ជាមួយគាត់ ។ តាំងពីនោះមក ខ្ញុំទាក់ទងគាត់ជាប់ ប្រាប់ឃ្លោះ ផាត នេះឱ្យដឹងរឿង តែ ឧទ្ធរណាម ។ ផាត ក៏យល់ព្រមទាក់ទងជា រឿង រហូតមក តាំងពីទី ២.១៩៧៧ ទីដល់ខ្ញុំទៅទទួលការខាងចំការការធ្វើបែបនេះ ។

ចំពោះរឿងរដ្ឋប្រហារ រដ្ឋប្រហារមិនទាន់បានស្រាយទេ ដោយសារ ថានៅជាមួយហើយ ចាំពេលមានការប្រើប្រាស់ គឺធ្វើការតែម្តង ។ តែខ្ញុំបាន ប្រាប់ឃ្លោះ ដន ឆឹងឃ្លោះ ផាត នេះទីដទៃថា រដ្ឋប្រហារនេះយើងមានការ - ធ្វើខ្លះហើយ មិនខានទេ ត្រូវរៀបចំសង្គ្រាមឱ្យលឿន ។ ឆិយាយពេលខ្ញុំទៅទីប លីន រកលុំបេះថ្លៃខ្លះគេ នៅទី ៧.១៩៧៧ ។

៦. - ការទាក់ទងជាមួយឃ្លោះ ពុក ។ ខ្ញុំធ្លាយឃ្លោះពុក នេះតាំងពី លើយនៅភ្នំពេញម្ល៉េះ ។ បានធ្វើការជាមួយគ្នា ជាគណៈកម្មាធិការ

ក្រុងជាមួយគ្នា ខាងផ្នែកយុវជន ដឹងសភាពការក្បត់ទៅវិញទៅមកទាំងអស់ ។
 រវាងទី ៨.១៩៧៨ ពេលខ្ញុំមកភ្នំពេញ ខ្ញុំបានឮរឿយៗ ថា តើឃ្លោះហុកបាន
 ដឹងរឿងរដ្ឋប្រហារហើយទេ? ឃ្លោះអន បានឆ្លើយថា បានដឹងហើយ ។ ឃ្លោះអន
 នេះក៏បានបន្ថែមប្រាប់ខ្ញុំថា ឃ្លោះសារីវ៉ាត ក៏ដឹងអស់ហើយដែរ គេបានជួបធ្វើការ
 មត់ចត់ជាមួយពួកនេះ ។ ដូច្នេះលទ្ធផលថាឃ្លោះ ហុក និងឃ្លោះ សារីវ៉ាត នេះ
 បានដឹងរឿងរដ្ឋប្រហារហើយ តាមរយៈការងាររបស់ឃ្លោះអន ប្រហែលក្នុងភ្នំ
 ពេញ ។

XII . - ការទាក់ទងជាមួយនារីជីម លេខាធិការស្រុកស្ទឹង ព្រះជំបង ភូមិភាគ
 ពាយ័ព្យ ។ ខ្ញុំស្គាល់នារីជីមនេះចូលក្នុងទី១១ក្បត់ ពីព្រោះខ្ញុំស្គាល់ប្តី
 គាត់ច្បាស់ឃ្លោះ ម៉ុន ។ ឃ្លោះម៉ុន នេះទៅរៀនសាលាកសិកម្មមេច្បារមង្គល
 បូរី ពីឆ្នាំ ១៩៧៦ - ១៩៧៧ ឃ្លោះញឹម ស្គាល់ច្បាស់ ។ តាមរយៈនេះខ្ញុំស្គាល់មុន
 ប្រពន្ធគាត់ទៅម្ល៉េះ ។ តែសាលាបិទម្តងហើយ ឃ្លោះម៉ុន បានមកធ្វើការនៅទី
 ភ្នំពេញម្តងហើយ តែដល់ពេលដែលគាត់ទៅធ្វើការនៅភូមិភាគពាយ័ព្យវិញ ទើប
 ទី១១នេះដាក់វិញ តាមរយៈឃ្លោះនេង យោធាទៅពី ២៥ ជាមួយឃ្លោះ រីន
 រោងចក្រតំប្រាញព្រះជំបង ។ រឿងរដ្ឋប្រហារ ខ្ញុំមិនបានជួបនិយាយផ្ទាល់នឹង គាត់
 ទេ ព្រោះព្រៃកាយជួបគ្នាម្តងមក គាត់មានធុរៈរបួសដោយបុករទេះឆ្លើង ។
 តែប្តីគាត់ឃ្លោះម៉ុន ដឹងហើយ តាមរយៈឃ្លោះនេង ឈៈស្រុកភ្នំពេញនេះដែរ។

XIII . - ការទាក់ទងជាមួយឃ្លោះស្វែ ប្រធានធ្វើព្រលានយន្តហោះកំពង់ឆ្នាំង។
 ខ្ញុំស្គាល់ឃ្លោះស្វែ នេះច្បាស់ ដោយបានធ្វើដំណើរជាមួយគ្នាអស់ពេល១៣
 យប់ ១៣ថ្ងៃ តភ្ជាប់ផ្លូវទីព្រៃពីភ្នំពេញទៅពាយ័ព្យ ។ ឃ្លោះស្រោះ ពេលនោះជា
 បញ្ហាការ ។ ឃ្លោះស្រោះនេះហើយ ដែលបានទទួលនាមប្រាប់ខ្ញុំថា ជាមនុស្ស
 ដែលគេហាត់តាំងបានជាកម្លាំងលេអ៊ីអា ។ ឃ្លោះស្រោះ ជាមេបញ្ហាការមួយ
 នៅភ្នំពេញ ក៏សម័យសង្គ្រាម តែឆ្លងថ្ងៃនេះខ្ញុំក្តាប់មិនបានទេ ។ ពេលនោះឃ្លោះ
 ស្រោះរៀបចំខ្លួនធ្វើដំណើរមកភ្នំពេញ បានប្រាប់ខ្ញុំនៅលើភ្នំពេញ ៦ ថាគេ

កសាងបានកម្លាំង៣ឆ្នាំក៏ជា សេដ្ឋកិច្ច តាំងពីឆ្នាំ១៩៧៥នេះឡើយ ដែលនឹងមួយឆ្នោះ
 ប្រេស មួយនឹងឆ្នោះនៃម មួយ ។ គឺពីពេលនោះដែលខ្ញុំស្គាល់ឆ្នោះនៃ ។ ថ្ងៃ
 ពោះរបៀងរដ្ឋប្រហារនោះរដ្ឋប្រាំងនេះ ឆ្នោះខន បានប្រាប់ខ្ញុំថា យោធា
 ចាស់ដែលមកពី ២៥ ទៅធ្វើការនៅប្រធានយន្តការនោះនោះប្រើនៃផែន ហើយ
 គេមានទីទូទៅទាំងជាប់របស់គេ ពួកកាប់បង្គោលទីទួលនៅប្រគុក ក៏ជាទីទូ
 របស់ពួកគេផែន ដូច្នោះខ្ញុំសន្និដ្ឋាន រង់ ប្រធានយន្តការកំពុងស្នាក់មុខជាមួយនឹង
 ផែនការរដ្ឋប្រហារនេះហើយ ។ ហើយបើមជ្ឈដ្ឋាននេះដឹង គឺដឹងតាមរយៈទីទូ
 យោធា ២៥ចាស់ ។

XIV. - ការទាក់ទងជាមួយឆ្នោះរដ្ឋ អនុលោមចាស់កំពុងស្នាក់ ពេញថ្ងៃទៅធ្វើ
 ប្រធានការកម្មាសរដ្ឋនៅឆ្នោះ ។ ខ្ញុំបាននឹងឆ្នោះ រដ្ឋ នេះជា
 កម្លាំងសេដ្ឋកិច្ច គឺតាមរយៈឆ្នោះ ស៊ី បានប្រាប់ខ្ញុំនៅចុងឆ្នាំ ១៩៧៤ ។ គេបានប្រាប់
 ថា កម្លាំងរដ្ឋសំណាចនៅភាគរបស់គេ បានរៀបចំហើយ លេខាតំបន់ អនុលោ
 តំបន់ សមាជិកតំបន់ទាំងអស់ សុទ្ធតែមនុស្សរបស់គេ ។ ហើយយ៉ាងទៀតពេលចាប់
 ស៊ី ហើយ ខ្ញុំបានឃើញ បងម៉ុក គាត់យកឆ្នោះរដ្ឋនេះទៅខាងពាយព្យ ទុកទុល
 នាមនិយន្តនៅពីតំបន់ការកម្មាស ដែលខ្ញុំស្របស្រង់មុខគាត់ស្អប់ដាច់ ។ ថ្ងៃមួយក្រោយ
 ពីខ្ញុំអប់រំមហាជននៅពីតំបន់ហើយ ខ្ញុំបានទៅឆ្នោះរដ្ឋមកព្រមព្រៀងជាមួយគ្នា រវាងចុង
 ទី ៧ ឆ្នាំ ១៩៧៨ ខ្ញុំសួរគាត់ត្រង់តែម្តង តើសមមិត្តមាន របៀងរាវជាមួយឆ្នោះ
 ស៊ី ឬទេ សូមសមមិត្តប្រាប់ឱ្យត្រង់ ។ ពេលនោះគាត់ឆ្លើយថា យ៉ាងណាក៏ដោយអង្គការ
 យកខ្ញុំមកនេះ គឺមាន របៀងហើយបងអើយ ។ ខ្ញុំក៏ឆ្លើយឱ្យគាត់កក់ក្តៅភ្លាមវិញ ។
 ខ្ញុំថាមិនអីទេ ខ្ញុំក៏សេដ្ឋកិច្ចផែន នៅជាមួយខ្ញុំចុះ យើងធ្វើសកម្មភាពទៅទៀត។
 ពាក្យរបស់ខ្ញុំធ្វើឱ្យបរិយាកាសជាមួយឆ្នោះរដ្ឋ មានការប្រែប្រួលមួយចំណាត់ការ
 ស្នាក់វិញ ។ គឺតាំងពីពេលនោះដែលខ្ញុំហើយនឹងឆ្នោះរដ្ឋ ស្គាល់គ្នា ។

ពេលដែលខ្ញុំបានទទួលសំណើថា ត្រូវមកក្នុងពេញ ពេលនោះខ្ញុំទៅដល់ផែន
 ជាមួយឆ្នោះរដ្ឋ នេះឯង នៅលើផ្ទះ ដែលខ្ញុំធ្វើការនៅឆ្នោះនោះ ។ គឺពីក
 នោះហើយដែលខ្ញុំបានប្រាប់ផែនការរដ្ឋប្រហារនិយមឆ្នោះ រដ្ឋ ដឹង ខ្ញុំប្រាប់តាំងពី

គោលបំណងរដ្ឋប្រហារ ថាជាការបន្តធ្វើ ដើម្បីរៀបចំសង្គមយើងឱ្យមានឯកជន
 ទៀងទាត់ ដូចដែលពួកមុនពុទ្ធជ្វើដែរ ។ ពេលនេះយើងយកកម្លាំងកម្មករឧស្សា
 ហកម្ម ធ្វើជាស្នូលគោលការណ៍ ដើម្បីដោះស្រាយករណីរដ្ឋប្រហារ ។ ហើយក៏ព្រមព្រៀង
 ពីការទាក់ទងជាមួយអន្តរជាតិដែលសមស្របសម្រាប់ការរដ្ឋប្រហារ ដោយក្នុងនោះ ខ្ញុំ
 ព្រមថា បងវ៉ន ជាប្រធាន ហើយឆ្មោះខ្ញុំក៏ជាសមាជិកនឹងដែរ ។ ព្រមទាំងអស់
 គ្នាផ្តោត បងវ៉ន បងចាន់ បងព្រង បងអង នឹងឆ្មោះខ្ញុំ ។ ឆ្មោះរដ្ឋប្រហារ
 យល់ស្របទាំងអស់ លើស្របចំណុច ហើយយូរខ្ញុំថា ចុះខ្លួនគាត់ឱ្យធ្វើអីដែរ ។ ខ្ញុំព្រម
 ឆ្លើយថា ត្រូវរៀបចំ ប្រយោជន៍បណ្តាមកម្លាំង សេរីភាព ដែលមាននៅយើង អ្នក
 ណាដែលមិត្តស្នាម ទីតាំងត្រូវប្រុងប្រយ័ត្ន កុំឱ្យផែនការនេះបែកបាក់ឱ្យសោះ ។
 ឆ្មោះរដ្ឋ ព្រមឆ្លើយ ដូច្នោះខ្ញុំព្រមមិត្តសុខ ហើយណា ព្រមទេ ។ ខ្ញុំឆ្លើយថាព្រម
 ព្រោះខ្ញុំត្រូវចេញពីស្ថានភាពទៅក្នុងពេញពេលនោះដែរ ។ សូមជំរាបអង្គ
 ការថា ឆ្មោះសុខ ប្រធានស្រែកចៅ នារីយុត ប្រធានចំការកប្បសារនេះគឺ
 ពេលដែល បងម៉ក គាត់ហៅខ្ញុំនឹងមិត្តអស់នេះទៅឧទ្ទេសនាម នឹងប្រគល់ភារៈកិច្ច
 ឱ្យ បងម៉ក គាត់ព្រមព្រៀងស្នូលប្រជុំ ដែលមានខ្ញុំឆ្មោះ រដ្ឋ ឆ្មោះ សុខ ទាំង២
 នឹងនារី យុត ។ គាត់(គឺបងម៉ក) គាត់មានមតិក្នុងនាមនៃអង្គការ គាត់ថាពួក
 នេះប្រឡាក់ប្រឡូសអស់ហើយ ។ ដូច្នេះត្រូវប្រយ័ត្នត្រូវខំរឹកស្រែ ព្រោះគេ
 ដកយើងមកកន្លែងនេះ គឺត្រូវដឹងខ្លួនទៅ ។ រឿងដែលគាត់និយាយនេះ គឺមុនខ្ញុំ
 មកក្នុងពេញដៃថ្ងៃ ។ តាមការប្រមាណរបស់ បងម៉ក នេះដែលខ្ញុំដឹងថា ជាសមាស
 ភាពមិនឃ្លាត ហើយខ្ញុំសាកសួរឆ្មោះរដ្ឋ បងម៉កទៀត កាន់តែដឹងច្បាស់ ។ ឆ្មោះ
 សុខ ប្រធានស្រែកចៅ បើដឹងពីរដ្ឋប្រហារ គឺតាមរយៈឆ្មោះរដ្ឋនេះ
 ព្រោះពួកដដែលគ្នាមុនខ្ញុំបែកមកក្នុងពេញ ហើយត្រូវចាប់ខ្លួនបណ្តោយ ។ ឆ្មោះ
 រដ្ឋ គាតាថា ចាំព្រមរឿងរដ្ឋប្រហារនេះឱ្យឆ្មោះ សុខ ប្រធានស្រែក
 ចៅនេះដឹង ។

XV .- ការទាក់ទងជាមួយឆ្មោះ ធី ប្រធានមន្ទីរសុខាភិបាល សម័យវី ល្បីថ្មីខ្ញុំ

ក្លាបមិនបានឃ្លោះ រ៉ឺ រនៈ រនាដទីដល់ប្លង់ណា .^១

រ៉ឺតឃ្លោះរ៉ឺ រនៈ ខ្ញុំស្គាល់តាំងពីនៅភ្នំពេញ សម័យពី ១៩៦០ - ១៩៦៥ ជា
កម្មាភិបាលដែលខ្ញុំប្រើឱ្យចាំមន្ទីរយុវជនព្រះពុទ្ធសក្ការាវុធិយុវជននិងមិត្តភក្តិរដ្ឋបាល
ហើយយកកន្លែងធ្វើការប្រជុំ ។ ដូច្នោះខ្ញុំស្គាល់ជាកម្លាំងសេដ្ឋីអាតាំងពីជំនាន់
នោះ ។ ខ្ញុំបានជួបក្រោយបង្កុតនៅមោង ក្រោយរំដោះដោយឃ្លោះ រ៉ឺរនៈ
បានទៅជាមួយឃ្លោះ រ៉ឺ លេខាសាគ ពេលនោះខ្ញុំរាប់ឃ្លោះជួនសង្ការតាម -
ទី១ រនៈ ។ ឯរឿងរដ្ឋប្រហាររដ្ឋប្រាំង រ៉ឺខាងសាគនឹងប្តេជ្ញា អាចដឹងតាម
ទី១ បងរ៉ន អាចដឹងតាមទី១ ឃ្លោះចាន់ អាចដឹងតាមទី១ រនៈ ។ ខ្ញុំពុំបានឱ្យ
ដឹងទៅឃ្លោះរ៉ឺរនៈផ្ទាល់ទេ ព្រោះមិនដែលបានជួបគ្នា ។ បងរ៉ន គាត់ទៅ
មកកំពង់ចាមភ្នំក មុនរ៉ឺតដឹងហើយ ។

XVI . - ការទាក់ទងជាមួយ ឌីផុន ក្នុងបញ្ជីរដ្ឋប្រហារ ។ ឌីផុន ជាមិត្តភក្តិ
រៀនថ្នាក់ជាមួយគ្នា តាំងពីថ្នាក់បញ្ចប់សាលាបឋមសិក្សារបួនដល់ទី១១
សិល្បៈស្តង់ដារ តាំងពីថ្នាក់ទី ៦ ដល់ទី ៥ - ទីដប់ ។ ពេលត្រូវប្រើប្រាស់ក្នុងវិញ្ញា
ឃ្លោះ ប្លង់ណា បានឧទ្ទេសនាមប្រាប់ខ្ញុំថា ឌីផុន រនៈកម្មវិធីស លេដ្ឋីអា ទេ ។
ដូច្នោះខ្ញុំដឹងតាំងពីកាលណោះ ។ រឿងរដ្ឋប្រហារ គឺជាការរកចូលរបស់បងខាង
ក្រុង ដែលត្រូវផ្សាយ ។ ខ្ញុំមិនចាំថ្ងៃទី១១ មុនចូលមហាសន្និបាតលើកទី ៥ នេះ
ខ្ញុំបានចូលមន្ទីរឧស្សាហកម្ម ជួបនឹងបងអន ។ អ្នកសភាពការគាត់ គាត់ឆ្លើយថា
អ្នកគាត់បានធ្វើការអស់ហើយ ចំពោះប្រគល់មជ្ឈដ្ឋានក្រុង មិនថាកន្លែងណា ជា
កន្លែងណាទេ ។ យោងតាមសភាពការនេះហើយ ដែលនាំឱ្យខ្ញុំសន្និដ្ឋានថា ឌីផុន
ក៏ដឹងរឿងរដ្ឋប្រហារនេះហើយ ។

XVII . - ការទាក់ទងចំពោះឃ្លោះ ផល នឹងឃ្លោះយ៉ាន ទាំងពីរនាក់ជាប្រ
គាតកងពល នៅភាគពាយព្យ ហើយដែលត្រូវផ្ទុះមកពីរ៉ឺ ក្រោយ
ពេលចូលសវនាឃ្លោះភ្លើម ហើយនោះ ។
ខ្ញុំបានដឹងថាឃ្លោះផល ហើយនឹងឃ្លោះ យ៉ាន រនៈជាមនុស្សដែលឃ្លោះ

ក្រុម សំរាប់គយក្នុង ដោយអ្នកទាំងពីរនេះមានអង្គវិភាគសេរី ចំពោះស្នូលសិល្បៈនា
 រី ។ ដូច្នោះឈ្មោះក្រុម ចាត់តាំងក្នុង ។ គឺយ៉ាងនេះដែលខ្ញុំដឹងថា អ្នកពីរនាក់
 នេះជាទីស្រឡាត់ ។ រឿងរដ្ឋប្រហារ ជាផ្នែកខ្លះមិនមានទីស្រឡាត់ដល់តាទីកន្លែង
 កំពតទេ ល្បីថ្មី ។ ទីស្រឡាត់ក្នុង ទីវិ ទៅមានខាងកំពតទីដទៃ ខ្ញុំយល់ថាទីស្រឡាត់
 ក្នុងដែលដឹងគ្នាហើយ អាចត្រូវការការងាររបស់ទីស្រឡាត់ក្នុង ទីវិ ដែលមាន
 ឈ្មោះខន ជាប្រធាននេះ ។ ហើយម្យ៉ាងទៀតតាមទីស្រឡាត់ទេ ភ្លើង តាទីកន្លែងកំ
 ពត កំពង់សោម ។ ចំពោះឈ្មោះដែលហើយនឹងឈ្មោះទាក់ទងទីស្រឡាត់ក្នុងហើយ ឬ
 ទេវា នោះខ្ញុំពុំមានដឹងអីទេ ព្រោះពេលវេលាខ្លីពេក ។

សូមគោរពសូត្រសាយការណ៍ដល់អង្គការប៉ុណ្ណោះ

ធ្វើនៅថ្ងៃ ៥ ធ្នូ ១៩៧៨
 ក

៣៦

ខ្ញុំសូមគោរពសង្គតការជាទីគោរព
ខ្ញុំសូមរាយការណ៍អំពី បញ្ជីរកម្លាំង ដូចតទៅ

- ១ - ឈ្មោះ វ៉ន ប្រធានភេរិយជាសមាជិកគណៈអចិន្ត្រៃយ៍
- ២ - ឈ្មោះ ចាន់ ភូមិភាគបូព៌ា ជាសមាជិកអចិន្ត្រៃយ៍
- ៣ - ឈ្មោះ កី ភូមិភាគពាយ័ព្យ ជាសមាជិកអចិន្ត្រៃយ៍
- ៤ - ឈ្មោះ ពក ភូមិភាគកណ្តាល ជាសមាជិកអចិន្ត្រៃយ៍
- ៥ - ឈ្មោះ ព្រហ្ម រទេះភ្លើង ជាសមាជិកអចិន្ត្រៃយ៍
- ៦ - ឈ្មោះ អន ឧស្សាហកម្មភ្នំពេញ ជាសមាជិកអចិន្ត្រៃយ៍
- ៧ - ឈ្មោះ សេដ្ឋី ភូមិភាគឧត្តរ ជាសមាជិកមជ្ឈឹម
- ៨ - ឈ្មោះ វិន អនុលោមតំបន់ស៊ីសុផុន ជាសមាជិកមជ្ឈឹម
- ៩ - ឈ្មោះ ខន ប្រធានឧស្សាហកម្មរ៉ែ សមាជិកជំនួយការ
- ១០ - ឈ្មោះ សាំង រទេះភ្លើង សមាជិកជំនួយការ
- ១១ - ឈ្មោះ ស៊ាន ពាយ័ព្យ អតីតៈមន្ទីរ ៥៦០ សមាជិកជំនួយការ
- ១២ - ឈ្មោះ វ៉ន លេខាកំពត - កោះកុង សមាជិកជំនួយការ

បញ្ជីរដ្ឋករខាងក្រោម

- ៣៣ - ឈ្មោះ ម៉ុន លេខាស្រុកភ្នំសំរោង ពាយ័ព្យ
- ១៤ - ឈ្មោះ ពីន យោធាប្រចាំកំពង់ចាម
- ១៥ - ឈ្មោះ ឈយ ប្រធានរោងចក្រក្បាលថ្នល់
- ១៦ - ឈ្មោះ គេភ្លឹក ចំការកៅស៊ូរដ្ឋ ភាគកណ្តាល
- ១៧ - ឈ្មោះ ចាន់ ប្រធានឆ្នាំទោសាត់ រទេះភ្លើង
- ១៨ - ឈ្មោះ មូម ប្រធានឆ្នាំព្រះវិហារ រទេះភ្លើង
- ១៩ - ឈ្មោះ ចិន ប្រធានរថក្រោះ យន្តថ្មីនៅព្រះវិហារ
- ២០ - ឈ្មោះ យក ប្រធានជួសជុលសាខុនរបស់យោធា

- ២១ - ឈ្មោះ ផន ប្រធានកងពលទី ២ គូមិភាគពាណិជ្ជកម្ម សព្វថ្ងៃប្រចាំការនៅទីបំរុង
- ២២ - ឈ្មោះ ផាត សមាជិកកងពលទី ២ រោងពាណិជ្ជកម្ម ប្រចាំការនៅទីក្រុងសំរោង ។
- ២៣ - ឈ្មោះ គិន ប្រធានផ្នែកទឹកភ្នំពេញ កំពង់សោម
- ២៤ - ឈ្មោះ ទិន ប្រធានរោងចក្រឥន្ធនាគារព្រះសីហនុ
- ២៥ - ឈ្មោះ យ៉ាន ប្រធានរោងចក្រកំពង់សំរោង
- ២៦ - ឈ្មោះ យ៉ាង ប្រធានម៉ាស៊ីនការងារភ្នំពេញ
- ២៧ - ឈ្មោះ យ៉ាង សមាជិកឧស្សាហកម្មទឹកភ្នំពេញ
- ២៨ - ឈ្មោះ ទីផន លេខាសាខាឧស្សាហកម្មទឹកភ្នំ ប្រចាំនៅភ្នំពេញ
- ២៩ - ឈ្មោះ ផន ប្រធានវ័រ:សេនាប្រករោង: រោងពាក្យកោះ: សព្វថ្ងៃជាសមាជិកគណៈកម្មាធិការស្រុករោង ពាណិជ្ជកម្ម
- ៣០ - ឈ្មោះ គុំ ប្រធានទូរសព្ទប្រចាំស្ថានីយភ្នំពេញទេ:ភ្នំ
- ៣១ - ឈ្មោះ មេឡិន ប្រធានដាងកីរោងចក្រឥន្ធនាគារព្រះសីហនុ
- ៣២ - ឈ្មោះ ហុក ក្រសួងម៉ាស៊ីនភ្នំពេញ
- ៣៣ - ឈ្មោះ សាវ៉ាត ក្រសួងក្រដាសចក្រកម្ពុជា ភ្នំពេញ
- ៣៤ - ឈ្មោះ គុំ សមាជិកឧស្សាហកម្មទឹកភ្នំពេញ
- ៣៥ - ឈ្មោះ តាវ៉ាត លេខាគណៈស្រុកស្រីស្នំ ភាគពាណិជ្ជកម្ម

- នៅតាមរោងចក្រនានា ផ្នែកឧស្សាហកម្ម ក៏ដូចខាងទេ:ភ្នំ រឹងខ្ញុំស្នាក់ឈ្មោះប្រាកដរបស់គេ ស្នាក់ទីតាំងនាទី គូមិភាគពាណិជ្ជកម្មទីនេះ ។

- ៣៦ - ឈ្មោះ យ៉ាង ប្រធានប្រធានឧស្សាហកម្មប្រចាំព្រះសីហនុ
- ៣៧ - ឈ្មោះ យ៉ាង ប្រធានពេទ្យ ៣.២ ព្រះសីហនុ
- ៣៨ - ឈ្មោះ យ៉ាង ប្រធានពេទ្យ ៣.១ ព្រះសីហនុ
- ៣៩ - ឈ្មោះ យ៉ាង គតិ:គយ អ្នកបើកទ្រព្យពេទ្យ ៣.១ ព្រះសីហនុ
- ៤០ - ឈ្មោះ យ៉ាង ប្រធាន ធ្វើប្រធានឧស្សាហកម្មកំពង់ឆ្នាំង

៦១ - ឃ្លោះ វ៉ែន

សមាជិកគណៈកម្មាធិការសាលាមេច្បាប់កសិកម្មរដ្ឋ មង្គល
ចូរី ពាយ័ព្យ

៦២ - ឃ្លោះ យាន

គណៈប្រតិភូស្ថិតនៅ នៅភ្នំសំរោង

៦៣ - ឃ្លោះ រេង

គណៈប្រតិភូស្ថិតនៅទីផ្សារ

៦៤ - ឃ្លោះ ភីត

រោងចក្រផ្តល់កម្មសេវា

៦៥ - ឃ្លោះ នារីយុត

ដកពីភាគកណ្តាល សព្វថ្ងៃប្រធានចំការកម្មសេវានៅ
ដីឆ្នាំង ភាគពាយ័ព្យ

៦៦ - ឃ្លោះ ចុង

អតីតៈប្រធានចំការកម្មសេវា នៅ សព្វថ្ងៃនៅស្នាក់

៦៧ - ឃ្លោះ ឃ្លូម

ប្រធានអាណេននៅស្នាក់

៦៨ - ឃ្លោះ ម៉ៅ

ប្រធានចំការកម្មសេវាដីឆ្នាំង នៅស្នាក់

៦៩ - ឃ្លោះ ចាន់

សេដ្ឋកិច្ចចំការដីឆ្នាំង សព្វថ្ងៃនៅស្នាក់

៧០ - ឃ្លោះ យាន

សមាជិកចំការកម្មសេវានៅស្នាក់

៧១ - ឃ្លោះ នារីយីម

សមាជិកគណៈកម្មាធិការសហករណ៍មោងឃ្លូម

៧២ - ឃ្លោះ ស៊ុយ

ប្រធានសហករណ៍មោងឃ្លូម

៧៣ - ឃ្លោះ ផន

ប្រធានមន្ទីរពេទ្យមោង

៧៤ - ឃ្លោះ លី

អតីតៈគណៈបញ្ជី ដកភាវៈកិច្ច សព្វថ្ងៃនៅសហករណ៍ស្ទឹង

៧៥ - ឃ្លោះ ហាថ

ធ្វើជាឯម៉ាស៊ីនបូមទឹកនៅរូង

៧៦ - ឃ្លោះ នាន់

ប្រធានសេដ្ឋកិច្ចទូទៅរបស់រោងចក្រផ្តល់ព្យាបាលដំបង

៧៧ - ឃ្លោះ យាន

គណៈកម្មាធិការប្រតិភូស្ថិត នៅភ្នំសំរោង

៧៨ - ឃ្លោះ លុយ

អតីតៈគណៈប្រតិភូស្ថិត សព្វថ្ងៃនៅសហករណ៍ស្ទឹងព្រែក
នាសាព្យ

៧៩ - ឃ្លោះ គុក

គណៈភូមិភាគពាយ័ព្យ សម័យឃ្លោះព្រឹមសព្វថ្ងៃ ពាណិជ្ជ
ភាគពាយ័ព្យ

ចំពោះកម្មវិធី យេអិស៊ីស្ថិតចំការមុខ ពិឃ័យនៃមិនទាន់
ចាច់ នៅខាងភាគពាយ័ព្យ

៨០ - ឃ្លោះ រេនីន

គណៈសហករណ៍ នៅយាច

ឡើងវិញនូវការសរសេរនេះ ខ្ញុំ បើឡើយការសរសេរឡើងវិញនូវការសរសេរ គ្រប់រឿងត្រូវបានរំលឹក
ហើយប្រយោជន៍ឡើងវិញនូវការសរសេរនេះ ក៏ដូចជា ថ្ងៃមុននិយាយជា អ្នកណា
ឡើយនូវការសរសេរនេះ គ្រប់រឿងត្រូវបានរំលឹក ។

សោយភោគ!
ជឿនរិះថ្ងៃ ៥-១១-១៩៧៧.

ឡើយ.

ខ្ញុំសូមគោរពអង្គការ ខ្ញុំសូមរាយការណ៍អំពីសកម្មភាព

ក្បួនរបស់ខ្ញុំ តាំងពីដើមរៀងមក

ខ្ញុំឈ្មោះ គង់ . សុផល ហៅ កី ជាអតីតៈគ្រូបង្រៀនពីវិទ្យាល័យយុគ
នួរ តាំងពី ១៩៤៤ - ១៩៤៥ ។ ខ្ញុំកើតនៅឆ្នាំ ១៩២៧ នៅស្រុកកែវ កំពង់ព្រះ
បាត់ដំបង ហើយឆ្នាំ ១៩៣៦ គ្រូសារឪពុកម្តាយខ្ញុំបានផ្លាស់មកកន្លែងមកនៅបាត់ដំបង ស្រុក
ឧត្តុង កំពង់ស្ពឺវិញ ព្រោះជិតស្រុកកំរង ។ រវាងឆ្នាំ ១៩៣៥ - ១៩៣៨ ម្តាយ ខ្ញុំ
បានយកទៅឱ្យរៀននៅវត្តដំបូកមាសស្ពឺ ។ បានជាម្តាយខ្ញុំ ទើបឪពុកខ្ញុំឈ្មោះអាចា
រៀនហែមចៀវ យកខ្ញុំទៅតាមគាត់នៅវត្តឧណ្ណាលោម ក្នុងរដ្ឋសាលា ដើម្បីរៀនសូត្រ
តទៅទៀត ។ ខ្ញុំមិនចាំប្រាស់រស់នៅជាមួយគាត់បានជា ៥ ឆ្នាំ ឪពុកខ្ញុំក៏ត្រូវ -
អនាធិគមព្រាងចាប់ ជាមួយមីយ៉ាម៉ាម៉ា - ស៊ីកម៉ាញ៉ា ។ ខ្ញុំចេះបន្តរស់នៅ វត្ត
ឧណ្ណាលោមនេះតទៅទៀត ជាមួយនឹងប្រុសដ៏ឆ្លងមួយឈ្មោះ តាំង ហៅ តេង រហូត
ឆ្នាំ ១៩៤៤ ទើបបានប្រឡងចូលវិទ្យាល័យស៊ីសុវត្ថ ។ ក្នុងសំណើដើម្បីចូលរៀននៅក្នុង
វត្ត ក៏ដូចនៅសាលាខ្ញុំចូលចិត្តស្នាម - ចូលចិត្តនិយាយរឿងពិសេសយោធាផង ។ ពេល
នោះវាយស្តេច វាយអនាធិគម ហើយអ្នកសរសើបញ្ជាជន ក្នុងនោះមានហែមចៀវ -
ម៉ាម៉ាម៉ា - ដុកម៉ាញ៉ា នោះឯង ។

នៅឆ្នាំសិក្សា ១៩៤៩ - ១៩៥០ ខ្ញុំបានលុះចេញពីវិទ្យាល័យស៊ីសុវត្ថ ទៅធ្វើគ្រូ ប
ង្រៀននៅដីកូ ឆ្ងាយរៀង ជាមួយមិត្តម្នាក់ឈ្មោះ ឌុបសំ (ធ្វើគ្រូផង) ។ ឆ្នាំ
១៩៤២ ខ្ញុំស្រុកគេផ្លាស់មកបង្រៀននៅកំពង់ឆ្នួលវិញ និងរៀនបច្ចេកសារតែម្តង ។
នៅទីនេះខ្ញុំបានចងចិត្តនឹងគ្រូម្នាក់ទៀតឈ្មោះ ថាប៉ែន ។ ជាមួយនឹងមិត្តម្នាក់ ហើយ
ដែលខ្លួនខ្ញុំផ្ទាល់ចេះតែចូលប្រជុំ ក្នុងបញ្ជានយោធា ។ បក្សពួកខ្ញុំនឹង ថាប៉ែនពេល
នៅក្រុមបញ្ជាជន ដុកម៉ាញ៉ា - យុទ្ធវិបល្លាស - មហាមគន្ធិ - ទៀតរួមបញ្ចូលគ្នា ហើយអ្នក
ពីវិទ្យាល័យស៊ីសុវត្ថ អាឡិម៉ង់ ។ បើណែនោះបក្សនយោធា កាន់ដើមប្រជាធិប
តេយ្យ ដែលមានកេង វ៉ាន់សាក់ ពឹងលយ - ហើយក្រៅពីនេះទៀតគ្រូម្នាក់ប្រជាជន
បានជួយទាំងដើរយោធានិងបក្សប្រជាធិបតេយ្យនេះផង ដោយមានកាន់ជាយោធា

ខ្ញុំសូមគោរពជូនភ្នាក់ងារ ជាទីគោរព

ខ្ញុំសូមធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍អំពីបក្សភាពក្បត់របស់ខ្ញុំដល់ ដូចតទៅ ខ្ញុំ
ឈ្មោះ គង់.សុផល ហៅ កី កើតនៅឆ្នាំ ១៩២៧ ។ ទីលំនៅឡើយនៅ
ព្រះសីហនុ ប្រកបដោយ កំពង់ស្ពឺ ។ ឆ្នាំ ១៩៣៤ ឬ ៣៦ ឡើយខ្ញុំជាសង្ឃឈ្មោះ វិហម
ចៀវ បានយកខ្ញុំមកនៅ រៀនភ្នំពេញ ។ ខ្ញុំបានរៀនដល់ថ្នាក់បរិវិទ្ធសាស្ត្រ រ
វាងឆ្នាំ ១៩៣៩ ឡើយខ្ញុំត្រូវចាប់ ។ ឆ្នាំ ១៩៤៤ បានប្រឡងចូលសាលាវិទ្យា
សីលស៊ីស្តូ ។ រៀនសាលានេះបាន ៤ឆ្នាំកន្លះគឺតទាំងដប់ថ្នាក់ទី ៣មួយឆ្នាំដង ។
ដល់ឆ្នាំ ១៩៤៩ ខ្ញុំបានលុះទៅធ្វើស្រូវស្រែដូច្នោះទៅជីវិតរាយរៀង ។

ពេលនៅវត្តជាមួយឡើយខ្ញុំក៏ដូចសាលាវិទ្យាសីលស៊ីស្តូ ខ្ញុំស្រាប់អារាមនិគម
ព្រះវាំង ខ្ញុំស្រាប់ស្រួច ។ ផ្នែកសង្ឃខាងលើខ្ញុំច្រើនទាក់ទងជាមួយអាចារ្យ សូមាយ
កុដីនៅជិតគ្នា ហើយខាងក្រោមវិភូលត ធ្វើក្រឡាបញ្ជីនៅភ្នំពេញ សព្វថ្ងៃ
ក្តាប់មិនបាន ។ ឯដុំ ក៏បានស្គាល់គ្នាច្បាស់ ។ តែច្បាស់ហើយជាប់គ្នាទៀត គឺ
ដូចពេលនៅរៀនសាលាវិទ្យាសីលស៊ីស្តូ ។ ដូចលំ នេះធ្វើបើកប្រាក់នៅសា
លាយុវេលា ៣ ដុំរួចថ្មី សព្វថ្ងៃក្តាប់មិនបាន ។

ធ្វើស្រូវហើយ ខ្ញុំត្រូវផ្តះពីជីវិតរាយរៀងមកនៅបែកចាន រួចហើយមក
នៅកំពង់កន្ទួត រវាងឆ្នាំ ១៩៥០ ដល់ ១៩៥៥ ។ នៅកំពង់កន្ទួត ខ្ញុំជិតនិគម
មួយគ្រូប្រៀនថ្នាក់ឈ្មោះ ថាច់ខេត ជាខ្មែរកម្ពុជាក្រោម ។ ក្រៅពីការ
ធ្វើស្រូវគាត់ចេះចាក់ថ្នាំព្យាបាលគេ ដើម្បីយកកំទេវក្រៅ ។ ខ្ញុំទទួលដំឡើងលេខ
ព្រះពិភពជាបន្តបន្ទាប់ អំពីគុណសម្បត្តិរបស់មហាសន្តិ - គាត់សរសើរទ្រង់យុទ្ធវង្ស
ហើយ ដុកថាញ់ - ប្រាំបីឆ្នាំ អាចារ្យ វិហមចៀវ ទុកបុគ្គលទាំងអស់នេះ ជាអ្នក
បានលក្ខណៈសម្បត្តិពិសេស ក្នុងការដឹកនាំប្រទេសជាតិ ។ ក្រៅពីនេះគាត់តែង
យល់ ពីវិញ្ញា - ស៊ីស្តូ អាស្រ័យថា ជាបុគ្គលខ្លាំងពូកែបំផុត លើសកលលោក
បានអាចធ្វើឲ្យសាស្ត្រទំនើបអន្តរាស្ត្រ ជំនាន់នោះធ្វើកម្លាំងហោះ គ្មានមនុស្ស
បើក បាន ហៅ រថ ១ រថ ២ ។ ការពិភាក្សាបានធ្វើជារាល់ថ្ងៃទី១ និង

ទីតមាណពេលទំនេរ ។ សូម្បីតែមុខទឹកក៏ខ្ញុំកាត់ទៅរកគាត់ ដើម្បីដឹងជ្រកលេង ។
 ជាតិរៀនមក គ្រូ ថាបំរើទេ មានដំទូលមកលើខ្ញុំទាំងនាយាយ ទាំងសេដ្ឋកិ
 ច្ច ទាំងសីលធម៌រស់នៅ ក៏ដូចជាការនិយាយស្តីស្តែងទុកបានដូចបងប្អូនបង្កើត ។ បើ
 គាត់ថាគណៈប្រជាធិបតេយ្យល្អ ខ្ញុំក៏យល់ព្រមថាល្អ គាត់ថា រកងវាន់សាក់ល្អ ខ្ញុំក៏
 ថា រកងវាន់សាក់ល្អ ព្រោះធ្លាប់បានធ្លាប់ការឃោសនារបស់ រកងវាន់សាក់ខ្លះ
 ទីផ្សារ ។ គាត់តែងនាំខ្ញុំដើរទាក់ទងឃ្លោះ ប្រើយ៉ាន មន្ទីរចាត់ការ ការសែត
 ក្រុមប្រជាជន មន្ទីរចាត់ការការសែតគណៈបក្សប្រជាធិបតេយ្យ ។ ដល់ក្រោយ
 មកទៀត ដូចនឹង បងខ្សែវ៉ែនដោយសាគាត់ ។

រវាងឆ្នាំ ១៩៨៥ ក្រោយពីខ្ញុំធ្វើផ្ទះនៅបានខ្លះៗហើយ មុនដែលខ្ញុំចុះ
 ពីផ្ទះគាត់ គាត់បាននិយាយប្រាប់ខ្ញុំថា ហើយត្រូវឧបត្ថម្ភបុគ្គលនាខ្មែរលេវី ។ ចល
 នារបស់ពួកខ្មែរលេវីនេះ គឺព្រះទីតាំងនៅវត្តចន្ទរាង្សី ទីព្រៃគុរ ។ ខ្ញុំធ្លាប់
 ទៅដេកនៅវត្តនេះអស់មួយឃប់ទីផ្សារ កាលពីឆ្នាំ ១៩៨៦ ដោយត្រូវដូងបងទេត
 នេះទៅរកប្រពន្ធនៅពោលាវ៉ៃ កម្ពុជាក្រោម ។

ឯមនុស្សដែលមានការប្រាស្រ័យទាក់ទងជិតស្និទ្ធជាមួយខ្ញុំ មានគ្រូ ជាម
 ជេវីន សាលាសន្តមុខ - ស្លាប់ហើយ - បងគ្រូ ជាមជេវីន ឃ្លោះ បងភ្នំ ធ្វើ
 ការរទេះភ្លើង សព្វថ្ងៃក្លាបមិនបាន ។ អ្នកទាំងនេះសុទ្ធតែមានជំហរនយោបាយ -
 ដូចខ្ញុំ ។

រវាងឆ្នាំ ១៩៨៧ ឃ្លោះ ទុំសុតហេង ធ្វើអេកូឡូមនៅអនុវិទ្យាល័យយុគន្ត
 ដែលធ្លាប់ស្គាល់ខ្ញុំតាំងពីដើមមក តាំងពីនៅថ្នាក់តូចពុំឆ្លោះ បានហៅខ្ញុំទៅអង្គុយ
 នៅតុវ៉ា និយាយប្រាប់ខ្ញុំថា ឱយខ្ញុំជួយធ្វើសកម្មភាពរបស់ពួកស្តេចវ៉ាផង ព្រោះ
 នៅទីនេះគ្មាននរណាជួយ ។ វាបន្តបន្ទាប់ថា រៀនល្អកាក់ ឯងកុំគិតអី
 មានកំសង គ្មានកិច្ច ។ សំណេះសំណាលពីនេះពីនោះប្រើប្រាស់ទៀត បានប្រើប្រាស់
 ដោយយល់ព្រមរួមធ្វើសកម្មភាពស្តេចវ៉ាមួយវ៉ា ។ កន្លងមកមួយអាទិត្យទៀត ក្នុង
 ឆ្នាំ ១៩៨៧ដែល ឃ្លោះ ទុំសុតហេង នេះបានហៅខ្ញុំទៅផ្ទះគាត់ ជាមួយគ្រូ
 បង្ហាត់វិទ្យាម្នាក់ទៀត ឃ្លោះគ្រូបណ្ឌិតរាត់ ។ ដោយយោងចូលស្រាវស្រាយ -

គុយទាវ គំរូដ៏មួយបានផ្លាស់ទៅផ្ទះទាមមួយក្បែរនោះរួច ។ ដល់ពេល ទុំសុន
 ពេង បានចង្អុលតុំកាំភីដែលប្រពន្ធជាដាក់យកម្ហូបផ្លូវពេទ្យមិន ក៏ក្បែរវត្តកោះ ។
 ខ្ញុំបេះតែស្លើមសរសើរគេ ។ រួចពេលទើបនាំភ្នំទៅសង្កេតវិញតម្រូវ សំណេះសំ
 ណាញ់ពីនេះពីនោះ ។ ឆ្មោះ សុនពេង ចាប់ផ្តើមនិយាយពីរបបសោកសេរី ចង់
 រកប្តីរកស៊ីនោះ មានលុយបន្តិចប្រេងចិត្តគេចាយ ចង់មិនធ្វើការក៏បាន ប្រេង
 នៅលើក្បាលបិត្តគេ ឱ្យតែគេមានលុយចាយ ពេល ពេលស្រស់ ឯងមើលឃើង
 ធ្វើការក៏ធ្វើប្រពន្ធក៏តូចទៅឯផ្ទះទៀត រកលុយចងការប្រាក់ទៀត ។ ដូច្នេះ
 ប្រួលណាស់ឃើញទេ ស៊ីដឹកតាមបិត្តដឹកឃើញ ។ ឯនៅប្រុកមិន សុទ្ធតែបង្ខំឱ្យធ្វើ
 ការ ឯរាជសាសន៍ ពេលចាំមើលឥឡូវ មិនទូលោកសេរីនឹងលទ្ធិលោកក្រុមយុទ្ធសាស្ត្រ
 កំពង់តែដើម្បីស្នា ពេល នៅក្នុងប្រទេសយើងនេះ តែគាត់ឯងទៅខាងណា ។
 ចក្រពត្តិអាចមរិកគេជាមហាសេដ្ឋកិច្ចនៅជាមួយគេ គេឱ្យយើងទាំងអស់ ។ ទុំ
 គេញទាំងអស់សុទ្ធតែមកពីធនធានអាចមរិក សូម្បីតែព្រលឹងដែលផលឯងប្រើ ឥឡូវ
 នេះក៏ជាបឋមធនធានអាចមរិក ។ ឆ្មោះ សុនពេង បានបន្តថាតាមវាដឹង ក្រុម
 ប្រជាជនក៏មានភ្នាក់ងារ សេអ៊ីអា តែបឋមភ្នាក់ងារ សេអ៊ីអា វិជ្ជា
 សាស្ត្រចារប្រប្រៀនវិជ្ជាទាំងនេះ សាលាវិទ្យាល័យយុគនូវ សព្វថ្ងៃមិនដឹង
 ទឹកដីមាស និង ឧបសគ្គ សុទ្ធតែជាភ្នាក់ងារសេអ៊ីអា ពេល ថាច់ខេត្តដែលស្គាល់
 គាត់មិត្តនោះក៏ជាភ្នាក់ងារ សេអ៊ីអា ។ ដើម្បីចូលជាភ្នាក់ងារ សេអ៊ីអា
 ត្រូវមានពិធីបញ្ចូលឱ្យត្រឹមត្រូវ ។ ឥឡូវខ្ញុំហៅ សុនពេង ឯងមកចូរយោបល់ពេល
 តើយល់ប្រមូលមើល ត្រូវរកក្រាសម្នាត់ដាំដំឡើង ។ តែហ៊ានឱ្យបែកការឆ្មោះ
 សុនពេង បានដកកាំភ្លើងខ្លីពីក្នុងអាវុធជាមក ពេលនិយាយថា មានតែរបបនេះ
 ដែលកាត់សេចក្តី ។ ពេលនោះខ្ញុំមិនខ្លាចកាំភ្លើងខ្លីរបស់ ទុំសុនពេង ទេ ខ្ញុំ
 ដឹងឃើញថា នរណាក៏ចង់ប្រួល នរណាក៏ចង់ធ្លាក់ រណាក៏ចង់សប្បាយ ពេលបើ
 មានផ្លូវសប្បាយ ផ្លូវប្រួល ផ្លូវធ្លាក់ មុនជាមនុស្សទៅពេល ។ ក្រុមបញ្ជីសាវត្រ
 ក្រុមភ្នាក់ងារក៏ទ្រាជាមួយគ្នា ក៏បាននិយាយប្រាប់ថា ខ្លួនគេផ្ទាល់ក៏ជាភ្នាក់ងារ សេអ៊ី
 អា ដែរ ។ ចំពោះមុខ ក៏ជួបទៅថ្ងៃមុខទៀត ភ្នាក់ងារ សេអ៊ីអាត្រូវមាន

ការ: កិច្ច ការពាររបបលោកលេវី ការពារទង់ឈររដ្ឋភាគច្រើន ហើយប្រឆាំង
 ដាច់ខាតនឹងលោកកុម្មុយនិស្តប្រឆាំងនឹងលទ្ធិសង្គមនិយម ។ មួយសន្ទុះក្រោយមក ខ្ញុំ
 បានឆ្លើយ ពួកគាត់រាល់គ្នាបានស្គាល់ចិត្តគ្នាអស់ហើយ កុំបារម្ភបញ្ជាក់អីប្រើទៀត
 ចូលអីចូលទៅ ។ រវេនាទាំង១០ព្រឹក ខ្ញុំមិនចាំប្រាប់ នៅឆ្នាំ ១៩៤៧ ក្នុង
 ទី១៧ ឬ ទី១៧ ពិធីបញ្ចូលខ្ញុំជាភ្នាក់ងារ លេអ៊ីអា ក៏បានចាប់ផ្តើមនោះឆ្នោះ
 ទុំសុទ្ធតែង ដោយមាន ទុំសុទ្ធតែង ក្រូចស្តុករាក់ និង ខ្ញុំ នៅចំពោះទង់ឈរ
 រដ្ឋភាគច្រើន ។ ក្រោយពេលពាក្យសុំចេញឆ្នោះក្រុងហើយ យើងបានចាត់តាំងពី
 ដំបូង ដោយមានស្រាវជ្រាវ គោរពព្រះ ឈាមទឹកលេដាទឹកកក លាបខ្លួនប្រាប់
 មុខ ដែលប្រពន្ធ សុទ្ធតែង ធ្វើ រហូតដល់ទាំង១២កន្លះ ខ្ញុំ ទើប ទុំសុទ្ធតែង -
 បញ្ជី: ទ្បានស៊ីការបស់គាត់ដូចខ្ញុំនឹង មិត្តខ្ញុំមកដល់ផ្ទះរាងខ្លួន ។

រវាងទី ៥.១៩៤៧ បងម៉ាប៉េន គាត់នាំខ្ញុំឱ្យជួបនឹងបង ទៀង ធ្វើ
 ការងារបង្គោល ខ្ញុំមិនមែនឃើញ ។ ខ្ញុំសួរ បងម៉ាប៉េន ចុះប្រែក្រាមបងបងប្អូន
 លេអ៊ីអា ហើយ ហើយខ្ញុំក៏ចូល លេអ៊ីអា ហើយផែន ចុះបើយើងទៅចូលអង្គការអី-
 ទៀត ប្រែក្រាមទើបប្រើទៅ ។ គាត់ព្យាយាម ហើយឆ្លើយតបមកវិញ លេ
 អ៊ីអា ក្រូចទឹកមានកង្វែងចង្កប់នៅប្រាប់ទឹកខ្លាំងអីចឹងហើយ ក្នុងបរិយាកាសខ្លួនលេអ៊ី
 ក្រូចមាន លេអ៊ីអា ក្នុងសមាគមទឹកល្អក៏ក្រូចមាន លេអ៊ីអា លោក សុក ហៅ
 ពួក ដែលធ្វើអោយនោះក៏ជាភ្នាក់ងារ លេអ៊ីអា - លោកសុក បងវ៉ាន - ចាង
 ច្បាប់កម្ពុជាប្រតិបត្តិ ក៏ជា លេអ៊ីអា អ៊ុចទីងដែលមកពីស្រុកព្រះវាំងក៏ជា លេអ៊ីអា ។
 ការដែលគាត់ទទួលបានឱ្យឃើញភ្នាក់ងារ លេអ៊ីអា ប្រើឈ្មោះនេះ ខ្ញុំគាត់
 ទើបប្រកាស កាន់ទឹកបានធ្វើការងារបំផុសបញ្ចេញទឹកទៀត ។ ឆ្នោះ ទុំ
 សុទ្ធតែង បានប្រាប់ខ្ញុំថា កុំទាក់ទងជាមួយក្រុម យីលេងឡើង សាស្ត្រាចារ្យ ខាង
 ភាសាអង់គ្លេស លទ្ធិខ្ញុំក្លាបមិនបាន ថាពួកនេះធ្វើការបំបែកទេ ជា លេអ៊ីអាធ្វើ
 ការបំបែក ។

ក្នុងលក្ខណៈពេលវេលាមួយដំណើរការចាប់ពីឆ្នាំ ១៩៤៧ - ១៩៤៨ - ១៩៤៩
 ១៩៥០ បានធ្វើឱ្យយល់នោះទៅជាស្តាំ ដោយគិតតែពីរាជ្ជករ ស៊ីវិកដើរលេង

ចុះឡើង ដោយគ្មានគិតគូរអំពីមាតិកាវង្សៈរបស់បក្សទេ ។ រហូតដល់ពាក់កណ្តាល
ថ្ងៃ២០មករា ដែលមានបដាពាក្យឆ្លោក ដេរបក្សពន្លឺអាមេរិក ហើយ
បណ្តេញនឹងវាយទូតអាមេរិក អង់គ្លេស រុញពីស្តាំទៅជ្រុង ឆ្វេង ។

ក្នុងនាទីបដិវត្តក្រោយពីព្រះចាត់តាំងជាអង្គការបង្គោលមក ខ្ញុំបានប្តូរ
ធ្វើការក្នុងសមាគមក្រុម ជាសមាសភាពគណៈកម្មាធិការកណ្តាល ដែលមាន បង
អ៊ុចទ័រន ជាប្រធានបានចូលរួមធ្វើសកម្មភាពប្រជុំជាមួយ បងថាច់ខេត ដោយសមា
គមសាស្ត្រាចារ្យ ។ បើនៅផ្ទះមិត្ត កប មិត្តនន មិត្ត ហ៊ុំ - មិត្តកប ដៅ
ខាងឧស្សាហកម្មរ៉ែពេញ - ដឹកនាំ នរ សព្វថ្ងៃក្តាប់មិនបាន មិត្ត ហ៊ុំ លេខា ១៥
ស្លាប់ហើយ - បានមកទាក់ទងគ្នាជាប់ ដើម្បីជួយធ្វើការងារសមាគម ដល់សាលា
ទឹកល្អក់ និងសមាគមដុតខ្មោច ។

រវាងឆ្នាំ ១៩៥៨ ខ្ញុំត្រូវបានចាត់តាំងជាបក្សជន ដែលបក្សពលករកម្ពុជា .
នៅផ្ទះបងខ្សែវ៉ៃ ក្រោយវិទ្យាល័យយ៉ាត្តស៊ីវិល ដែលមាន បងខ្សែវ៉ៃ និងបងវ៉ាន់
ជាអ្នកទទួលនាម ហើយបងប័យ ជាអ្នកទទួលស្គាល់ ជាថ្នាក់ដេរី ។ ក្រោយពីព្រះ
ចូលបក្សជន មកហើយ អង្គការបានចាត់តាំងខ្ញុំឱ្យយកក្នុងសាលា ដៅវិទ្យាល័យ យ៉ាត្ត
ស៊ីវិល និងយុគនុរ ហើយនាំពាក្យរបស់បងវ៉ាន់ទៅស.មពៅយូឡង ខាងសាលា
សិស្សៈ របស់អាហាងដុតចាក់ ។ នៅខាងយុគនុរ ខ្ញុំកសាងកម្លាំង លេអ៊ីអា បាន
ស៊ីមសុត សាស្ត្រាចារ្យខ្មែរ សព្វថ្ងៃធ្វើទូតនៅកូរេ គ្រូមិមបូរីសាស្ត្រាចារ្យ
ភាសាខ្មែរ សព្វថ្ងៃក្តាប់មិនបាន ទាំងអស់គ្នា សុទ្ធតែបើសកាសែត អុបសែរវ៉ាទ័រ
ខាងផ្នែកកូនសិស្ស ខ្ញុំចាត់តាំងកម្លាំងពាន មិត្តសុខ ស្លាប់ហើយ មិត្ត ហ៊ុំ និង មិត្តឆ្ងាយ
អង្គការចាប់ហើយ មិត្ត នន ក្តាប់មិនបាន ។

ខាងផ្នែកយុវជន បងខេត គាត់បានប្រាប់ខ្ញុំថា ឈ្មោះ ទែន ដៅ ទុំ គ្រូ
ដៅចំរើនវិជ្ជាគឺជាភ្នាក់ងារលេអ៊ីអាទ័ន ឈ្មោះ ទែកធិមញ្ញត សាស្ត្រាចារ្យ គឺ
ជាភ្នាក់ងារលេអ៊ីអាទ័ន ។ ដើម្បីដកពិសោធន៍ការងារយើងបានប្រមូល គ្នា
ទៅប្រជុំនៅផ្ទះឈ្មោះ ទុំ និងផ្ទះឈ្មោះ ស៊ីមសុត ។ ភារៈកិច្ចសំខាន់ របស់
លេអ៊ីអា ដែលខ្ញុំបានទទួលពីឈ្មោះ ទុំសុត ចោង មក គឺត្រូវទប់ការវាយលំរុករបស់

ចាប់ត្រូវធ្វើផ្អែក ហើយបញ្ជូនទៅក្រោម និងការបំបែក ។ ខ្ញុំជា សេអ៊ីអា
 ត្រូវរកទិសបំផុសបណ្តាឱ្យយល់នាបដិវត្តនេះខ្លោច ដើម្បីឱ្យខ្លាំងរាតត្បាត ក៏
 ទេចមូលដ្ឋានបដិវត្ត ។ មកទៅដល់ទីនេះហើយខ្ញុំចេះតែខិតខំសុំធ្វើនេះធ្វើនោះ
 ហើយរួមទាំងជាមួយឈ្មោះ ស៊ុយ និងឈ្មោះ សុខ ទៅធ្វើការនៅតាមភូមិ ទៅ
 ជួបមិត្ត ទឹកម អតីតភ័ស្តិ សព្វថ្ងៃនៅកង្កែប ជួបមិត្ត យន កូនតាទីតម សព្វថ្ងៃនៅ
 កង្កែប ជួបឈ្មោះ ឱក ស្លាប់ហើយ ឈ្មោះ ជួន អតីតភ័ស្តិ សព្វថ្ងៃភូមិដូង ឈ្មោះ ផី
 ជាសមាជិកបក្សកម្មវិស័សស័ក្តិសម សព្វថ្ងៃនៅភូមិដូង ដើម្បីស្នូលបញ្ចប់វិបត្តិ កសាង
 ឱ្យទៅជាភ្នាក់ងារ សេអ៊ីអា ។

ខែ ៤.១៩៦២ បានបើកសន្និបាតភ្នាក់ងារចម្បងនៅសាងរាំង ដើម្បីចាត់ទីកង
 កម្មាភិបាល ធ្វើការងារបក្សប្រជុំ មានសមមិត្ត កន្ថុល សមមិត្ត អាចារ្យ ណាក់
 សមមិត្ត តាតូប សមមិត្តស៊ុយ សមមិត្ត ភីន ស្លាប់ហើយ ទៅសំរោងទីយន សមមិត្ត
 ថន ហៅសាយ ក្រុមទាំងសមមិត្តកុំប្រុងផង ស្លាប់ហើយឈ្មោះ ញឹម និង ខ្ញុំ ។
 បំផុសបណ្តា ត្រូវរកទិសបំផុសបណ្តា ដោយទីចក្ខុយឱ្យកម្មាភិបាលទាំងអស់ចេញ
 ប្រទេសធ្វើការងារបក្សប្រជុំ ។

ខែ ២ ឆ្នាំ ១៩៦៤ ខែ ឧសភា ព្រឹក្រុងបានទៅដល់ គឺឈ្មោះ ថាចតិម
 ស៊ុយ ខែកើប៉ន ឈ្មោះ វ៉ាញ បានទៅជួបខ្ញុំនៅផ្ទះដំណាក់ទីសាលាប្រយោជន៍
 ការ ឧទ្ទេសនាមប្រាប់ខ្ញុំថាឈ្មោះ សាយ បងវ៉ន ផ្តាំឱ្យទាក់ទង ឱ្យជាប់
 ហើយ សំរេចសំរោងពីចលនានៅ ៣០៤ ក៏ដឹងថាឈ្មោះ ធុច នេះជាភ្នាក់ងារ
 សេអ៊ីអាបង្កប់ស៊ីវិលដែរ ។ មិត្តខែកើប៉ន និយាយថា នៅកន្លែងនោះ ការ
 ងារសេអ៊ីអា ដើរលឿនជាងនៅព្រំដំបង ។

ឆ្នាំ ១៩៦៤ អង្គការបានកោះហៅមកធ្វើសន្និបាតមជ្ឈិមនៅក្នុងទីក្រុង ស្ទឹង
 បំពាក់ពីវិបត្តិស្ទឹង ឆ្នាំ ១៩៦៤ ដោយផ្អែកលើខ្លួនទីពីរខ្លួន -
 ការសំរេចនេះធ្វើឱ្យខ្ញុំពេញចិត្តខ្លាំង ព្រោះបណ្តាសេអ៊ីអាមុខជា ទ្រើងមួយ
 ក្រិតទៀត ទៀតហើយ ។ ធុច ពីម ស៊ុ បង ភីម ទុំ ទាំង ខ្ញុំ មានដំ
 នេឱ្យថាបណ្តាទាំងនេះមុខជាធ្វើបាន ទាំងអស់គ្នាចុះមកទៀតបំផុសបណ្តាវិញ ។

ឆ្នាំ ១៩៦៥ ត្រូវទ្រង់ទៅធ្វើការផ្តល់ទៀត កំរិតបញ្ជាក់បញ្ជាទានៈ ខ្ញុំពុំសំរេចជាមួយឈ្មោះ ញឹម ឱយវាយឃ្លានអូដាំ ការផ្តានធ្វើស្តានរបស់ សហគ្រាសណាកម្រើន ដោយដុតម៉ាស៊ីនឈូសឆាយ ដុតឆើប្រេងម៉ាស៊ីន ប្រេងសាំង និង ឈាមទឹកកករបស់ទៅលាក់ទុកនៅក្នុងតុមួយប្រើមួយ ។ ការតស៊ូមិតឱ្យមានការចាប់ចងតាមភូមិ ឃុំចេះទឹកធ្វើជាបន្តបន្ទាប់ ។ ទីតាំងនៅទីតាម ហើយវា រៀបចំយកប្តីស្រីទៅបាត់ទៅតាមភូមិ ដើម្បីរៀបចំរៀបចំប្រជាជន ។ គ្រប់កិច្ចការពុំសំរេចទាន់ដើរក្រចកទៅរស់នៅជាប់ពីមហាជនទាំងអស់ ។ ឈ្មោះ ញឹម អង្គការហៅឱ្យទៅជួបខាងឆើ ចលនាក៏ចេះទឹកសាលដាលគ្រប់គ្រងទីលំនៅ ព្រំដីម្ចាស់ ។ ពេលនោះ ពីង ស៊ុយ សាយ បានមកហាត់រូប ខ្ញុំ ទៀត ខ្ញុំសំរេចថាប្រើប្រាស់វិធីខ្ពស់ទៅ រៀបចំធ្វើកុម្មុយនិស្តបែបកម្ពុជា ពីប្តីស្រីទៅបាត់តាមភូមិឱ្យរស់ តាមដងប្តីស្រី តាំងពីក្រព្វង សំរេច មួយ ភូមិថ្នាក់ ភូមិក្រោយ រហូត ភូមិកង្កែប រួចហើយប្រជាជនរស់រវើកភូមិ ទៅឧប្បត្តិយុទ្ធនៅតាមទ្រូង ធ្វើជាមួយផ្តាច់បង្អែក ។ ចលនាគេក៏ទឹកសាលដាល ដូចមិត្តទីមន ខ្មាំងវាដេញតាមបង្អួចប្រជាជន ព្រាងសម្លាប់ប្រជាជន តាម ទ្រូង អង្គរដាំទ្រូង ទីនៃពុលលាក់ទុកពីមុន ក៏ត្រូវខ្មាំងរកឃើញបង្ហាញចោល អស់ ។ ការខូចខាតរបស់ប្រជាជនជាសម្ភារៈជាកម្លាំងអស់ច្រើន ពិសេសខាង ឆើ ទីនៃចលនាផ្ទះមុនគេ ។ ឆ្នាំ ១៩៦៧ ហើយ ញឹម ត្រូវដាច់ទៅភ្នំពេញ អស់មួយរយៈកាល ។ រហូតដល់ទី ២.១៩៦៧ ឈ្មោះ ញឹម បានទៅដល់កន្លែង អង្គការព្រះព្រះហៅខ្ញុំមកធ្វើការវិញ ។ បកប្រែរបស់ភ្នំពេញឱ្យផ្តាច់ការតស៊ូ ព្រោះបើព្រំដីបង្អួចទឹកចាក់ឯងមុខទីតាំងកំទេចកម្លាំងបង្អួចអស់ហើយ ។ ចំពោះបញ្ហាទានៈខ្ញុំដូចពេញចិត្តទីនេះ ព្រោះខ្លួនឯងកំរិត ហើយម្យ៉ាងទៀត ចេះបញ្ជាក់ធ្វើខ្លាចបែកមុខទីនេះ ។

ទី ៣ ឆ្នាំ ១៩៦៧ ឈ្មោះ ស៊ុយ ត្រូវចុះមកធ្វើសំណង

ឃ្លោះ ស៊ុយ ធ្វើដំណាច់បរចារជាមួយអាចារ្យខេត្ត អិលតាំ នៅវត្តថ្នាក់ ។
 លក្ខណៈ ដែលបក្សកំណត់ឱ្យគឺ ឈប់រាតត្បាតការបំបាត់ ក្រុមសងការខូចខាតជូន
 ប្រជាជនឱ្យអស់ ទាហានប្រើប្រាស់ក្រុមវិលទៅនៅប៉ុស្តិ៍ - បន្ទាយវិញ ពិសេសនៅ
 ព្រំដែនកុំនាំរបស់ធ្វើប្រជាជនឱ្យសោះ ។ ពួកអា តាំង វាសុខចិត្តតាម
 ទាំងអស់ ។

ក្រោយការប្រជុំនេះបង្អស់ យប់មួយឃ្លោះ សាយ មកនិយាយប្រាប់ខ្ញុំថា ៖
 ឃ្លោះ ក្លឹម និង ស៊ុយ ពេល នៅទាក់ទងគ្នាជាប់តាំងពីយូរហើយ ស៊ុយ ក៏ជាមិត្ត
 សាទាក់ទងដែរ បើធ្វើមិនបានផ្ទាល់គាត់ធ្វើតាមរយៈឃ្លោះ ឡើយ ក៏យុវជននៅ
 ភូមិវត្ត កំពង់គោល តាមផ្លូវស្ទឹងផ្ទះយាយ ថុង ។ បើដូច្នោះខ្ញុំឆ្លើយថា សរុបគ្នា
 ជាអ្នកមួយទៅ ព្រោះលទ្ធផលជា សេរីភាព ទាំងអស់គ្នា ។ បងក្លឹមបានផ្តាំមក
 បង្គាប់ថា ទៅអនាគត អ្នកទាំងពីរកុំធ្វើក្រុមឱ្យសោះ ដើម្បីជាយុទ្ធវិធីបំ
 ភាន់ភ្នែកបក្ស ។ ព្រឹត្តិការណ៍នេះបានដំណើរការជាមួយ សាយ នៅចំការចេក
 មាត់ភ្នំភូមិកណ្តាល រវាងទី ៥ ឆ្នាំ ១៩៦៧ ក្រោយពីបញ្ចប់ការផ្ទុះអាវុធ
 នៅភ្នំវាយបាប ។

លក្ខណៈ លំដាប់ផ្ទុះអាវុធនៅឆ្នាំ ១៩៦៨ ក៏ក្រុមបានផ្សាយឱ្យដឹងទាំង
 ខាងក្នុង ទាំងខាងក្រៅ ដើម្បីប្រាប់ខ្លាំងដង ដើម្បីឱ្យខ្លាំងព្រៃឫកម្លាំងកំ
 ទេចកម្លាំងបដិវត្តនោះពេលនោះ ។ ចុងឆ្នាំ ១៩៦៧ ខ្ញុំក្រុមបង គួន កោះ
 ហៅមកធ្វើការនៅផ្ទះដែលខ្ញុំធ្លាប់នៅចាស់ផ្ទះអូរឫស្សី ជួបគ្នា និង បង គួន
 បងព្រាំង និងបង វ៉ន សំរេបផ្ទះអាវុធ ។ ក្នុងអង្គប្រជុំនោះបង គួន គាត់សួរខ្ញុំ
 តើខាងពាយព្យផ្ទុះបានឬទេមុនគេ. ខ្ញុំបានឆ្លើយជាបន្ទាន់ភ្លាមថាបាន ។ បង
 ព្រាំង គាត់អស់កម្លាំងមានមតិអ្វីក្បោះក្បាយពន្យល់អង្គប្រជុំ រសៀលនោះទំរាំ
 ដល់យប់ បងព្រាំង គាត់សំរានមិនលក់សោះ ដោយប្រុងទៅធ្វើបង្កង ទៅស្តាំ
 ម្ខាង ។ ខ្ញុំដឹងថា បងព្រាំង មានបញ្ហាគិតច្រើន តែគាត់មិនចេញស្តី ។ ពេលយប់
 ក្រុមចេញពីផ្ទះនោះទាំងអស់គ្នា ដើម្បីព្រៃឫកចេញទៅមួយផ្នែកវិញ ។
 ម៉ោង៨យប់ ខ្ញុំក្រុមធ្វើដំណើរតាមរទេះឡានព្រៃឡប់មកពាយព្យ ។ ម៉ោង៤

ក្តីច្បាប់មកដល់ក្បាលថ្ងៃដំបូង ២៤ ភ្នំតារប្តូរ ប្រញាប់ប្រញាល់កុំឱ្យក្តីទាន់នេត្រភ្នំ
 តារប្តូរ ។ ឆ្លងផុតភ្នំបូលថ្ងៃព្រៃ ទើបថ្ងៃរះ ជើងជំនះ ១០០% ដល់ភូមិកង្កែប ខ្ញុំរុក
 ទើងទៅសាងរាំង ដើម្បីដង្វាយជីវិតទៅគ្រប់ទីទុក លេក្តីអាទាំងអស់ ឱ្យផ្ទះ
 ឱ្យគ្រូថ្ងៃថ្នាក់ គ្រូបង្ហាញផ្ទះ ហើយភូមិ នៅតាមដងស្ទឹងសង្កែបក្តីវាយបាបធ្វើទី
 តាំងកណ្តាល ។ អង្គការយើងព្រៃព្រួញ គ្រូបង្ហាញបង្កើនមុន អាទិ៍បូរណ៍ធ្វើពីចំនួន
 បួនប្រាំនិងកាតាទីដក ក៏បានគ្រូបង្ហាញបង្កើន កងការពារសម្ងាត់ឱ្យប្រក្រាបទៅ
 ដាក់កងឈ្នួល មូលដ្ឋាន ។ ថ្ងៃ ១៨មករា ឆ្នាំ ១៩៦៨ បានផ្ទះកាំភ្លើងនៅព្រៃជំរា
 ព្រៃស្រុក ។ ផែនការនេះខ្លាំងដឹងមុនពេល ឃ្លោះយុទ្ធជនម្នាក់ឃ្លោះ ម៉ង់ ជា
 លេក្តីអា ទៅចង្កូរថ្ម និង មាសចំរើន ជាទានចាស់សំរាក ។ អ្នកទាំងពីរនេះ
 ទៅប្រាប់ម្ចាស់ឱ្យកាំភ្លើងនៅសាលាយុវត្តដកគ្រាប់ទុកអស់ ។ យកកាំភ្លើងទាំង
 អស់បាន ២៧ដើមធុន កាំភ្លើង មានគ្រាប់ក្នុងប្រកប្រែតមួយគ្រាប់ពីរគ្រាប់ ហើយ
 កាំភ្លើងខ្លះទទេស្តាត ។ ប្តូរសន្តិសុខទាហាននៅព្រៃជំរាបានតាមប្រព័ន្ធក្នុងថ្ងៃ
 នោះផ្ទះកាំភ្លើងព្រៃមិត្តយើងតាមផ្លូវរហូត ធ្វើឱ្យយល់កម្មពីរនាក់ គឺមិត្ត យន
 ម្នាក់ នៅភូមិដូង និងមិត្តម្នាក់ទៀតមិនចាំឃ្លោះនៅភូមិដូងដែរ ហើយគ្រូថ្ងៃ
 ព្រៃកាំភ្លើងទៅវិញអស់២ដើម ។ ដល់កងឈ្នួលថ្ងៃ ១៨មករា ឆ្នាំ៦៨ ឃ្លោះ
 ព្រៃ ជាទីទុកលេក្តីអា ធ្វើមេភូមិភូមិកង្កែប បានគេបរត់ទៅចូលខ្លាំងវិញ នៅភូមិ
 កង្កែប ហើយព្រឹកឡើងទាហានមកព្រៃវាយយកទីតាំងឈ្នួលនៅទីនោះ ។ ទីតាំង
 នោះយើងរុកដំណើរឡើងរហូតដល់សំរាំង ហើយដល់ភ្នំវាយបាបទីតាំង ។ សរុប
 លទ្ធផលផ្នែក លេក្តីអាយើងបំផ្លាញអស់អាវុធដើម ល្អាប់មនុស្ស២នាក់ វង់ឆ្នងរក
 មិនឃើញម្នាក់ ។ ឯបង្កើនទទេស្តាតកាំភ្លើង២២ដើម ជាដើមទុនសំរាប់បែកឱ្យ
 កងឈ្នួលនៅភ្នំវាយបាប ។

ទី ៣ ឆ្នាំ ១៩៦៨ ទីទុកលេក្តីអា នៅព្រៃព្រួញទាំងអស់ បានប្រមូលប្រជុំ
 គ្នាធ្វើសន្និបាតរកវិធីបំផ្លាញកង្កែបដង្កូវ បានរៀបចំជា តុក្រាបបង្ហាញប្តូរ ដាក់
 ទង់បក្សកម្ពុជានិស័ទៗ ឃ្លោះ ព្រឹម ខ្ញុំ សាយ ទាន់ ស៊ុយ ហឹង លេក្តីម តូច
 ចិត្ត គឺគណៈភាគទាំងមួយ គណៈស្រុក ទាំងមួយ មកពិភាក្សាគ្នា ។ អ្នកណាក៏

លើកមតិថាខ្មាំងខ្មាំងអីចេះខ្មាំងអីចុះ វាមានពិសោធក្នុងការឡើងភ្នំដេញ
 វាយយើងព្រមទាំងបន្លាបប្រដាជនឱ្យគិតតែពីគេបរត់ដូចសត្វឈ្នួរ ។ ពេលទឹកវិវរ
 គោះ ឆ្មោះ ស៊ុយ បានសរសេរសេចក្តីរាយការណ៍មួយទៅឱ្យអ្នក ស៊ុន ពេង ។
 អាស៊ីវ សរសេរសំបុត្រមកវិញ ឱ្យខំបំផ្តាញកម្លាំងបដិវត្តឱ្យអស់ ហើយបង្កប់ចូល
 ឱ្យជ្រៅទៅក្នុងជួររបដិវត្ត ។ ជាសេចក្តីរាយការណ៍របស់ឆ្មោះ ស៊ុយ ពេលខ្ញុំ
 ប្រសាកពីមានជម្ងឺទម្ងន់ ។ ឆ្មោះញឹម បានចេញផុតឡើងក្រកញ្ចងហើយ ។ ទី១
 ៥.១៩៦៨ ពួកអាសេបស៍សៀត បើកយុទ្ធនាការធំមួយ មកពីភ្នំវ៉ាយចាប ពួកវា
 នាជីវ៍ពលមកដឹកលេងផ្កា នៅជាមង្គល់ភ្នំមិនឱ្យសល់ដីបុករុកទ្រុតតូចធំនៅទីក្បួរ
 គោះ ដើម្បីបំផ្តាញស្រូវអង្ករ ហើយចាត់តាំងកម្លាំងមួយចំនួនដើរកាត់ភ្នំ
 ដេញព្រាប្រដាជន ។ ផ្តួចទាក់ទងចេញទៅមូលដ្ឋាននាព្រៃភ្នំដាច់អស់ ។
 ក្នុងរយៈមួយអាទិត្យស្រូវអង្ករនៅលើភ្នំត្រូវអស់ ។ ចាត់តាំងកងឈ្លបមកឈ្លបយក
 ស្រូវអង្ករដែលលាក់ ត្រូវពួកវាព្រាប្រដាជនប្រគល់ទិសទី ។ ព្រមទោះការភ្លើងជ័របស់
 ខ្មាំង ចេះតែព្រាបផ្តុំចូលភ្នំទីក្បួរបរិវេនដែលប្រដាជនរបស់គេ ។ ឆ្មោះ សាយ
 ឆ្មោះ ស៊ុយ ឆ្មោះ ទាត់ ឆ្មោះ យ៉ង - បញ្ជាការឈ្លបស្រុក ភត្តិៈ មេភូមិ
 ថ្នាក់ ចាច់ហើយ - បានមករាយការណ៍សុំឃាបល់ តើគោះស្រាយយ៉ាងណា ខ្ញុំ
 ឆ្លើយថា ត្រូវរៀបចំប្រមូលកងឈ្លបទាំងអស់ទាំងការភ្លើងទាំងគ្រាបរំសេវ ហើយ
 មានប្រដាជន ដែលក្លាហានស្រួចពីងពងភ្នំមានកាបិត ពូថៅផង វាយយកទី
 តាំងយោធារបស់ពួកអាណុលនៅភូមិកណ្តាល ព្រោះពួកវាមានគ្នាតិបណាស់ ។ បើ
 ដាច់ទីតាំងគោះហើយ ទី១១ ព្រៃត្រូវរបស់ខ្មាំងទាំងអស់ត្រូវរលំរលាយហើយ យើង
 ពង្រីកបរិវេនមូលដ្ឋានបង្អែកបានហើយ ។ អង្គប្រជុំក្រុមលេអ៊ីអាទាំងអស់យល់ព្រម
 ទ័តភារៈកិច្ចយកទៅអនុវត្តឆ្មោះ សាយ ភីងឆ្មោះ ស៊ុយ បំផ្តាញចោលទាំងអស់
 ដោយដឹកនាំបាន ចូលទៅជិតទីតាំងខ្មាំងផង ទីពីរ ម៉ោងត្រូវផ្ទុះអាវុធ ឆ្មោះ
 សាយ ដើរច្រេតច្រេតលើខ្នងភ្នំណោះ ។ ក្រោយពីដំណឹងបរាជ័យវាយភូមិ
 កណ្តាលនេះមក ទឹកចិត្តប្រដាជន ភីងកម្មាភិព្វលាងក្រោមពុបចេះតែចុះ ។ ក្រុំ
 លេអ៊ីអាឃើងខ្ញុំទាំងអស់ បានដឹកនាំប្រដាជន ចូលដល់ដំណាក់ការព្រាបទី១ហើយ ។

ក្រុមទាំងអស់នេះ គឺឈ្មោះសាយ ស៊ុយ ទាត់ មកសួរយោបល់ថា ត្រូវធ្វើដើម្បី
 បើខ្លាំងថា ចេះតែសរុបកម្ម ។ ហើយឧទ្ធរណ៍ថា យកប្រយោជន៍ឧប្បត្តិប្រយោជន៍
 កណ្តាល ទៀត ។ ខ្ញុំក៏សរុប សរិតសរាំងប្រជាជនជាពីរប្រភេទ អ្នកដាច់ខាត
 មានលទ្ធភាពកម្លាំងទី ១ ត្រូវចេញដំណើរទៅមូលដ្ឋានថ្មី ប្រភេទម្នាក់ស្តីពី
 កម្លាំងទ្រព្យ ក្នុងចៅឈ្មោះក្របីចាស់ដេរា ឱ្យដេរាទៅនៅភូមិ ចាំទីផ្លូវ
 ក្រោយ ចូលទៅក្នុងរដ្ឋាភិបាល ។ សមាជិកសេដ្ឋកិច្ចទាំងអស់បានយល់ព្រម ហើយ
 ផ្សព្វផ្សាយសេចក្តីសរុបចិត្តនេះ ។ លទ្ធផលឱ្យមកវិញប្រមូលប្រជាជន ទាំងអស់
 បានជាង៤០០០នាក់ ទាំងស្រីប្រុស ហើយសំបុត្រធានាឱ្យមូលភូមិវិញ ។ អ្នកទាំងអស់
 នេះ សុទ្ធតែជាកងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធទាំងអស់ ទាំងស្រីប្រុស គឺជាក្រុមបង្ក
 បង្កើនផល បើកបញ្ជូនការទម្លាយផ្លូវមួយខាងកំពែងក្រោយ ទិសទៅរកបង្ក
 ក្នុងឆ្នោះទៅទឹកដីម ភ្នំឃ្នងតូច ។ ជាតុពិតរបស់អាណុលមិនខ្លាំងទេ ។ រវេលាយប់
 ក្នុងទី ៨ ឆ្នាំ ១៩៦៨ មេឃងងឹតយំង ក្បួនទឹកបានចេញដំណើរពីកំពែងក្រោយ
 ទៅរកជើងភ្នំ ដោយប្រាសស្រែ ។ ទីនោះនាយជើងភ្នំខ្លាំងវាព្យាបាលឆ្លើយប្រ
 ទាក់ក្រឡា ដូចការជ្រួចហោះ ។ យូរពុំគាប់ការភ្លើងផ្លាស់ដោយមាននីតភ្លើង
 ងងង ព្យាបាលភ្នំវាយចាប់ធ្វើឱ្យភ្លឺតកាល ។ ពេលខ្លះក្បួនទឹកត្រូវទុប ដោយ
 អ្នកស៊ើបការមុខមិនប្រាស ។ ជិតណាស់ហើយ ជិតដល់ប្រក់ទីដល់ក្បួនយើងត្រូវចេញ
 ហើយ សួរដឹងរាប់ពាន់លានព្រះជិត្យូរ បុកទម្លាយទ្រព្យភ្នំខ្លាំង ។ ខាង
 ប្រឡាំងកាំងមួយចំនួនបានរត់មួយចំនួនទាញការភ្លើងព្យាបាលវិញ ។ តែទំនាម្លុះ
 ការភ្លើងក្បួនក្បួនទឹកចេញផុតអស់ហើយ ។ ឈ្មោះស៊ុយ និងឈ្មោះសាយ រត់ពី
 ក្បួនក្បួនមកកម្ពុជ មកជួបនឹងហើយត្រូវភាគផ្តាច់ពីក្បួនទឹក ទីដល់នៅសល់
 ទៀត ។ ជាង ៤៥០០នាក់ត្រូវចេញផុតជាង៤០០នាក់នៅជាប់នឹងភ្នំវាយចាប់ ។
 ក្នុងចំនួននោះមានខ្ញុំឈ្មោះ សាយ ឈ្មោះស៊ុយ ។ កម្លាំងទីដល់ចេញទៅមុខត្រូវ
 ខ្លាំងនៅព្យាបាលជាប់ណាខ្លះស្បៀងផង ណាខ្លះកម្មាភិបាលដឹកនាំផង បានក្លាយទៅ
 ជាកម្លាំងរយ័ករយាកសែងប្រយុទ្ធទៀតកើត ។ ពេលទីដល់កម្លាំងសល់នេះ បែកជា
 ជាពីរ សភាពការប្រជាជន ចេះតែចុះ ចំណែកឈ្មោះ សាយ និង ខ្ញុំបែររវល់

ជា រៀបចំការប្រពន្ធខ្មែរទៅឆ្ពោះ ស៊ុយ ទៅវិញ ធ្វើឱ្យពួកអា ណុលវាព្រាវ
 ផ្គត់ផ្គង់ប្រកាន់ព្រួយ ។ ផ្នែកនារីដែលមានកូនតូចទាំងអស់ត្រូវ ចេញទៅក្រៅត្រូវ
 នៅលើទីកម្ពស់ប្រុស អង្គរ លើទីព្រៃដែលឆ្ពោះ ស៊ុយ និង សាយ លួចលាក់ពីប្រ
 ជាជន ត្រូវប្រមូលទាំងអស់ ប្រជាជននៅភ្នំវាយចាប ត្រូវប្រយុទ្ធជីកដីឡូងរក
 រស់ជាប្រកុមតូចពុល ។ នេះជារបបក្តីសំរេចរបស់ខ្ញុំ ដើម្បីរៀបចំដំណើរចេញ
 ទៅរកឆ្ពោះ ញឹម នៅក្រុងព្យាង ។

ថ្ងៃ ខែ មិនចាំបាច់ស្រាវ ឆ្ពោះសាយ ត្រូវនាំកងទ័ពមួយអនុសេនាតូច
 ទៅទឹកដីមតាមសមិទ្ធក ទាត់ ឆ្ពោះស៊ុយ ក៏ត្រូវយកយោធាមួយក្រុមទីផ្សេង ដើម្បី
 ទៅរកក្រុងព្យាង ឯខ្ញុំរួមទាំងនិរសានិងកងការពារផងមានគ្នា ៦ នាក់ចេញដំណើរ
 ទៅបង្កងគ្នា ដើម្បីជួបគ្នានៅទីស្រែស្មៅ ក្នុងឆ្នាំ ១៩៦៨ ។

រវាងខែ ៣ ឬ ៤ ឆ្នាំ ១៩៦៨ ឆ្ពោះញឹម ឆ្ពោះ សាយ ឆ្ពោះ ស៊ុយ
 ឆ្ពោះ ហឹង ឆ្ពោះ សាន ឆ្ពោះ លឿម និងរូបខ្ញុំបានជួបជុំគ្នាទៅទីស្រែស្មៅ
 ទាំងអស់គ្នាទីមន ទាំងកងទ័ព ទាំងកម្មាភិបាលសុទ្ធតែជីកដីឡូងនិងកាប់ចេកឆ្ពោះ -
 ធ្វើជាអាហារ ឯឆ្ពោះញឹមខ្ញុំឆ្ពោះ សាយ ស៊ុយ ដាំព្រៃនិងមានសម្បជ្ឈយមុខ២មុខ
 ដាច់ ។ ពិភាក្សាគ្នាថាត្រូវប្រមូលផ្តុំទ័ព ដើររកទីតាំងខ្លាំងដែលតូចពុលវាយយក
 ច្រកទ្រីងអាវុធច្រកាប់រំលេច ហើយកងទ័ពដើរយោសនាប្រដាប់អាវុធផ្សួងប្រជាជន
 ដើម្បីប្រមូលកម្ពស់មហាជន ។ ម្នាក់ពុលទ្រីងលើកពីការសំបូក ដើម្បីចាំព្រៃ ។
 ទឹកទោះយ៉ាងនេះក៏យល់ស្របគ្នាថា ធ្វើយ៉ាងនេះទីផ្សេង ។ ចាប់ធ្វើដំណើរ ខែ៨
 ឆ្នាំ ១៩៦៨ កម្ពស់ទ័ពប្រមូលបាន២អនុសេនាធំ ឆ្ពោះទៅទីព្រៃធំភ្នំកូនដីរី កាត់
 តាមទីព្រៃល្អ ។ នៅយប់ទីមួយចេញពីទីព្រៃល្អបានបន្តិចក្បែរភ្នំស្រែក ពួកអាណុល
 ត្រូវភ្នាក់ប្តាំព្រៃទីពនេះ របួសយុទ្ធជនពីរនាក់ ឆ្លាប់ម្នាក់ បានកាំភ្លើងការប៉ុនមួយ
 ដើម ។ ទ័ពត្រូវថយវិលមកដេកនៅទីព្រៃល្អវិញ ។ យប់ទីពីរទើបឆ្លងផ្លូវលេខ១០
 បាន ។ ធ្វើដំណើរហួសភ្នំកូនដីរី ទៅដល់ប៉ុលពតទីព្រៃធំ មិនមានភ្នំសោរ ។ ពេល
 នោះខ្ញុំគ្រុធដើរមិនរួច ត្រូវនៅចាំដេកមួយកន្លែង មិនដឹងគេមានវិធានការ -
 យ៉ាងណាពុលសមិទ្ធកញឹម គាត់ចេញទ័ពទាំងពីរផ្នែកនេះ ។ ថ្ងៃស្អែកទៀតឆ្ពោះ

ញឹម ឃ្លោះ សាយ ឃ្លោះ ស៊ុយ និងឃ្លោះ បឹង បានមកជួបខ្ញុំដែលនៅ មកប្រាប់
 ថា ឆ្នាំការស្បៀងរបស់កងទ័ពយ៉ាងយឺតយ៉ាវ ពួកទ័ពដែលស្បៀងស្បៀន ហើយទាំង
 ពីរអនុសេនាផ្ទះនេះមិនឯកស័កស័កទេ ឯមហាជនមិនដឹងដោះទោណាអស់ ។ ដូច្នេះ
 នៅមិនបានទេ ត្រូវទ័ពត្រូវប្រុងប្រយ័ត្ន ។ ខ្ញុំក៏យល់ស្របថាត្រូវត្រូវប្រុងប្រយ័ត្ន
 ទ័ព ។ គិតពីទ័ពធ្វើដំណើរបានប្រុងប្រយ័ត្នត្រូវត្រូវប្រុងប្រយ័ត្ន ។ យប់នោះ
 បានឆ្លងផ្លូវដូចលេខ ១០ ដល់ភ្នំស្រីលោក ហើយទៅឯទ្រព្យកសិដ្ឋានស្រែស្តៅវិញ ។
 មានអ្នកឃ្លាំងផ្លូវមករាយការណ៍ថាខ្លាំងត្រូវប្រុងប្រយ័ត្នទៅស្រែស្តៅនេះ ។ ដូច្នេះ
 ឃ្លោះ ញឹម ក៏រៀបចំទ័ពវាយ ។ ចាំមួយរសៀលមិនឃើញពួកខ្លាំង ហើយថា
 ខ្លាំងចេញដុតអស់ហើយ ។ យប់នោះទាំងអស់គ្នាព្រោះទៅស្រែស្តៅនោះ ។ ខ្ញុំ
 ឃ្លោះ ញឹម ឃ្លោះ សាយ ឃ្លោះបឹង បានដើរក្នុងភ្នំថា ផ្នែកភ្នំវាយចាប់ត្រូវ
 ចុះក្រោមវិញ ដោយចែកជាមួយកងអនុសេនាតូច ចាំភ្នំនិងព្រៃក្របីទ័ពដា
 ចង្ហើរពុំ ពីរកងអនុសេនាតូចទៀតត្រូវតាមការពារនិងរស់នៅជាមួយប្រជាជន
 នៅភ្នំតូច ។ ដល់ទី ១២.១៩៦៨ នឹងបើកសន្តិភាពភាគ កម្រាភិព្វទាំងអស់ត្រូវ
 មូលដ្ឋានត្រូវទៅដល់ក្រព្វាង កន្លែងញឹម ។ ខ្ញុំទៅជាមួយឃ្លោះ ញឹម មុន
 ដើម្បីរៀបចំកន្លែង ហើយចាត់កម្លាំងមួយចំនួនដើរតាមរកមិត្តកន្លង ។
 ទី ១១ ឆ្នាំ ១៩៦៨ ខ្ញុំបានទៅដល់ក្រព្វាង ។ នៅទីនេះខ្ញុំបានជួបទាំង
 អស់ គឺទីកន្លែង ហៅ ស៊ុយ ឃ្លោះ សាយ ឃ្លោះ បឹង ឃ្លោះ ញឹម ។ ពីរ
 ទ័ពក្រោយមកលម្អិតកន្លង ក៏បានមកដល់ទាំងអស់គ្នា ។ បរិយាកាស ក្នុងមន្ទីរនេះ
 ជាបរិយាកាសទំនាស់ទំនាស់ទីទងទីតពីរឡើយស៊ុយ ហើយល្អបណ្តោះអាសន្នរហូត
 តាមបាន ។ ការនិយាយស្តីគឺជាការទំនាស់ ។ គ្មានអ្នកណាមួយគិតពីប្រជាជនគ្មាន
 អ្នកណាគិតពីរកិរិយាការដោះស្រាយ ដើម្បីទទួលបានការរក្សាភិប្រយោជន៍ទេ ។
 ក្រុមសេដ្ឋី ដែលនៅជួបជុំគ្នាទាំងអស់នេះទំនាស់ជាបុគ្គលរហូត ហើយឯកភាព
 គ្នារកប្រកបចេញទៅផ្សារខាងសៀម ដើម្បីបានអំបិលក្រណាត់ ប៉ុចបង ។ ទី
 ១២ ឆ្នាំ ១៩៦៨ ដំណឹងពីខាងក្រៅមកថា សាយ ទាត់ បានមកដល់ហើយ ស៊ុយ
 និងឃ្លោះ កុក ក៏មកដល់ទ័ព លម្អិត តាតូច ក៏មកដល់ទ័ព ។ ខ្លះទ័ពឃ្លោះ

តុម ទេ ដំណឹងទាក់ទងរបស់ ស៊ុយ ជាមួយភ្នំពេញក៏ចាប់ផ្តើម តាមទ្រឹស្តី
 វាយចាប ។ ទង្វើនេះខ្លាំងក្រៃថ្លង់វាយចូលក្រញូង ដើម្បីតាមដានប្រជាជនភូមិ
 ក្រញូង ចម្លងរមាំង កំពង់រកៅ ចំផ្កាព្យាពោត ដំឡូងប្រជាជន នៅទី
 នោះ ។ កងទ័ពត្រូវមានវិធានការ ការពារកន្លែង មានប្រយុទ្ធគ្នា នៅ
 តាមសមរម្យ ព្រៀមច្បាប់ អសពីរ.បីថ្ងៃទើបខ្លាំងដកថយ ។ មហាជនព្រាង
 ពុំបានទ័កទ័ព្យកពីស្ថានការដកពិសោធន៍រកខុសរកត្រូវអីទេ ។ មកដួបដួនាដើរ
 ពីចម្ងាយណា ចម្ងាយណែកគ្រាន់តែសំរេបបង្កិចថា ទ្រង់ខាងកើតត្រូវខិតខំព្រឹត
 មូលផ្តាសបង្កើតរបស់ខ្លួន ហើយខាងលិចការពារមូលផ្តាសក្រញូងនេះឱ្យបាន ។ រួច
 ហើយម្នាក់ពុំគិតតែរត់ទៅដុះ ដោយត្រូវពុលខ្លួន ។ សន្និដ្ឋានក្រុមសេដ្ឋីអាស៊ីក
 នេះមានឈ្មោះ ញឹម ខ្ញុំ សាយ ទាត់ កន្ទួល បឹង ស៊ុយ គ្មានខ្លឹមសារ
 បដិវត្តន៍ទាំងអស់ ។ តែស្តុកទ្រង់ខ្ញុំត្រូវចេញដំណើរជាមួយ សាយ ស៊ុយ សមមិត្តតា
 តូច ទាត់ ត្រឡប់មកភ្នំវាយចាបវិញ ។

ដើមឆ្នាំ ១៩៦៩ ខ្ញុំបានដល់ភ្នំវាយចាបវិញ បានចាត់តាំងឱ្យឈ្មោះ ស៊ុយ
 ទៅទាក់ទងផ្លូវនិរសាតាមប្រពន្ធខ្ញុំ ដោយ ស៊ុយ ឱ្យដំណឹងថា ជាខាងលើកទាក់
 ទងគ្នាបានហើយ ។ ស៊ុយ ធ្វើដំណើរទៅអស់៥ថ្ងៃមិនឃើញ ត្រឡប់មកវិញវង្វែង
 គ្នា ស៊ុយ ទ្រង់ទៅលើទៅកន្លែងឈ្មោះ ញឹម បាត់ទៅ ។ ឯខ្ញុំនាំជាមួយ
 សាយ ទាត់ និងឈ្មោះ តូច ចេញដំណើរទៅស្ទឹងទ័សរ ដើម្បីទាក់ទងផ្ទាល់ខ្លួន
 ឯងតែម្តង ។ ទៅដល់អណ្តើកចែប ឱ្យឈ្មោះ ទាត់ និង តូច កាប់ចេកយកអង្កុរ
 ត្រឡប់យកទៅភ្នំវិញ ខ្ញុំសាយ ចុះស្ទឹង ។ ដួបជាមួយមិត្ត គង់ និងប្រពន្ធ គាត់
 ព្រមទាំងឪពុកម្តាយក្រុមគាត់នៅទូលក្រសាំង - ស្ទឹង - ព្រាងស្រាវប្រដាវទ្រឹស្តីទៅ
 ដឹងច្បាស់ថា ខ្ញុំអាចចេញព្រៃកាព្រាង ដើម្បីរកទាក់ទងខាងលើផ្ទាល់ ។ ខ្ញុំ
 ពិភាក្សាជាមួយឈ្មោះ សាយ ម្យ៉ាងរក្សាផ្លូវកុំឱ្យដាច់ យ៉ាងយូរណាស់ពី១ទ័
 ទៅពីរទ័ ខ្ញុំត្រូវត្រឡប់វិញ ខ្ញុំបានរបស់ឱ្យឈ្មោះ សាយ ចំនួន៥០០០ រៀល
 ដើម្បីធ្វើដំណើរវិញត្រឡប់ទៅភ្នំវិញ ។ ហើយត្រូវដេកឈឺក្រគុននៅផ្ទះប្រពន្ធ
 មិត្ត គង់ នេះអស់រយៈពេលថ្ងៃ ដោយព្រាត់ដំបងខាងមិត្ត ប៉ូ និរសាមិនមកទទួល -

ព្រោះជាប់ផ្លូវ រឹតតែ ទៅព្រាត់ដំបង ។ ដល់ព្រាត់ដំបងនោះផ្ទះមិត្ត ប្តី គឺសារធ្វើ
 ការទូរស័ព្ទ រឹតតែថ្លៃក្តាប់មិនបាន បានប្រាប់ភ្នំពេញត្រូវខ្លាំងរាតត្បាតមួយវគ្គទៀត
 តង់ផែន ជាប់ទីប្រកួតហើយ ឯប្រពន្ធខ្ញុំដែលពីមុននៅផ្ទះគាត់ក៏ទៅស្រុកព្រាត់ពុំ
 ទាន់ឃើញប្រពន្ធបរិញ ។ ខ្ញុំនឹងមិត្ត ប្តី បានគិតថា បើប្រពន្ធប្រកួតហើយ
 នៅចាំមួយខែទើបមានមាត់សារទាក់ទងម្តង នៅរស់នៅផ្ទះគាត់ គឺមិត្តប្តី
 ឃើញថា សភាពការមិនអនុញ្ញាតិផែន ព្រោះមនុស្សចេញចូលណាស់ ។ ដូច្នេះ
 ខ្ញុំឱ្យគាត់ជូនខ្ញុំរហូតដល់ទុក្ខ ដើម្បីខ្ញុំទាក់ទងកន្លែងស្រួលស្រាយខ្ញុំ ទីក្រុងឃើញប្រ
 ពន្ធខ្ញុំ ។ បើយ៉ាងណាយ៉ាងណា ខ្ញុំប្រពន្ធប្រកួតហើយ ឆ្លើយថាខ្ញុំផង ។ ឯភាពគ្នា
 ហើយ មិត្តប្តី ទៅទិញទោសិវង់ឱ្យខ្ញុំមួយ គឺឯសាវ័យមួយ ។ យប់ទៀតចេញពី
 ផ្ទះមកចាំទ្បានព្រាត់ដំបងភ្នំពេញនៅខែមូលនាសារ រៀបរយ ។ ថ្ងៃមិត្តចាំ
 រងាងម៉ោង៨កន្លះទ្បានមកដល់ ខ្ញុំនឹងប្តីបានទ្រើងទ្បានទាំងអស់គ្នា រហូតដល់
 ទុក្ខ ។ ខ្ញុំបែកមិត្ត ប្តី នៅពេលនោះ ។ ខ្ញុំដាក់កងដី ទៅទាំងយប់ រហូតដល់
 ផ្ទះ តេង និងផ្ទះ ខុប ។ ឃើញខ្ញុំភ្លាម គេស្រ្តីសមកសាកសួរសុខទុក្ខដោយសម្លា
 ត់ ដើម្បីកុំឱ្យមើលគេឆ្មោះ សាមួន និង ជាទុក្ខករណីរបស់អា ណុរ ។ ហើយយក
 ខ្ញុំទៅលាក់លើផ្ទះ ឆ្មោះខុប ត្រូវជាប្អូនថ្ងៃមិត្ត តេង នៅភូមិប្រទេស ស្រុក
 ពញាឮ ខេត្តកណ្តាល ។ ឆ្មោះទាំងពីរថាត្រូវចាប់អស់ហើយ ។ ដំណឹងនេះព្រាត់ដំ
 បងខ្ញុំនៅព្រាត់ដំបង និងទីពុកខ្ញុំ ។ ឱ្យយមួយមាត់ ស្រួលស្រាយខ្ញុំទាំងអស់បានដឹងហើយ ។
 ខ្ញុំបានស្នើឱ្យមិត្តតេង ប្អូនជីដូនមួយខ្ញុំធ្វើដំណើរទៅបុសខ្មែរ ដើម្បីរកប្រពន្ធខ្ញុំ ។ ឯ
 ខ្ញុំខ្ញុំ ខ្ញុំស្នើឱ្យគេយកទៅលាក់នៅស្រែសួ កន្លែងបងស្រីខ្ញុំឆ្មោះគាត់ ផុត និងប្តី
 គាត់ឆ្មោះ យ៉ុ ។ អ្នកដំបូកមួយស្រាត ខ្ញុំនៅព្រាត់ដំបងនោះ ។ បើថ្ងៃក្រោយមក
 ស្រាបតែខ្ញុំឃើញប្រពន្ធខ្ញុំប្រពន្ធប្រកួតហើយ ។ សាកសួរសុខទុក្ខទៅ សំ
 រេបថាទិលទៅព្រាត់ដំបងវិញ ។ ពេលនោះខ្ញុំកំពុងធ្លាក់យាម ទាំងកន្តោរ ធ្វើ
 ឱ្យស្រួលស្រាយខ្ញុំទាំងអស់ព្រួយបារម្ភខ្លាំងអំពីសុខភាពនេះ ។ ឱ្យតែក្អកក្អាតយាម ឱ្យ
 តែក្អកក្អាតយាម ទប់មិនឆ្មោះសោះ ។ បងស្រីខ្ញុំឆ្មោះ ផែន បានរៀបចំទ្បានកូន
 ប្រសារគាត់ធ្វើត្រូវនៅក្រាំងព្រៃ ទៅទទួលខ្ញុំនៅទីក្រុងប្រព័ល ដើម្បីដឹកខ្ញុំមក

ឧត្តុង្គវិញ ឈ្មោះអាណ ដែលបើកឡានគេ លេងថ្លៃផ្នែកទទួលរៀនទៅពោធិ
សាត់ ។ ប្រទេសជាដាច់ខាត១២២២ ប្រាប់ទ័តឡានមិត្ត លេងបានមកដល់ផ្ទះ គេ
ដែល បានដំណឹងច្បាស់ថា ខ្ញុំមានជម្ងឺធ្ងន់ ហើយខាងលើ បងនួន និង បងវ៉ន ឱយ
មកយក ។ ខ្ញុំដែលមានការរីករាយ សំរេចឱយប្រពន្ធខ្ញុំទៅបាត់ដំបងមុនខ្ញុំទៅ ភ្នំ
ពេញជួបខាងលើសិន ។ ភ្លាមនោះចេញដំណើរទៅភ្នំពេញជាមួយមិត្តលេង ។
ឡានបានបត់ចូលរកផ្លូវប្រឹក្សា ក៏ឈប់ លេង នាំខ្ញុំទៅជួបបង វ៉ន ។ បងវ៉ន
សួរលុខឡានខ្ញុំ ឱយខ្ញុំនាំផ្ទះនោះមួយទីប៉ុន្មានបញ្ជូនខ្ញុំមកផ្លូវភូមិយេ កន្លែងស.មយ៉ាត
សំរាក និងមានពេទ្យពិនិត្យនិងព្យាបាលបងនួន បានមកជួបខ្ញុំនៅទីនេះ ខ្ញុំបាន
រាយការណ៍ពីសភាពទំនាស់ឱយគាត់ពីចលនាឱយគាត់ទាំងអស់ ក្នុងឋានៈជាបក្ស ។
បងវ៉ន ក៏ចុះទៅឆ្លងស្រះមួយប្រដាប់មួយកាលដែល ។ ពេលនោះ បងវ៉ន ក៏ត្រូវដំណ
ពាក់អំពីខ្លួនប្រក្រតីដែលខ្លាំងវាភាពក្លាត ។ ព្យាបាលបានជាងមួយអាទិត្យ បង
នួន ក៏ពុំបានណែនាំអីគ្រាន់តែថាចាប់ខ្លួនបាន ហើយកុំឱយដាច់វិញ ហើយសំរេច
ផ្តល់គ្រាប់ឱយភាគពាយព្យ ចំនួនមួយឡានតូច ហើយសុទ្ធតែមិនទំនេរគ្រាប់៥០ អីម
អង ល្អទ័តគ្រាប់មួយ និងគ្រាប់ការប៉ុនខ្លះ ហើយកាំភ្លើងខ្លី បេកាកុលមួយ ឱយ
ខ្ញុំ មានប្រាក់ចំនួនទីដែល ទ័តខ្លីមិនចាំ ។ មិត្ត លេង បានបើកមកហ្នាំខ្ញុំ ខ្ញុំចុះពី
ផ្ទះនោះទៅដោយប្រុងប្រយ័ត្នទៅទៅឆ្លងឡាន ហើយបរមកបូលឧត្តុង្គមួយភ្លែត
ហើយបូលដល់បាត់ដំបងទ័តម្តង ។ រៀបបំផ្លែបានក្នុងពីរទីប៉ុន្មានគ្រាប់វិលវិ បាន
ដល់ភ្នំវាយចាប់ ក្នុងខែ ២.១៩៦៦ ។ ឈ្មោះ ស៊ុយ ត្រូវនាំគ្រាប់មួយចំនួនទៅ -
ក្រពេញ ត្រូវខ្លាំងបំផ្លាញតាមផ្លូវអស់ពាក់កណ្តាលតាមវិធីវិប្បតកម្មរបស់ក្រុមសេ
អ៊ុកា ។ ហើយក្នុងខែ ២ ដដែល ខ្ញុំបានទៅភ្នំនៅទៅដាច់ - ហៅលេខ ៦ - ភ្លាម
ចាត់ចែងគ្រាប់ប្រើប្រាស់បែកឱយអង្គភាព គ្រាប់ណាដាក់មិនចុះត្រូវនាំបាត់ត្រូវ
រុះត្រូវនាំ ហើយសមរម្យមីមួយ ដោយឱយឈ្មោះ សាយ បញ្ជាការ ស្ទី ពម
ស្លាប់ហើយ ជាពេទ្យរបស់អាណ្យម ធ្វើពេទ្យប្រចាំកង ។ នៅចន្លោះភូមិបុស -
ដូងនិងប្រកប្រាស ធ្លាក់ព្រាឡានផង វាយផ្ទះសាលាក្តីទូលបុសដូងនេះផង ។ ឈាម
មករាយការណ៍ប្រាប់វិញអស់គ្រាប់កាំភ្លើងចំនួនប្រើន បែកកាំភ្លើងមួយដើម -

ហើយខ្លាំងគ្មានការខូចខាតអីទេ ។ ខ្ញុំយល់ក្រុមសេចក្តីនាយការណ៍នេះ ហើយទុក
 ជាពូជការ ។ ម្តងនេះបែកកងទឹកជាបួនមុខប្រញូញ ។ ទីមួយប្រតិបត្តិការខាងសំ
 រោង ។ ទីពីរ ខាងទ្រព្យក្រាបភាពលោក រហ័សទិល ។ ទីបី លាប ។ ទី៤ ទទួល
 គ្រោះពាមព្រុះ ដើម្បីឃោសនាដលើម្របជាដងដង និងដើម្បីធ្វើអន្តរាគមន៍
 គេបរិច្ឆេទនេះដង ។ ១០ ថ្ងៃទី១០ ទាំងអស់ក្រុម ឡើងមកដកពិធាននីតិវ្យា
 ល្យា ។ វត្តទីមួយ មិនមានប្រតិបត្តិការអ្វីបើទ្បកទេ ។ វត្តទី២ មុខប្រញូញ ឃ្លោះ
 វាំង ឃ្លោះ យ៉ង បានវាយគេក្នុងក្រុម ហើយដលើម្របដើម្បីនេះទាំងប្រុង
 ហើយ រឹបប្រទានទាំងកាំភ្លើង និងសម្ភារៈសំរាប់ដោះស្រាយជីវភាពប្រជាជន មួយ
 ចំនួនធំ ។ ទឹកក្រចកបរិញ ឃ្លោះទាំងពីរនេះមកបោះទីគេក្នុងក្រុម និង ឱ្យ
 ខ្លាំងដេញទាន់ហើយពួកខ្ញុំបរិយាយដាច់ប្រាក់ក្រុមស្លាប់បញ្ជាក់ការឃ្លោះស្តង
 ពូតកាំភ្លើងដែលរឹបយកពីខ្លាំងមក ហើយឃ្លោះ វាំង ក៏ពូតកាំភ្លើងខ្លីដែរ យុទ្ធ
 ជនពីរនាក់ទៀតក៏ក្រុមស្លាប់ហើយពូតកាំភ្លើងពីរដើមទៀត ។ ស្ថិតក្នុងសភាព
 បំផ្លាញដំណឹងនេះ ទឹកខ្ញុំទ្រង់ទ្រាយ ហើយអនុគ្រោះទោសឱ្យពួកនេះទាំង -
 អស់ ។ កំហុសនេះធំណាស់ បើប្រៀបប្រៀបនឹងកាលៈទេសៈដែលបដិវត្តខ្លះសព្វ
 ខ្លះគ្រប់ ។ មុខប្រញូញខាងសំរោងមាន សាយ មានទំរង់ ស្និ ទីខ្លះ យុទ្ធជន
 ឱ្យការមកថា សុទ្ធតែបដិស្រាជាប់ គិតតែពីទាក់ទងនឹងផ្សារ ទិញដូរនេះ
 នោះ ។ ស្ថានការនេះខ្ញុំក៏មិនដោះស្រាយ ។ មុខប្រញូញឃ្លោះ ភ័ន - ស្លាប់
 ហើយ - ធ្វើការបានលឿនជាងគេ ទឹកទំរង់ជាមួយ តាតូច ជាប់ ហើយប៊ុហា
 ណាស់ ។ ខ្ញុំក៏គិតបានដោះស្រាយអ្វីទាំងអស់ ទុកឱ្យស្ថានការចេះធ្លាក់ចុះខាង -
 គោលដំបូរ ។ គ្រប់មុខប្រញូញក៏ចូលដំណើរការយឺតជាអតិបរមា ។

នៅដើមឆ្នាំ ១៩៦៩ បងគួន ឱ្យសំបុកមកទៅខ្ញុំទៅធ្វើការ នៅខាង
 ភ្នំពេញ ។ ខ្ញុំទៅភ្លាម ។ ពេលនេះបានជួបជាមួយ បងម៉ុក ទៀត ក្រោយពី
 ធ្វើការអស់រយៈពេលថ្ងៃស្អែកសប្តាហ៍សភាពការនិងវិធានការខាងក្រុមដាក់ទ្រង់
 នីតិវិធី កាតព្វកិច្ចរាល់ទៅរហូតដល់រោង ។ រួចហើយខ្ញុំចេញដំណើរតាមផ្លូវ
 លេខ ៤ មកប៉ុះទ្រព្យដងណេះ ដោយគ្រាន់តែលេខសំបុកគ្រប់ទៅខាង -

ព្រាងដំបងវិញ ឱយមិត្ត វេន ប្រធានយោធាភ្នំវាយចាប និងមិត្ត ខ្លង មកតាម
ក្រោយធ្វើដំណើរទៅទាំងអស់ ព្រោះអ្នកទាំងអស់នេះសុទ្ធតែអ្នកក្លាយផ្លូវ ។

ខែដដែល ឆ្នាំដដែល ខ្ញុំបានទៅដល់ទីព្រាង ហើយធ្វើដំណើររហូតដល់កំពង់
ផ្លូវ ជិតជ្រាវ ។ ទៅទីនេះខ្ញុំត្រូវរង់ចាំមិត្តនិរសាម្បត្តិទាំងពីរ បានជួបឃ្លោះ ជុំ
នឹងមិត្ត សៀង មិត្ត វេន ទៅជាមួយគ្នាទាំងអស់ ។ ម៉ែនដឹងទេទៅទីនោះ

ប៉ុន្មានថ្ងៃទេ ខ្ញុំបានឃើញមិត្ត វេន ទៅដល់ខ្ញុំរយៈពេលរាប់ បងម៉ុក ថា ធ្វើដំ
ណើរទៅព្រាងដំបងវិញ ។ បងម៉ុក ក៏រៀបចំការភ្លើងគ្រាប់ចែកទៅឱ្យខាងខ្ញុំ។

បានការភ្លើងការប៉ុន ២០ដើម និងគ្រាប់១០០គ្រាប់ ក្នុងការភ្លើងមួយពុម្ពនាយោ
ធា២០នាក់ ដឹកនាំដោយឃ្លោះ ក្រសោះ - ក្លាបមិនព្រាង - និងមាតឃ្លោះ ទែលម
ជារង - កងទ័ពនិរតិសព្វថ្ងៃក្លាបមិនព្រាង - ។ ប្រករដៃឈរបញ្ជីចេញតាមផ្លូវ ខ្ញុំ

មិនហ៊ានថ្លែង ខែច្បាស់ ផ្នែកខាងព្រាងដំបងផ្នែកខាងកោះកុង ចេញរលាក់កង
ជើងទាំងអស់គ្នា បងម៉ុក ក៏មកជាមួយដៃ ។ តែមកដល់ភូមិនេះក្រោយពីដោះ

ប្រយោជន៍នោះពេញ ខ្លាំងព្រាងមកព្រាងព្រាងភូមិ ដោយមិនដឹងខ្លួនទាំងថ្ងៃព្រាង។
ទាំងអស់គ្នាក៏ត្រូវដកថយចេញក្រៅភូមិវិញ ហើយវិលត្រឡប់មកដល់ភូមិអូរាល់ ។

ទៅរង់ចាំភូមិអូរាល់នេះ មិត្តនិរសាម្បត្តិក៏ទៀតឃ្លោះ ខ្លង ក៏ទៅតែមិនឃើញ
មក ។ រវាងថ្ងៃ១៤ខែ ៥ ឆ្នាំ ១៩៦៩ ខ្ញុំពិភាក្សាជាមួយឃ្លោះ ក្រសោះ សុំអ
នុញ្ញាតិ បងម៉ុក ធ្វើដំណើរជាលើកទី ២ ចេញពីអូរាល់ ដោយរៀបចំ ជួលអ្នក

ក្លាយផ្លូវឱ្យបានដល់ដងភ្លើងពោធិសាត់ និងអង្គរជាទីព្រលំរាប់២០ថ្ងៃម្នាក់ ។ បើ
អស់ដោះប្រយោជន៍ ។ ចេញដំណើរប្រលីមប្រសាងពុម្ពខក្សនដំណើរឆ្ពោះ -

ទៅខាងលិចឃាងខាងជើងកាត់ថ្នាំងដំរង់ភូមិអាល ។ ក្នុងថ្ងៃនោះ ឃ្លោះ សន
ស្លាប់ហើយ បែរជានាំទៅរកទិសរាងខ្លាវិញ ។ ដោយយើងមានត្រីវិស័យនិង

ដៃនី ឃ្លោះ ក្រសោះ ហើយនិងខ្ញុំបានតែវិញបាន ។ ល្ងាចថ្ងៃ ១៥ ខែ ៥ឆ្នាំ
១៩៦៩ ដល់ភូមិអាល ។ ឃ្លោះសន និងឃ្លោះលុខ ដែលមកពីអូរាល់ ក៏ឱ្យត្រឡប់
ទៅវិញ ។ យោធាយើងដើរក្លាបភូមិសាស្ត្រទៅទីក្បែរនោះបានជួបប្រជាជន១
ក្រសួលរទេះតាមជ្រៃ ស្នើសុំចេញវិញគេមកជួប ឃ្លោះក្រសោះ និងខ្ញុំ ដើម្បី

ស្នើសុំឱ្យគេជូនផ្លូវដល់ស្នងតំណែង ។ តែរវាងម៉ោង ១២ យប់ អ្នកនេះលួចរត់
 ទៅភូមិបាត់ ។ បើញញួរការមិនស្រួលឆ្ពោះ ឆ្ពោះ ឆ្ពោះ ឆ្ពោះ ឆ្ពោះ ឆ្ពោះ ឆ្ពោះ
 ក៏សំរេចបញ្ជូនដំណើរពីកន្លែងឱ្យបានមុនម៉ោង៨ព្រឹក ឆ្ពោះមុខទៅភូមិឆមន ។
 តែការដើរដាក់ស្នងតំណែងទៅរវាងខ្យងខ្យងទៅឆមន ពីឆមនទៅ
 លោកនោះបញ្ចប់ដល់តាដោះ ដល់ស្នងតំណែង អស់ដិតមួយអាទិត្យតែគ្មានព្រឹត្តិការណ៍
 ទេ ។ ពេលស្នងតំណែង យប់ច្របាច់សម័យមួយក្រោយ យប់ យប់ យប់ យប់ យប់
 កន្លែងនោះ ដោយរហែកពោងល្បោងកៅស៊ូ ។ ដោយធានាដោយស្និម ហើយ
 ព្រាងកាំភ្លើងការប៉ុនអស់មួយដើមនិងរបបគ្រាប់ទាំងអស់ ។ អ្នកស្នងតំណែងហើយក៏ស្រួត
 ដំណើរទៅរហូតដល់ភ្នំទើបហាត់សំរាក ។ ដល់មួយដ្ឋានទ្រាប់សរទៅមួយដ្ឋាន
 រមាងនិងជាទីស្រស់ៗពេញទី ។ ព្រឹកទី១ ២៨ ទី១ ៥ ឆ្នាំ ១៩៦៩ ព្រាងដល់
 រមាង ។ ប្រៀបប្រៀបដំណើរនេះទទួលបានទាំងកងទ័ព ទាំងកម្មាភិបាលស្រូវតែជា
 សម័យកាលភាគបន្តិចទាំងអស់ ។

ដល់កន្លែងហើយបានដំណឹងថា ឆ្ពោះ សាយ ក្រូចៗបួនពាក់ដឹងហើយ ខ្ញុំក្រូចៗ
 ខ្លះកម្លាំងធ្វើការងារដា ទី១ រូបសេរីអាដង ខ្ញុំក៏ទំនុករះរកថ្នាំសង្កត់ព្យាបាល ឱ្យអ្នក
 ស្រាល ព្រាងដាបណើរពុ ។ ខ្ញុំរាយការណ៍ដល់ដំណឹងទៅភ្នំពេញវិញ ថាខ្ញុំបានដល់
 កន្លែងហើយ ហើយផ្លូវទីពេញបើកបានហើយ ។ ខាងលើសំរេចឱ្យឆ្ពោះព្រឹម និង
 កម្មាភិបាលគ្រប់ទីផ្នែកទៅធ្វើការនៅទីនោះ ។ មិត្តស្រីព្រាងដាស្រីសាប្រចាំនៅ
 ខាងភាគពាយ័ព្យ ។

ប្រមូលដើមគ្នាផ្តុំ សមាជិកភាពដល់ក្រូចៗធ្វើដំណើរទៅមាត់ឆ្ពោះ ញឹម
 ឆ្ពោះ កន្តល ឆ្ពោះ រវាង ឆ្ពោះសាន ឆ្ពោះ រវាង ឆ្ពោះ អ៊ុនឆ្ពោះទាត់
 ឆ្ពោះតូច ឆ្ពោះតូ ខ្ញុំ ព្រាងទាំងនីរណាដង ទាំងអស់មានគ្នា១២នាក់ ។ ប្រើ
 ពេលវេលា៨ទីមួយដល់បានដល់អូរាល់ដួងនិងបង្កូន និងបង្កន់ឆ្នងទី១ ១០ឆ្នាំ៦៩ ។
 ធ្វើការនៅទីនេះអស់ជាងមួយអាទិត្យ១០ទីមួយទាំងរៀនសូត្រ ទាំងជីវិតស្រួល
 បដិវត្តផង ។ សាលាក្រូចៗបិត ពេលនោះបង្កូនរៀនការឆ្ពោះ ពេទ្យ យឹម
 និងឆ្ពោះរវាង ហើយខាងព្រាងដំបងឱ្យត្រឡប់ទៅវិញ ទុកនៅលើទីតាំងខ្ញុំមួយ ។

ដើម្បីរួមចំណែកការរាតត្បាតរបស់ខ្មាំងបួលអូសរាល់នៅចុងឆ្នាំ ១៩៦៤ ។ ពេល
 នោះខ្ញុំសំរាប់ជាមួយបណ្តា ដោយខិតខំរបស់ទាំងកម្លាំងកាយចិត្ត ។ ខ្មាំងយក
 អូសរាល់មិនបាន បងគ្នា ត្រូវឃើញវិញចេញផុត បងវង់ ជាប់លើកំពូលភ្នំអូសរាល់ក៏
 ត្រូវឃើញខ្លាំងដែរ ។ ល្អាការច្បាប់លាញ់ ខ្ញុំបានទៀងទៅលើភ្នំអូសរាល់ ជំរាប
 លាបងវង់ គឺឯ ម៉ុក ត្រូវច្បាប់ទៅពោធិសាត់វិញ ។ ទាំងពីរនាក់យល់ព្រមឱ្យ
 ទៅ បងវង់ បានបន្ថែមការដឹកការប៉ុនឱ្យខាងខ្ញុំចំនួន១៤ដើរទៀត គឺឯការ
 កាចូលដើមផង ។ ទំរាំរកនេះនោះជាពួកបងប្អូនសំរាប់ធ្វើឈ្លៀងខ្ញុំត្រូវ
 រង់ចាំអស់៤ថ្ងៃនៅចុងភ្នំប៉ូង ។ ថ្ងៃ ២ ឆ្នាំ ១៩៧០ ខ្ញុំបានមកដល់មូលដ្ឋានភ្នំលេខ
 ៦ - ពោធិសាត់រោងវិញ - ។ ថ្ងៃ ១៨ ថ្ងៃ ៣ ឆ្នាំ ១៩៧០ ផ្ទះរដ្ឋប្រចារ
 របស់អាលឈុល ។

ល្អាការពេលនោះដូចពាក់ទំនប់ ប្រជាជនភាគច្រើនក៏ដឹងត្រូវទាំងរយ
 ទាំងពាន់ ប្រជាជនយប់ធ្វើទាហានអាលឈុល ទាំងផ្ទាំងពុលរោងខាងកោះក្រក
 ច្បាប់រំដោះ ថ្មីក៏រំដោះ រហូតដល់ភ្នំខ្មៅប្រើស ទ្រព្យច្រកច្រាបក៏រំដោះ រហូតទិល -
 តាលោ រហូតដល់ភ្នំត្រូវរំដោះទាំងអស់ ។ ផ្នែកពោធិសាត់ ផ្នែកពោធិ
 សាត់ខាងលើមូលដ្ឋានពាច្រក ត្រូវរំដោះអស់រយៗ ខ្មាំងមកនៅទ្រព្យប្រមូលផ្តុំ
 តាមផ្លូវជាតិគឺប្រជុំជនធំៗ ។

ពេលនោះមានយួនមកពីខាងព្រំដែនព្រៃស្តុបក្នុងភ្នំផ្ទាំងឈ្មោះ សាវ
 យួននេះធ្វើមិនចេះឆ្ងាយភាសាកម្ពុជាទេ ។ យួននេះបានទទួលនាមថា គេប្រ
 ធានរលីរៗខេត្តពោធិសាត់ ឆ្លើយថាតាំងឈ្មោះ កម្មាធិការចំរុះ ។ លើខ្លឹមសារ
 នេះខ្ញុំបានលេចលេចសំប្រកបទៅជំរាបបងវង់ ដើម្បីស្តុបតិណ្ឌភាពគាត់ ។ ទ្រព្យរឹប
 ថ្លៃក្រោយមកឃើញក្រុមទិទ្យយួនមានគ្នា១០នាក់ ដឹកនាំដោយ ណាឌីម ទ្រព
 ស៊ុញ មកដូចខ្ញុំថា គេនាំទ្រព្យមកចំនួនមួយវិវលេនាតូមកភាគពាយព្យនេះ តាម
 មតិណែនាំផ្ទាំងរបស់បង ម៉ុក ។ ហើយក៏មានទូរស័ព្ទមួយអមតាមដែរ ពេលនោះ
 បងគ្នា ឱ្យខាងភាគពាយព្យ ទទួលស្គាល់យោធាយួននេះ ហើយសហការគ្នាឱ្យបាន
 ជិតស្និទ្ធ ភ្លាមនោះខ្ញុំចាត់តាំងគឺរសាទៅតាមរកឈ្មោះព្រឹម មកឱ្យដូចយួន ទ្រព

ទាំងអស់នេះ ។ ខ្ញុំបានទទួលទូរស័ព្ទមួយទៀតថា ឱយខ្ញុំទៅជួបគាត់តាមរយៈអម
 លាំងប្រញាប់ ។ ក្រោយពីឈ្មោះញឹមបានជួបជួនហើយ ព្រឹកឡើងខ្ញុំក៏ចេញពី
 លើរទៅអមលាំងព្រាងទៅ ។ ដេកនៅអមលាំងព្រាងមួយយប់ ជួនឈ្មោះទីហ្សី បាន
 អញ្ជើញបងម៉ុក គឺខ្ញុំទៅបូកទឹកមានជីកប្រមាណ ។ តែឈ្មោះទីហ្សីបានធ្វើដំណើរ
 មួយបងម៉ុករហូតដល់ទីស្របាតឡោកឡោកឡង់រ៉ូរីរមួយដោយខ្លះខែរួច ។ ពេល
 នោះបានជួបនឹងជីយួន ។ ខ្ញុំនឹងខែរួចសេដ្ឋីអានេះម្នាក់ទៀត ទីតាំងគ្មានពាក្យ
 ឆ្លើយទាក់ទង ។ ខ្ញុំបានធ្វើដំណើរជាមួយបងម៉ុករហូតដល់កំពង់ផ្លូវជួបឈ្មោះវ៉ា ហើយ
 ក៏ជិះក្រប៉ាកទឹករហូតដល់បឹងស្វាយទើបជួបបងពក ។ បងពក ទែរកខ្ញុំហើយ បានជូនចូល
 រហូតកន្លែង បងជួន ខ្ញុំត្រូវរង់ចាំជួបបងប៉ុល រហូតដល់១៥ខែ ។ ក្រោយមកទើប
 បងប៉ុល ទើបសាលាធ្វើការ ។ តាមខ្ញុំចាំខ្លឹមសារគឺទស្សនៈសភាពការ ល្អប្រសើរ
 ដោយសារតែនេះទើបដឹងគ្នាមួយ ការសរសើរយប់របស់ប្រកបដោយសីលធម៌
 ល្អល្អមក ឯជួនចង់តែកិច្ចការសម្រាប់ប្រជាជន ។ ខាងខ្ញុំផ្ទៃក្នុងបានពិតៗឃើញ
 នូវសភាពភ្លឺតភ្លឺនរបស់ជួនកម្មាភិបាលក្នុងបក្សនឹងក្រៅបក្ស ហើយខ្ញុំស្មើគ្នាដូចគ្នា
 ណាចក្រ ឃុំ ។

ក្រុមប្រឹក្សាបងប្អូនដល់កន្លែងវិញជាមួយគ្នា ឃើញជួនមានទិព្វលើកម្មាភិបាល
 យើង ហើយកម្មាភិបាលក្រុមប្រឹក្សាទ្រង់ភ្លឺតភ្លឺនទាំងសម្ភារៈទាំងសីលធម៌ ។
 ចំពោះអាកប្បកិរិយារបស់ខ្ញុំក៏មិនដាច់ខាតតែស្លឹកចាត់ទាំងមិនបានដាច់ខាតតែស្លឹក
 ចាត់ ទាំងសីលធម៌ ទាំងនយោបាយ ហើយទាំងចាត់តាំងឱយម៉ុងឆាត់ ពេលខ្លះ
 បណ្តោយឱយទីមេរទៀត ធ្វើឱយសភាពមានកំហុសរាវវង់ មានស្រី មានស្រាវកញ្ជា
 ប្រថុញ ប្រព្រលសង្ឃតិរួម ជាលុយកាក់ប្រាក់កាស សំលៀកបំពាក់ប៊ិញប្រណិតភាព
 ព្រឺងព្រឺងក្របីក្របីកន្លែង ។ ឯឈ្មោះញឹម អង្គការបានកោះហៅទៅវិញម្តង
 ជាមួយបងវ៉ង ។ ប្រមាណ១៥ខែឈ្មោះញឹម ក្រុមប្រឹក្សាដល់កន្លែងវិញ ។ ក៏
 រៀបចំមន្ទីរនៅរួមគ្នាខាងភ្នំពាក់ក្រយោង ខាងលើបុស្កុងបន្តិច ឈ្មោះមាល
 ឈ្មោះ សូត្រ មកពីវៀតណាម ខាងលើធ្វើជាប្រធានមន្ទីរនិរលាប្រចាំការ
 នៅប្រកប្រក្សា ។ ភារៈកិច្ចបែកគ្នា ឈ្មោះញឹម ទទួលខុសត្រូវរៀបចំកងទ័ព

ភាគស្រុកមេម៉ាយទាំងមូល និងព្រំដីបង ក្រុងទាំងពីរបី ៣ តំបន់ ៥ ។ រោងចក្រសាត់
 ដីខ្ពង់ខ្ពស់ ។ ពេលដែលឈ្មោះញឹក និងខ្ពង់ខ្ពស់ទៅដិតខាងគ្នា នេះមានកើតជា
 រឿងមុខមាត់ថ្មីថ្មី បង្ហាញនិយក្រុមសេដ្ឋីកាន់ខាងក្រោម កាន់តែលាមក
 ចេះដឹង ។ ការងារប្រយោជន៍នានាទៅវិញទៅមកទៅជាប្រចាំ ។ គឺ
 នេះចូរដល់ចលនាដឹកនាំទាំងអស់ ។ ព្រះភាពសេរីភ្លឺតភ្លឺតកើតមានកាន់តែ
 ច្រើនទៅផ្នែករោងចក្រដីបង ក្រោះ រំដោះ ដីព្រៃដំដឹង ហើយប្រយោជន៍
 ដឹង ។ ទាំងរូបភាពទាំងឡាយតបញ្ជាក់ដូចជាមួយខ្ញុំ តែមួយខ្ញុំបើក ហើយ
 ចូរចូរចូរម្នាក់នាមដំណាក់ការនិមួយ ។ បកប្រែករកើតមានក្នុងជួរក្រុម សេដ្ឋីកា
 ខាងក្រោមចេះតែជំនុំព្រះសង្ឃ ។

ឆ្នាំ ១៩៧១ មជ្ឈិមកម្មប្រឆាំងបើកសាលាដំបូងប្រមូលកម្មាភិព្វលទ្ធភាពទូទាំងប្រទេស
 ទេសទៅបើកនៅខាងកើតទន្លេមេគង្គ ។ ពាយព្យក៏ប្រឆាំងព្រះកម្មាភិព្វលទ្ធភាពទូទាំង
 ទីផ្សារ ។ សមាសភាពដ៏ស្រស់ស្អាតនៃទេសនេះ ភាគដ៏ធំធេង តំបន់ ទាំង
 អស់ ឈ្មោះញឹក ខ្ពង់ ឈ្មោះទាត់ ឈ្មោះ តូច ឈ្មោះ តុំ ឈ្មោះ ពាក្យ ឈ្មោះ
 អ៊ុន ឈ្មោះ កន្ទួល ។ ដល់អំណាចហើយព្រះដួងដីបង ខ្ពង់ ខ្ពង់ ខ្ពង់ ដំណាលពីទំនាស់
 ដើម្បីពុទ្ធសាសនាឈ្មោះញឹក ដួងបងខ្ពង់ស្លាប់ ក្នុងន័យថាបងអស់ខ្លួនភាពសេរីទៅជាខ
 គ្នាព្រះ ។ ចេញបងខ្ពង់ស្លាប់ ដួង ចេញពីឈ្មោះញឹក ។ បើសិនឈ្មោះ ញឹក
 ចៅឈ្មោះ អ៊ុន ទៅដួងផ្ទាល់ដឹងដឹងជាឈ្មោះអ៊ុន បើសិនឈ្មោះ អ៊ុន
 ណាចារ ទូទាត់ក្រឡឹងមាស ក្រឡឹងក្រាត់ និងក្រាត់កាលដែលឈ្មោះអ៊ុន ប្រមូល
 ព្រះ ។ តាំងពីនោះមកឈ្មោះអ៊ុន ឈ្មោះ អ៊ុន ចេះតែចុះដាលដាច់ចេះ
 តែស្រួយ ។ ធ្វើដំណើរពាសផ្លូវក៏មិនស្ងប់ទាក់ទាក់ ។ ដល់សំចៃទៅលើរោងចក្រ
 កើតមុនប្រតិភូការ ដែលឈ្មោះអ៊ុន ដំណើរការភ្លឺតភ្លឺតពីយុវជនកងការពារព្រះ
 ព្រះ ។ ឈ្មោះទាត់ ក្រុងព្រំដីបងដីដឹង ហើយខាងកោះកុងមានកម្មាភិព្វលទ្ធភាព
 បង្កបង្កើតប្រមូល ។ ដល់តាំងក្រោយខាងពាយព្យកាន់តែដឹងដឹងភាពគ្នា ។ ពេល
 ដល់ដួងអង្គការចេញ ខ្ពង់ខ្ពង់ផ្ទាល់អង្គឈ្មោះ អ៊ុន ចេះប្រ
 ប្រតិភូអង្គការករឈ្មោះប្រាស់ ក្រោះ ជា កម្មាភិព្វលទ្ធភាពបង្កើត ហើយខ្ពង់មាត់

គាស់ជាមួយឆ្នោះ ញឹមជាប់ ។ ជាផ្ទាល់ខ្លួន បញ្ជូនខ្លួនឱ្យក្នុងសភាពឯកោ ។
 រៀនសូត្រ ហើយធ្វើសិទ្ធិព្រាមជ្រើសរើស ខ្ញុំក៏បានធ្វើដំណើរ ក្រុងច្បារស្រី តាម
 ផ្លូវស្រូវ ត្រូវបានដោយឆ្នោះ ញឹម បងពក ដូចរយូរដល់កំពង់ឆ្នាំង ដើម្បីឆ្លង
 កាណូតតាមតំបន់ ៤ ។ មកជាមួយខ្ញុំមានមិត្តភក្តិខ្លះ ទៀត មកទៅចាំទទួល
 មួយផ្លូវ គឺព្រាមជ្រើសរើស ក្បាលពោល ។ ឆ្នោះ ញឹម មកដូចឆ្នោះ បើកសមរ
 ភូមិទៅតំបន់ ៥ ខាងវាទីវ រៀបរាប់ ។ ហើយខ្លួនខ្ញុំផ្ទាល់មកខាងពោលព្រី
 ខាងកើត ។ ជាន់ដល់តំបន់ ៤ ក៏ជួបជាមកដល់មិត្តភក្តិ លេអ៊ីកាខ្ញុំខាងកោពី
 លេអ៊ីកា ទៅតំបន់ ។ មានទីក្រុងសារខ្លួនផ្ទាល់ទៅទីស្រុកមិត្ត សូម្បីទីក្រុង
 ការពារផ្ទាល់ក៏ធ្វើការ កម្មវិធី រើសអោយ ពិរាជនិយាយតបដោយគ្មានទីក្រុង
 ទីក្រុងក្នុងកាលៈ ទេសៈ ទនៈ លេអ៊ីកា ខ្ញុំមានទីតាំងរបស់ខ្លួនជាមួយដីដុំ ដោយទីត
 ទីតាំងការងាររបស់ខ្លួន ហើយផ្ទះក្រុងក្នុងឆ្នាំង លេអ៊ីកា របស់ខ្លួនទៀត ។ ក្រុម
 លេអ៊ីកា ចាស់ទាំងអស់ ទោះ ទៅក្រោមបញ្ជាខ្លួនក៏ដោយ ក៏ពុំបានធ្វើឱ្យប៉ះទង្គិ
 ចង្គី ។

ដល់ក៏ឆ្លងទិស ខិតខំរៀបចំបើកសមរភូមិ វាយឆ្លុយដឹកដីមួយលើកដាច់លើក
 ពុំបានទីស្រុកសំរេចសោះ ក្រគាប់រំលង ចេះ ទឹកអស់ យុទ្ធសាស្ត្រ គោរព ចេះ ទឹករបួស
 ដឹងស្លាប់ជាបន្តបន្ទាប់ ព្រាមជ្រើសរើស ជន ចេះ ទឹកហិន ហោច ។ ដល់បង្កើតហើយ ខ្ញុំមិន
 បានដឹកបញ្ជូន លើករយោងការដោះ ឆ្នោះ ទីខ្លួននឹងឆ្នោះ រើស ជាបញ្ហាទីត ទនៈ
 បេញ ទៅទុកប្រើប្រាស់ដោយប្រើភ្នំភ្នំ ខ្លះ របស់បក្សដាច់ក្រឡា មិនទើប
 ចលនា ។

ឆ្នាំ ១៩៧២ អង្គការឱយនាទីទៅវាយខាងផ្លូវលេខ ១០ ដើម្បីផ្តាច់
 ផ្លូវទនៈ ហើយទៀតទៅតំបន់ទី៣ទៀត ដំណើររូបដាំដំណយកម្មវិធីមេទៀត ។
 បានក្រេឡកមកក្នុងសង្គ្រាមក្នុងរយៈពេលប្រាំបួនមួយចំនួន ទុកដាក់ទៅស្រុកតាំងពី
 វិស្វា ។ ដល់ទឹកស្រក ចាប់ផ្តើមបេញដំណើរទី៣ ។ រវាងទី១ ១០ ឆ្នាំ ១៩៧២ ។
 ទៅវិញទទួលបានជ័យជំនះ ក្រសួងសមរភូមិ ។ វិញទី ២ វាយឆ្លុយទីតាំងដីសាងសង្គ្រាម
 ទាំងក្រុងទៀត ។ ទុកមួយអន្តរាយឆ្នាំមួយផ្លូវលេខ ១០ សល់ប៉ុន្មានបានទៅដល់

ទីព្រះ ប្តីល្អ ដើមថ្មី រៀបចំវាយទីតាំងព្រះ ក្នុងបីទីតាំងវាយ
ដាច់ចូលមិនដាច់ពីរ ។ នេះក៏ដោយក្នុងបង្ហាញគ្រាប់រំលែករបស់ក្រុមមិត្តអំពី
វិធីសំរាប់កងទ័ព គិតតែពង្រីកចូលថ្មីដោយតែពួកសមាសភាពមិនល្អជាសន្តិសុខ ។
ចលនាបង្ហាញទីផ្លូវ តែនៅទីប្រកាន់ថាប្រឡង ព្រោះជាកម្លាំង សេដ្ឋីអា ។
វាយទីតាំងវិញប្រាប់ដើមនឹងវាយទីតាំងម្ខាងក៏វាយមិនឆ្គង យកពេលវេលាបច្ចេកទេស
ថាមកពីភ្នំ ។ ភ្នំពោងមានគ្រាប់គ្រាប់ អស់តែមិនដោះស្រាយទៀត ។ ឆ្ងល់
ដល់ដើរកាត់ទៅតំបន់ ៤ មាត់ទន្លេសាប ខ្ញុំបណ្តោយឱ្យ ខ្ញុំងងឹត ដឹង រើន នេះ
តាមដាច់ ។ គឺយាយរួមទីពេលនេះមានគោលបំណងប្រយុទ្ធនៃប្រាណាស់ ។ មាតិកា
ក្នុងវាយធាររបស់ក្រុមមិត្តមិត្តពង្រីកប្រឡងទាំងអស់ រហូតដល់ឆ្នាំ ១៩៧៣ ។
ដល់ដើមឆ្នាំ ១៩៧៣ ពេលវាយព្រះកណ្តាល រូបិយាវរអា ចាប់ផ្តើមបរិស្ថានទីព
នេះ ។ ដកពួកមកពីបាល្លយចេញអស់វិសាយចោលមួយអន្តរកាល ដោយពេលវេលា
សេដ្ឋីគ្មានសិល្បៈប្រយុទ្ធ ។ នៅពាក់កណ្តាលឆ្នាំ ១៩៧៣ ទៀត ប្រឡងវិសាយចោល
កងទ័ពមួយអន្តរកាលទៀត ដែលចាត់តាំងនៅក្រោយផ្តល់ បញ្ជាការស្មុំទ័ព
មានស្រី ។ ក្រោយពីយកចិត្តទុកដាក់ក្នុងសមាសភាពការព្រះប្រឡងដីដាំក្រចៅ
ពីការព្រះប្រឡងដីដាំក្រចៅខ្ញុំឃើញ ខ្ញុំស្រឡាត់វិញថា ចុះនៅព្រះដែលមាន
ការប្រែប្រួលយ៉ាងណា ។ គាត់ធ្វើយតិបត្ត ពួកវាវាយយើងខ្លាំងដែរ ហើយខាង
មិត្តប្រុងប្រយ័ត្នឆ្ងាយពីសៀមទៀត ។ ពាក្យនេះនាំឱ្យខ្ញុំលឺផ្តាសង្កត់ការវាយ
លុកចូលកម្ពុជា នេះអាចមានពីកើតដល់ ពីលិចដល់ ។ ក្រចៅដល់កន្លែងវិញ ខ្ញុំបាន
ទាក់ទងឆ្មោះ ញឹម សាកល្បងថាតើសហការចូលឬទេ រវាងខាងលិច ខាង
កើត ។ ឆ្មោះញឹម ធ្វើដោយពេញចិត្តថា ចាំមើលទៅ ។ ខ្ញុំចេះតែរង់
ចាំមើលការ ដែលដើរទៅមុខ ។ ខ្ញុំចាំថ្ងៃមិនច្បាស់ គឺឆ្នាំ ១៩៧៨
អង្គការប្រឡងហៅឱ្យខ្ញុំឆ្មោះញឹម មកធ្វើការ តែប្រែជាគ្មានវិញ ហេតុ
ផលថាមានភ្ញៀវចូលមកស្នាក់ ការធ្វើការនោះប្រឡងអាតវិញ ។ ឆ្មោះ
ញឹម គឺខ្ញុំក៏បានផ្លាស់ទីកាលយកពេលនោះធ្វើសន្តិភាពទៅវិញ ។ ពេលចូល
គឺដឹកចេញ សមមិត្ត ស៊ាន ជាប្រធានចាត់តាំង គ្មានចាត់តាំងក្នុងគោរព-

ទង់ជាតិប្រទេសកម្ពុជា គឺស្នាដៃយើង ។ ការរីករាលដាល គឺធ្វើដោយពឹងផ្អែកបំផុត ។
ខ្លឹមសារសន្និបាតនោះគឺស្តីបន្ទោសកម្មាភិបាល ដែលនោះស្រាយដីភាពប្រជាជន
មិនរួច ។ ហើយសេសកម្មាភិបាលខ្លះ ពិសេសកម្មាភិបាលដែលមកពីបូកា ។

រំលងពីរដ្ឋបាលសំបុត្រទៅឱ្យខ្លឹមសារឆ្នោះញឹកទៅភ្នំពេញ ។ ដល់ជិត
សាងឡានឆ្នោះញឹក ទៅផ្សព្វផ្សាយទៅ ឡានខ្ញុំត្រូវទៅជាប់ ។ ខ្លឹមសារភ្នំពេញ
ថា រឿងនេះមិនស្រួលទេ ។ ដល់ខ្ញុំមកដល់កន្លែងច្រកចង វ៉ាន ទៅ ។ ឯណាបង
ញឹក ។ គាត់ឆ្លើយថា ទៅសំរាកពេទ្យហើយ ។ បញ្ហានេះខ្ញុំកាន់តែច្បាស់
ហើយ ។ លុះព្រឹកឡើង ឯកលារនឹងបងខ្ញុំទទួលនាមរបស់កម្រិតសកម្មភាពក្នុង
បស់ពួក ភិម រឿងញឹក យកចង្កេះទៅប្រាប់ឯណាជិត ។ វត្តភ្នំសំរាកភាពញឹក -
គឺចក្រព្រឹកព្រឹកចូលទៅពាយព្យ - ក្រោយមកវត្តភ្នំវាយពួកទើបទៀត ។ ២ វត្តភ្នំវាយ
បុកនេះបានធ្វើឱ្យការពារពាយព្យ ប្រែប្រួលខ្លាំង ។

ផ្លូវឱកាសមកធ្វើការទៅភ្នំពេញ ខ្ញុំបង់រកជួបបងវ៉ាន ទើបមិនបាន
ជួប ដើម្បីសាកល្បងភាពពីរឿងទាក់ទងសៀវភៅនោះ ។ ខ្ញុំជួបទើប បងប្រាង គឺ
សមមិត្ត អន ។ សមមិត្តអន បានមតិថា ពាមបងវ៉ានផ្លូវ គឺត្រូវទាក់ទងសៀវភៅ
រហ័ស ដើម្បីម្ចាស់ការ .

ក្រោយពីប្រឡងដល់ព្រះវិញ ខ្ញុំទៅទៅសមមិត្ត ផ្លូវ ដែលធ្លាប់ទៅ
ជាមួយ បងកន្តល មក ដើម្បីរកស្រាសម្លាត់ឱ្យបានផង សំរេចការៈទាក់ទងឱ្យបាន
ផង ប្រាកដកំណត់យកផ្លូវសំរាប់ បរទេសនេះទើបម្តង លើកនេះជាលើកទី៣ គឺ
ជាលើកចុងក្រោយបង្អស់ ។ ខ្លឹមសារ ផ្លូវ បញ្ជាដំណើរពីស្លៅទៅសំរាប់ ដោយ
ផ្លូវ ហើយទៅរកព្រះវិញដល់ផ្លូវទីព្រះម្ចាស់ទៀត ។ ទាំងអស់គ្នា បានដើរ
កាត់ព្រៃព្រួញ ដល់ទៅភូមិតាគុំតូច ។ សមាសភាពដែលទៅដល់តាកុំមានពន្លាត
គឺខ្ញុំ សមមិត្ត ផ្លូវ គឺឯមហាជនម្ចាស់ឆ្នោះ លក ទៅភូមិសំរាប់ ។ ដល់ហើយ បានឆ្លើ
ឱ្យគេទៅរកព្រះវិញ លោកណែប្រសិទ្ធ មកជួប ។ មួយទាំងកន្លះក្រោយមក
លោកភ្នំពេញ ណែប្រសិទ្ធ សេដ្ឋីអា ជាតិទី២ គឺឯភ្នំពេញទី២ ២នាក់បានមកដល់ ។
យើងរកទាក់ទងគ្នាណាស់ ភ្នំពេញគេបានយកជំនួយប្រាក់ប្រើយកមកប្រើឱ្យយើងខ្ញុំ២នាក់

គឺខ្លួនឯងមិនដឹង ឯមហាជនអត់ប្លែកប្រាកដយើងទេ ។ ក្រោយពីសាកល្បងសុខុមភូមិ
រួចហើយ ខ្ញុំបានរាយការណ៍ថា នៅប្រទេសយើងខ្ញុំមានការប្រែប្រួលធំមួយទៀត
ក្រោយពីទីពឹងរបស់ទៀតណាមួយទៅវិញ ក៏ត្រូវបានប្រព្រឹត្តិការណ៍ចាប់ខ្លួន ជា
អង្គការការងាររដ្ឋាភិបាលរបស់បក្សពលករ ដែលបានដំណើរការតាំងពីបូព៌ា រហូតដល់ពាយ័ព្យ ។
លោក ភឹម លោក ញ៉ាម លោក ស៊ី លោក ធីន គឺជាខ្លួនទាំងអស់ ត្រូវបានលើក
អាត់អស់ភាគច្រើនជាប់គ្នា ។ តើទ្រង់រាវរស់នេះ លោក ព្រះស្រី ប្រាសាទ ។
លោក ធីន ប្រសិន ឯកស្រី លើក ហើយឆ្លើយអភិបាលថា ដឹងខ្លះ ទីផ្សារ ។

តើនៅរដូវប្រាំងនេះ យើងអាចរួមដំណើរណាបាន

១ -- តើបំផុតមហាជន ប្រជាជន ឱ្យក្រោកឡើងវាយប្រហារ រដ្ឋបាល
សហករណ៍ ហើយប្រកាសឯកជនឡើងវិញ ពេលដែលទីពឹងទៀត វាយ
ដល់ ។ ធ្វើយ៉ាងនេះបានទីពឹងទៀត ធ្វើដំណើរទៅបុព្វបុរស ។ ហើយទីពឹងថ្មី
នេះវាជាទាំងអស់ ។

២ -- តើអាចចាត់តាំងកងទ័ពវាយពីក្រោយខ្នងកងទ័ពកម្ពុជានិយមបានឬទេ ។
ធ្វើយ៉ាងណាប្រទានទ័ពនេះឱ្យអាក្រក់ ដើម្បីបើកទ័ពឱ្យទ័ព
ទៀតវាយប្រហារខ្លាំង វាយប្រហាររឹត ។ សេរីភា កម្ពុជា សេរីភា ទីប្រជុំឆ្លៀត
ឱកាសវាយបក្សកម្ពុជានិយមឱ្យដួល ។

ក្រោយពីលោក ធីន ប្រសិន ឆ្លើយចប់ហើយ ខ្ញុំចាប់ផ្តើមមាន ឆោបល់ -
វិញថា :

១ -- ចំពោះ ទ្រង់ឱ្យមហាជនប្រជាជន ក្រោកឡើងប្រកាសវិសាយសហ
ករណ៍ ហើយចាត់តាំងឯកជនវិញនោះ ខាងយើងខ្ញុំទៅពុំរួចទេ
បើកទ្រង់ដឹងទីមិនដឹងទេ ។ ពីក្រោយ អ្នកណា ក៏បានទទួលការគប់ប្រកប្រកាន់ពីបក្ស
កម្ពុជានិយមកម្ពុជា ហើយប្រជាជនយើងប្រជុំរដ្ឋា ទៅហើយ ។ សំខាន់គឺទាល់ទឹកកង
ទ័ពមកជួយអង្គការសង្គមទ័ព ។

២ -- អំពីការចាត់តាំងកងទ័ព ដើម្បីវាយពីក្រោយខ្នងពលកម្ម
មានទុបល្ល័យច្រើនជាងចុះរបបមិនអស់ ម្យ៉ាងក្រោយម៉ាស៊ីន ចាប់អស់

បន្តបន្ទាប់ពីចាប់អស់ ចាប់អស់រយៈពេល ដើម្បីអ្នកណា ដែលនាំអ្នកណា ហើយអ្នកណា ទទួលការណែនាំ កម្លាំងទ័ពនេះមិនងាយឯណា សភាពការណ៍ខ្ញុំយល់ឃើញថាភ្នាក់ ងារ លើក្រុមការណ៍ទាំងអស់ត្រូវតែសម្របខ្លួន ណាស់ទុកចូលបង្កបង្កើនកាលតែត្រូវដៅ ទៅក្នុងសេចក្តីរំលឹក ដើម្បីរៀបចំកម្លាំងជាថ្មី ។ ចំពោះអ្នកណា ដែលគ្មានឈន្ទភាព ធ្វើសកម្មភាព អ្នកនេះត្រូវភាសខ្លួនមកទៅប្រករណាត ដើម្បីធ្វើកម្លាំងខាងវិជ្ជា បច្ចេកទេសយោធា និងបច្ចេកទេសចារកម្ម ក្នុងរដ្ឋសន្តិសុខ ដូច X.០៦+X.០៧ ធ្លាប់ បានធ្វើរួចហើយនោះទេ ។

លោក ដែលប្រសិទ្ធ ឯកក្បាល ហើយបានយោបល់ថា ពីរឡើងអស់លោក កម្ពុជា ធ្វើពីថ្ងៃមុន ដើម្បីរកដំបោះដំរូវខ្លួនភាសខ្លួននោះ លោកទៅព្រះទេព - ភាគសំរេចបង្កើនហើយ ធ្វើក្រុងណា ធ្វើចុះ ទៅម៉ូតាភីនេះ ។ ភាគីខ្លួនរក ក្រប ប្រគល់ប្រជាជនដោយខ្លួនឯង ចាត់ចែងប្រើប្រាស់ដោយខ្លួនឯង ។ ខាងផ្នែកដី ដូចតែសេដ្ឋកិច្ចនិងបច្ចេកទេសចាប់ផ្តើមដំបូងតែស្រួលក្រាន់ ។ ឯក្រសួងសាខា ក៏រដ្ឋាភិបាលយើងខ្ញុំបាន ធ្វើរដ្ឋាភិបាលសហរដ្ឋអស់ហើយ ។ យល់ក្របហើយចំពោះផែន - ការសម្រាប់ប្រាំឆ្នាំនេះ ចាំឱ្យរកឡើងនេះទៅរាយការណ៍ឱ្យរដ្ឋាភិបាលខ្ញុំ និងរដ្ឋា ភិបាលសហរដ្ឋ ។

ការពិភាក្សាប្រព្រឹត្តទៅយូរដែរ ដឹកដង និងដង នៅទីបញ្ចប់នាំគ្នា ពួកគេប្រាំដា ក៏ចាប់អស់គ្នាក៏មួយ ដែលត្រូវតែដាត់ឱ្យ ។ សរុបឈ្នួលបានតែដីធ្លី ជុំវិញភាសខ្លួន ។ ខ្ញុំសម្រេចថា ក៏លាទៅហើយធ្វើដំណើរក្រឡាបរិវេណ តាមផ្លូវទ្រព្យ ដីដែល ដែលគ្មាននរណា ឃើញនិងចាប់អារម្មណ៍ឈោះ ។

ខ្ញុំមកដល់ស្ថានីយ៍ ខ្លិតតែត្រូវធ្វើយ៉ាងណា ដើម្បីរាយការណ៍ដូចមក ខាងបង វង់ ឱ្យគាត់ប្រាប់ប្រើនេះ ។ ដំបូងរៀបចំសរសេរសំបុត្រមួយធ្វើរ ជូនទៅគាត់តាមរយៈសមាជិកខ្លួន ប្រធាននៃរដ្ឋាភិបាល ។ តែដួងសមាជិក ខ្លួន ទីប្រាំយូរគាត់ថាត្រូវទៅភ្នំពេញទេ គាត់តែងឆ្លើយប្រាប់ខ្ញុំថាគាត់មិនទាន់ - ត្រូវទៅទេ ។

រំលងប្រហែលជា៥ថ្ងៃបានដឹងពីសមាជិក ក៏ង ថាខ្ញុំត្រូវធ្វើការទៅភ្នំពេញ ។

ខ្ញុំក៏រង់ចាំពេលខ្ញុំរក្សាភ្នំពេញទី២ ។ ដល់ភ្នំពេញហើយ ខ្ញុំក៏ទៅទីតាំងភូមិកាលដំ
រាប បង្កង មិនបាន ព្រោះកង្កែបណាមួយបានមកលុប ។ រង់ចាំថាដល់ចេញ
ទៅជួបដល់កង្កែបភ្នំពេញទី២ ក៏ខ្ញុំត្រូវចាប់ខ្លួនមុនទៀត ។

អីវីឡើងខ្ញុំទាក់ទងដល់ទីប្រជុំរដ្ឋបាល ។ រក្សាភ្នំពេញដោះស្រាយ
ហើយភ្លាម ដើម្បីបំប្លែងការដឹកជញ្ជូន ខ្ញុំណែនាំឱ្យផ្នែករដ្ឋបាលដោះស្រាយភ្នំពេញ
ដំបូងឱ្យដល់ពោធិសាត់ ព្រោះកង្កែបច្រូងដាច់ទាំងអស់ ។ ខ្ញុំបានដកកងទ័ពមួយ
អនុលោមទៅក្រុងស្រះច្រើន ឈ្មោះភាព គឺឈ្មោះ ឆម ខ្លួនទាំងបីជា
គណៈបញ្ជាការ អនុលោមទៅនោះ ។ ត្រូវចាប់អស់រក្សាភ្នំពេញទី២រដ្ឋបាល
រដ្ឋបាល ផ្លូវទៅឱ្យក្រុងស្រះច្រើន ។

ជាផ្ទាល់ខ្លួនខ្ញុំឈរឃើញថា ក្រុងស្រះច្រើនជាកន្លឹះចូលទៅ រំលាប់
ទាក់ទងពីមួយទៅមួយ ផ្លូវរដ្ឋបាល ឈ្មោះ ឆម ខ្លួនទាំងបីច្រូង រៀបចំឱ្យប្រសើរ ។
ខ្ញុំបាន ហៅទីតាំងទាំងបីនាក់ទាំងឈ្មោះក្រុងស្រះច្រើន គឺ ប្រដាប់

១ -- រដ្ឋបាលឱ្យហើយ

២ -- រៀបចំកង្កែបភ្នំពេញទី២ ឈ្មោះ ឆម ។ ទាំងពីរមនុស្ស ទ្រង់ ចូលរដ្ឋ
ការឃើញថា ការដឹកជញ្ជូន មិនបានពេញមួយទី១៥ ផ្លូវរដ្ឋបាល
រដ្ឋបាលភ្នំពេញទី២ បង្កប់ដល់ភ្នំពេញ ។ បើណាមួយទៅពោធិសាត់ ទៅព្រលឹង
បង្កើត ខ្ញុំបានបញ្ជាឱ្យឈ្មោះ សុត លេខាតំបន់ ៧ រដ្ឋ ។ រដ្ឋបាលមួយរយៈ ខ្ញុំ
រកបញ្ជាឱ្យខ្លួនឯងទាំងអស់ ។ ពេលនោះហើយទីសាលា គឺ បានចូលក្នុងក្រុង
រដ្ឋបាលភ្នំពេញទី២ ១៥.១៥៧៥ រដ្ឋបាលរដ្ឋបាលភ្នំពេញទី២ គ្នាពីព្រលឹងដំបូង
ពោធិសាត់ ។ ខាងលើបំប្លែងខ្ញុំបង្កើតទៅទៀត ។ ខ្ញុំបានបំប្លែងឈ្មោះ
គឺ មកចាប់ផ្តើមភ្នំពេញទៅវិញ ហើយឈ្មោះ ទ្រង់ រដ្ឋបាលពោធិសាត់ ឈ្មោះ មុន
ទៅភ្នំពេញវិញ ។ ពេលខ្ញុំមានទីតាំងភ្នំពេញទី២ ហៅសម្តី គុំ ឱ្យ
គាត់ជូនខ្ញុំទៅមើលការផ្តោតរដ្ឋបាល ដើម្បីជួញដូរដំបូងដំបូងមួយរយៈ ។
រវាងបុគ្គល ១២.១៥៧៥ ផ្លូវរដ្ឋបាល ហើយអស់ ឈ្មោះ គឺ ទៅ
រាយការដើម្បី ខ្ញុំក៏បំប្លែងរដ្ឋបាលរដ្ឋបាលរដ្ឋបាល រដ្ឋបាល ដើម្បីជួញ

ត្រួតពិនិត្យផ្លូវដែលធ្វើហើយ ។ ឯខាងព្រំដែនដីបង្កកបច្ចេកទេសមិនក៏គេដូចដែរ ។
មកដល់ភ្នំពេញយប់ហើយ ខ្ញុំត្រូវសំរាកនៅលើទះភ្លើងនោះទល់ព្រឹក ទើប
ទៅជួប បងវ៉ាន ភីងបងប្រាង ។

ខ្ញុំឈប់ដែរ តែមិនហ៊ានឈ្លួតគាត់ ។ ជួបភ្លាមគាត់ប្រាប់ភ្លាមសមមិត្ត ក៏ ឯង
មិនព្រមរង់ចាំផ្លូវទះភ្លើងដីទៀតទេ ត្រូវប្រគល់ឱ្យក្រសួងទះភ្លើងទៅ។
ឯឈ្មោះ ភីង ក៏គាត់ថាគាត់យកទៀត ។ ជាការធម្មតាទឹកខាងលើសំរេច ខ្ញុំ
មិនហ៊ានប្រកែកក៏ ។ ខ្ញុំក៏ត្រឡប់មកទៅវិញទៅ ។ ខ្ញុំទូទៅព្រំដែនដីបង ជួប
ភីងសមមិត្ត ទ្រង់ ប្រាប់គាត់ថាទះភ្លើងក្រសួងសំរេចយកគាត់កាបវិញហើយ ខ្ញុំ
គ្រាន់តែផ្តាំថាភ្ជាប់ការ កិច្ចឱ្យយើង ភីងភ្ជាប់ទះភ្លើងឱ្យបាន ។ ប៉ុន្មានខែ
ក្រោយមកវិញឈ្មោះ ភីង ទះទៅនៅព្រំដែនដីបង មានព្រឹត្តិការចាប់ចង្កូក
ទាំង ភាព ឆេះ ភីងដូកឯទៀតជាប្រើង ។ ខ្ញុំខ្ញុំផ្តាំមិនដឹងថាទើប ។
ទើបក្រោយពុម្ពក្នុងមិនដឹងការ កិច្ចខាងទះភ្លើងនេះយ៉ាងណាច្បាស់ទេ ។
ខែបួនប្រាំខ្ញុំត្រូវពេលអស់តាំងពីដើមឆ្នាំ ១៩៧៦ ម្ល៉េះ ។ ពេលដែលក្រសួងទះ
ភ្លើងត្រូវការដកឈ្មោះ ភីង ទះបេញ ខ្ញុំសូមរាយការណ៍ដូចក្រុមថា សមមិត្ត
បងប្រាង គាត់ព្រមទៅជួបភីងខ្ញុំដល់ពេលពិធាត់ គាត់ប្រាប់ថាអង្គការឱ្យដកឈ្មោះ
ភីង បេញពីទះភ្លើង តើបងទទួលទៅធ្វើសហករណ៍ បានឬទេ ។ ពេលនោះ
ខ្ញុំកំពុងនៅធ្វើការជាមួយ បងលេខ ១ ខ្ញុំសួរយោបល់គាត់ទៅ គាត់ថាប្រគល់
ទៅឱ្យគេខាងភ្នំពេញចុះ ។ គេក៏ប្រាប់ល្អិតឈ្មោះទៅទៀតមិនដឹងទេ ។

រាល់ពេល បើភាគឆ្នើនេះឆ្នើនោះអីជួបជាទូរស័ព្ទ ភីងទូជនដែលនៅ
ពាមញាតិមិនមានលិខិតសំរេចទេ រាល់ពេល គឺឆ្នើមកខាងភ្នំពេញជាប់ ខាងលើ
សំរេចឱ្យធាតុឬបើភ្នំពេញមិនសំរេចឱ្យមិនបាន ។ បងប្អូនខាងទះភ្លើងខ្ញុំផ្តាំ
គេមិនប្រើប៉ុន្មានទេ ។ បើមិត្ត វ៉ាន ខ្ញុំផ្តាំយោបល់គាត់ថា សេអឹម សព្វថ្ងៃ
ខ្ញុំភ្ជាប់គាត់មិនបានទេ ផ្តាំយោបល់គាត់ថា ភ្ជាប់ភ្ជាប់ភ្ជាប់ ។

ខ្ញុំសូមរាយការណ៍ដូចក្រុមអំពីសកម្មភាពក្បត់ ពេលដែលចាប់ឈ្មោះ ញឹម
ហើយ ។ ឈ្មោះញឹម ត្រូវចាប់នៅខែ ៨.១៩៧៨ សមមិត្តបងម៉ុក គាត់ទៅទទួល

សំណងជាលេខាភូមិភាគ ។ ខ្ញុំពុំសាកសួរខ្លួនខ្ញុំដែរ ថា តើខ្ញុំគេចជុំតប្បទេ ។
 ពេលនោះ ខ្ញុំឆ្លើយមិនបានទេ ក្រេពោះខ្ញុំមិនដឹងគោលការណ៍របស់បក្សច្បាប់ ។ ផ្លូវ
 មានពីរបួសយប់ចោលស្រុក ឬសារភាពបក្សយប់ធ្វើសកម្មភាពក្បែរផ្សេងៗ ។
 ក្រោយមកខ្ញុំបានទទួលមតិវិលត្រឡប់មកវិញ ដើម្បីសម្រេចដល់ភ្នាក់ងារ សេរីភា
 ទាំងអស់ ដែលចូលតាំងទីត ១៩៥៥ រហូតដល់ ១៩៥៧ ហើយទៀតក៏ដោយ ។ ចំ
 ណុចនេះនាឱ្យខ្លួនខ្ញុំផ្ទៀងផ្ទាត់ក្នុងការប្រកែកជាបក្សលើកលែងទោសឱ្យខ្លួន ។ ហេតុ
 នេះខ្ញុំយប់ហ៊ានធ្វើសកម្មភាពអ្វីដែលប៉ះពាល់ដល់បក្សទេក្នុងរយៈពេល ៖ ម៉ាត់ទឹកស្អែក
 ដើម្បីដំណើរទៅសៀមនេះ ដូចបានរាយការណ៍ជូនបក្ស ។ ការទៅសៀមនេះ -
 ជាការថោកទាបក្រៃលែង ដល់ពេក ធ្វើខ្ញុំកញ្ឆេះគេ ធ្លាប់បានស្តាប់បងឧទេស
 នាមពីអំពីឱក្រិដ្ឋរបស់ឈ្មោះ សុត នៅសៀមទាបហើយក៏ដោយ ។ យោងតាម
 សភាពការណ៍ដែល បងវ៉ាន គាត់ឱ្យទាក់ទង ហើយខ្លួនឯងក៏ត្រូវទប់ក្របកចេញឱ្យ -
 ទាន់ពេលវេលាទីផ្សារ ក្នុងករណីដែលចាំបាច់បានដទៃទាក់ទងនេះ ។

មកទល់ថ្ងៃនេះខ្ញុំបានឃើញច្បាស់នឹងភ្នែកហើយថាគ្មានកម្លាំងអ្វីអាចកំទេច
 បក្សកម្ពុជានិយមកម្ពុជាបាននោះទេ គ្មានកម្លាំងអ្វីអាចកំទេចបដិវត្តសង្គមនិយមបានទេ
 អាចកំទេចប្រដាប់ដល់ សម្បត្តិភាពបានទេ ។ បញ្ហានេះឃើញច្បាស់ណាស់ហើយ .
 ហេតុនេះហើយបានជាខ្លួនខ្ញុំផ្ទៀងផ្ទាត់ធ្វើសកម្មភាពជាបណ្តើរពុម្ព តាំងពីទីបំផុតខ្លាំង
 របស់ខ្លួនត្រូវ ចោលសំភ័ក្តិអស់ជាបន្តបន្ទាប់ ។ ក្នុងការចោលសំភាពនេះទៀតក៏បាន
 យកចិត្តទុកដាក់រុករករហូតដល់ថ្នាក់សហករណ៍ ។ វិធានការទីពីរបស់បក្សបានដកខ្ញុំ
 ចេញពីមូលដ្ឋានពោធិសាត់ទាំងមូល ។ ដូច្នេះកាត់ទីដកាត់ដឹងអស់ហើយ ។ មក
 ដល់កំឡុងថ្ងៃ ខ្ញុំក្តាប់អីមិនទាន់បាន ខ្ញុំវិញបានគ្មានសកម្មភាពធ្វើសកម្មភាពអ្វីផ្សេងៗបាន ។

ខ្ញុំរាយការណ៍ជូនបក្សយ៉ាងនេះ តើខ្ញុំទិតស័រវាលទោសកំហុសរបស់ខ្ញុំឬយ៉ាង
 ណា .^១ កំហុសដ៏ធំធេង គឺនៅទីដែល គ្រាន់តែសុំអនុញ្ញាតិលើកឡើងតាំងពីចាប់
 ឈ្មោះ ញឹម ហើយ ខ្ញុំមិនមានធ្វើសកម្មភាពអ្វីបានទេ ។ ក្រោយពីព្រឹត្តិការចាប់
 ឈ្មោះ ញឹម មេ មានទីតការទាក់ទងមកភ្នំពេញមួយមុខ ខាងផ្នែកនេះត្រូវ
 ជាមួយ ប្រាង ខាងឧស្សាហកម្មជាមួយសមិទ្ត អន ហើយខាងលើជា សេរីភា ផង

ជាទីបំបាត់ ឆ្នាំ ១៩៧៥ ។ ក្រៅពីនេះគ្មានទេ ។

ឯនៅផ្ទះខ្ញុំបាត់ដំបងឯណោះ មានទឹកសម្បត្តិ កន្ទួល សម្បត្តិស្វាមី ឆ្នាំខ្ញុំ
យើងទាំងបីនាក់ បូកបុកទាំងអស់គ្នាមានផ្ទះព្រៃតែមួយ ។ សម្បត្តិ កន្ទួល អាចដឹង
ចិត្តផ្លើមគ្នាខ្លះ ឯសម្បត្តិ ស្វាមី គ្មានធនធានទុសនាមឱ្យ ។ ដូច្នោះរស់នៅ
ជាមួយគ្នាទើប ប៉ុន្តែការស្ថាបនាចិត្តផ្លើមគ្នាឱ្យក្រៅមិនទាន់ច្បាស់ ។ ប៉ុន្តែមាន
កូនចិត្តមួយពាន់លាក់លួចហេតុផលទីផែន ថា តើដូចម្តេចពុំជាអង្គការសំរេចឱ្យអ្នក -
ទាំងពីរនេះមកនៅជាមួយខ្ញុំ គឺជាការប្រមូលផ្តុំពួកខ្លួន ហើយមើលទៅ ។
តាមការពិនិត្យរបស់ខ្ញុំសម្បត្តិ ស្វាមី ក៏មិនល្អទីផែនទេ ។ ឥឡូវខ្ញុំក្តាប់មិនពុំបានទៅ
កន្លែងទីផែន ឬផ្ទះទៅណាព្រាត់ហើយ ។

លួចផ្លើសបក្តីរាយការណ៍ដូចអង្គការទឹកប៉ុណ្ណោះ លួចគោរពដោយច្បោះ
ក្រុងបំបាត់.

ធ្វើនៅថ្ងៃទី ១២ ខែ ១១ ឆ្នាំ ១៩៧៨

កី

ល្អប្រការពង្រឹងអង្គការ អភិបាលកិច្ច លើកិច្ចការ ដែលខ្ញុំស្គាល់

- ១ - ទំនួលខុសត្រូវ
 - ២ - ក្រុមប្រឹក្សាភិបាល
 - ៣ - ថាវាទេ
 - ៤ - អោយសំបូរ
 - ៥ - យល់ស្រប
 - ៦ - ប្រឹក្សា
 - ៧ - ក្រុមប្រឹក្សា
 - ៨ - ដំបូង
 - ៩ - ទំនួលខុសត្រូវ
 - ១០ - អំពី ការ អង្គការ
 - ១១ - គុំ
 - ១២ - បង្កើត
 - ១៣ - មេត្តា
 - ១៤ - ប្រើប្រាស់
 - ១៥ - ជៀសវាង
 - ១៦ - សីលធម៌
 - ១៧ - អោយសំបូរ
 - ១៨ - ប្រឹក្សា
 - ១៩ - ប្រឹក្សា
 - ២០ - អំពីប្រឹក្សា
 - ២១ - គុំ
 - ២២ - អំពីសំបូរ
 - ២៣ - ការ លើ
- អង្គការ វិទ្យាស្ថានយុវជន សព្វថ្ងៃក្លាយជាមិនបាន
 - ក្រុមប្រឹក្សាភិបាល ក្រុមប្រឹក្សាភិបាល
 - សិស្សប្រឡូក ក្រុមប្រឹក្សាភិបាល
 - សាកលវិទ្យាល័យ យុវជន សព្វថ្ងៃក្លាយជាមិនបាន
 - សាកលវិទ្យាល័យ យុវជន សព្វថ្ងៃក្លាយជាមិនបាន
 - យុវជនសិស្សយុវជន លេខាធិការ ៥ ចាប់ពីដំបូង
 - សិស្សយុវជន អនុលេខាធិការ ១ ស្លាប់ពីដំបូង
 - សិស្សយុវជន ស្លាប់ពីដំបូង គណៈយុវជនក្រុមប្រឹក្សាភិបាល
 - សិស្សយុវជន ប្រធានមន្ទីរអង្គការ សព្វថ្ងៃក្លាយជាមិនបាន
 - សិស្សយុវជន ឃោលនាការ ចាប់ពីដំបូង
 - សិស្សយុវជន រដ្ឋបាល សព្វថ្ងៃក្លាយជាមិនបាន
 - ប្រធានមន្ទីរអង្គការ ចាប់ពីដំបូង
 - សិស្សយុវជន សព្វថ្ងៃក្លាយជាមិនបាន
 - ក្រុមប្រឹក្សាភិបាល ស្លាប់ពីដំបូង
 - ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលសាលាសន្តិសុខ ស្លាប់ពីដំបូង
 - សាកលវិទ្យាល័យ ភាសាខ្មែរ ធ្វើទូតនៅកូរ៉េ
 - សាកលវិទ្យាល័យ ភាសាខ្មែរយុវជន សព្វថ្ងៃក្លាយជាមិនបាន
 - ធ្វើក្រុមនៅកម្ពុជបុព្វសព្វថ្ងៃក្លាយជាមិនបាន
 - សិស្សយុវជន សព្វថ្ងៃក្លាយជាមិនបាន
 - ចំរើនវិជ្ជា សព្វថ្ងៃក្លាយជាមិនបាន
 - ក្រុមសាលាសុខាភិបាល ១៥ ចាប់ពីដំបូង
 - សាលាសុខាភិបាល សព្វថ្ងៃក្លាយជាមិនបាន
 - ក្រុមវេជ្ជបណ្ឌិត វិទ្យាស្ថានយុវជន ទំនួលខុសត្រូវ

- ២៥ - នារី (ខ្ញុំមិនចាំឃ្លោះ) ត្រូវដាក់កូនរបស់ តារកោនុំ ក្លាបមិនបាន
- ២៥ - ពៅញូទ្រូង ក្រូខាងសិល្បៈ សព្វថ្ងៃក្លាបមិនបាន
- ២៦ - ខ្សែវ៉ែកុមារ អគ្គានុរក្ស វិទ្យាល័យស៊ីស្ទវ៉ែត្តិ សព្វថ្ងៃក្លាបមិនបាន
- ២៧ - បឹង សិស្សវិទ្យាល័យស៊ីស្ទវ៉ែត្តិ សព្វថ្ងៃក្លាបមិនបាន
- ២៨ - ខ័ម សិស្សវិទ្យាល័យស៊ីស្ទវ៉ែត្តិ សព្វថ្ងៃក្លាបមិនបាន
- ២៩ - កប រោងពុម្ពព្រះរាជក្រឹត្យ ធ្វើឧស្សាហកម្ម ក្លាបមិនបាន
- ៣០ - ហាយ ហៅ ប៉េ លេខាតំបន់ ១៥ ចាប់ហើយ
- ៣១ - ប៊ីសុខ រោងពុម្ពព្រះរាជក្រឹត្យ សព្វថ្ងៃក្លាបមិនបាន
- ៣២ - អាចារ្យ ភ្នំ រោងដាងរទេះភ្លើង សព្វថ្ងៃក្លាបមិនបាន
- ៣៣ - វ៉ែង ដាងដៃក រទេះភ្លើង សព្វថ្ងៃក្លាបមិនបាន
- ៣៤ - គីញូមុខ្នុត ធ្វើការរដ្ឋសភា សព្វថ្ងៃក្លាបមិនបាន
- ៣៥ - ហោ ធ្វើគិញ នៅរដ្ឋសភា សព្វថ្ងៃក្លាបមិនបាន
- ៣៦ - អន ឧស្សាហកម្ម គណៈក្រុមពិសេស
- ៣៧ - ប្រាង រទេះភ្លើង
- ៣៨ - ពេញ ភ្នក ហៅ វ៉ែង ឧស្សាហកម្ម
- ៣៩ - វ៉ែង រទេះភ្លើង សព្វថ្ងៃក្លាបមិនបាន
- ៤០ - ហុក សាលាធនាគាររដ្ឋ សព្វថ្ងៃនៅខាងថាមពល
- ៤១ - វ៉ែងសុល សាលាធនាគាររដ្ឋ ចាប់ហើយ
- ៤២ - កុយធួន ហៅ ធុប កំពង់ចាម ចាប់ហើយ
- ៤៣ - ឃ្យងដួន កំពង់ចាម សព្វថ្ងៃក្លាបមិនបាន
- ៤៤ - ភី ហាកលវិទ្យាល័យពេទ្យ នៅស្វាយ ក្លាបមិនបាន
- ៤៥ - សេង សិស្សសុតន្ត ធ្វើនិរសាឱ្យខ្ញុំ នៅកំពង់ឆ្នាំង
- ៤៦ - ទុំ គណៈក្រុមយុវជន ចាប់ហើយ
- ៤៧ - វ៉ាញ សាស្ត្រាចារ្យ នៅតារីកវ៉ែង ចាប់ហើយ
- ៤៨ - ថាចគីមស៊ីង សាស្ត្រាចារ្យ ចេញខាងពេញព័រ ធ្លាប់ហើយ

៤៩ - ខែកែបំផុត	បរទេសនៅពាយ័ព្យ ចាប់ចេញ
៥០ - វិថី	- ដ -
៥១ - ភ្លើង	លេខភាគពាយ័ព្យ ចាប់ចេញ
៥២ - កន្តួល	អាថ៌កំបាំងភាគពាយ័ព្យ មិនដឹង
៥៣ - ភ្នំ	គណៈភាគលេខាតំបន់ ៣ ចាប់ចេញ
៥៤ - ពាក្យ	គណៈភាគ សំរាកចេញ សព្វថ្ងៃនៅសហករដំតាន្ត
៥៥ - ពាក្យ	គណៈភាគ ស្លាប់ចេញ
៥៦ - ថ្ងៃ ហៅសាយ	គណៈភាគ ចាប់ចេញ
៥៧ - ទាត់	គណៈភាគ ស្លាប់ចេញ
៥៨ - អ៊ុន	គណៈភាគលេខាតំបន់ ២ ស្លាប់ចេញ
៥៩ - ម៉ែ	ពាណិជ្ជភាគ ចាប់ចេញ
៦០ - ល្បី	ពាណិជ្ជភាគ ចាប់ចេញ
៦១ - ចន	ពាណិជ្ជភាគ ចាប់ចេញ
៦២ - វិលាម	ពាណិជ្ជភាគ ប្រចាំនៅពោធិសាត់ ចាប់ចេញ
៦៣ - សាគីន	ប្រធានរោងជាងក្រុងព្រៃសែន ចាប់ចេញ
៦៤ - ថ្ងៃ	លេខាប្រឹក្សាក្រុង ចាប់ចេញ
៦៥ - ផ្លូវ	អនុលេខាប្រឹក្សាក្រុង ចាប់ចេញ
៦៦ - រើ	គណៈប្រឹក្សាក្រុង ចាប់ចេញ
៦៧ - សិន	ជំនួយប្រឹក្សាក្រុង ចាប់ចេញ
៦៨ - សំរែង	គណៈតំបន់ទី ២ ចាប់ចេញ
៦៩ - ខាន	- ដ -
៧០ - ផ្សេង	លេខាប្រឹក្សារោង ចាប់ចេញ
៧១ - សុមាធិ	គណៈប្រឹក្សារោង ចាប់ចេញ
៧២ - ហ្មឺន	- ដ -
៧៣ - ព្រះ	ជំនួយប្រឹក្សារោង ចាប់ចេញ

៧៥ - ឈីន	ជំនួយស្រុកមោង	ចាប់រំលោភ
៧៥ - តូយ	លេខាធិបន្ទំ ៧	ចាប់រំលោភ
៧៦ - ទឹកគិមប្បត ហៅ ស្រុត	លេខាធិបន្ទំ ៧	ចាប់រំលោភ
៧៧ - ជាំ	លេខាស្រុកផ្លាម្លូម	ចាប់រំលោភ
៧៨ - ផល	គណៈស្រុកផ្លាម្លូម	ចាប់រំលោភ
៧៩ - ម៉ីង	គណៈស្រុកក្រោយ ផ្លាម្លូម	ចាប់រំលោភ
៨០ - អប់	លេខាស្រុកកណ្តៀង	ចាប់រំលោភ
៨១ - តាន	លេខាស្រុកក្តាត	ចាប់រំលោភ
៨២ - ផល	លេខាស្រុកក្តាតក្រោយ	ចាប់រំលោភ
៨៣ - ប្រើ	លេខាស្រុកកណ្តៀងថ្មី	ចាប់រំលោភ
៨៤ - លុល	លេខាស្រុកក្រគរ បង្កប់បង្កើនផល កន្លែងប្រមូលផ្តុំ សព្វថ្ងៃភ្នំបំបែកព្រៃ	
៨៥ - ប៊ី	គណៈស្រុកក្រគរ ទៅដទៃផល	
៨៦ - តាម៉ី	គណៈស្រុកពាមព្រុះ ដកធ្វើស្រែនៅសហករជំនាប	
៨៧ - ទឹកន	-	-
៨៨ - ទីខ្នង	គណៈកងពលភាគពាយ័ព្យ	ចាប់រំលោភ
៨៩ - ខ្យង	គណៈកងពលភាគពាយ័ព្យ	ចាប់រំលោភ
៩០ - សាន	ប្រធានលេខាធិការ	ចាប់រំលោភ
៩១ - រេវ៉ង	ប្រធានវ័រលេខាធិ	ចាប់រំលោភ
៩២ - រេវ៉្រីត	ប្រធានវ័រលេខាតូច	ចាប់រំលោភ
៩៣ - រេវ៉ត	ប្រធានវ័រលេខាតូច	ចាប់រំលោភ
៩៤ - រេវ៉ាំ	ប្រធានវ័រលេខាតូច	ចាប់រំលោភ
៩៥ - សុខ	ប្រធានវ័រលេខាតូច	ចាប់រំលោភ
៩៦ - ផ្លុប	ប្រធានអនុលេខាធិ	ធ្វើស្រែនៅក្រគរតា
៩៧ - រេវ៉្រីត	គមនាធម៌	ចាប់រំលោភ

៩៨ - គុយអាណ	គមណាគមនី ចាប់ចេញ	
៩៩ - ពេទ្យឃឹម	នៅមន្ទីរពេទ្យពោធិសាត់	ចាប់ចេញ
១០០ - ប៊ូ	មន្ទីរពេទ្យពោធិសាត់	ចាប់ចេញ
១០១ - ប៊ូម	យោធា	ចាប់ចេញ
១០២ - ឡឺង	រទេះភ្លើង	ចាប់ចេញ
១០៣ - ភាព	- ជ -	
១០៤ - ឆម	- ជ -	
១០៥ - ទីបក្ស	ប្រធានរោងចក្រកសិកម្ម	ចាប់ចេញ
១០៦ - សេងឈី	សេដ្ឋកិច្ចរោងចក្រកសិកម្ម	ចាប់ចេញ
១០៧ - ពិល	ប្រធានរោងចក្រកសិកម្ម	ចាប់ចេញ
១០៨ - គួន	ប្រធានបិការអំពៅ	ចាប់ចេញ
១០៩ - ណុប	ទីផ្គត់ផ្គង់រោងចក្រកសិកម្ម	ចាប់ចេញ
១១០ - ទីល្អិត	រោងចក្រកសិកម្ម	ចាប់ចេញ
១១១ - ព្រីង	រោងចក្រកសិកម្ម	ចាប់ចេញ
១១២ - ម៉ីង	រោងចក្រកសិកម្ម ដឹកទិញធ្វើទីស្រុកសហគមន៍រំចេក	
១១៣ - សាក្សន	រោងចក្រកសិកម្ម	ចាប់ចេញ
១១៤ - សារាវ៉ុផ	រោងចក្រកសិកម្ម	ចាប់ចេញ
១១៥ - ទីណាម	រោងចក្រកសិកម្ម	ចាប់ចេញ
១១៦ - ឆន	ប្រធានយោធាតំបន់ ២	ចាប់ចេញ
១១៧ - ភ្នំ	អនុបញ្ជាការយោធាតំបន់ ២	ចាប់ចេញ
១១៨ - ឃ្លូន	បញ្ជាការយោធាតំបន់ ២	ចាប់ចេញ
១១៩ - អាចារ្យ ណាក់	អតីតៈ លេខាប្រឹក្សាកម្ពុជា	ចាប់ចេញ
១២០ - អាចារ្យ តូ	ជំនួយប្រឹក្សាកម្ពុជាសម័យឃ្លូន	ចាប់ចេញ
១២១ - អាចារ្យ ប៊ុ	នៅវត្តភ្នំព្រៃជីវី	ចាប់ចេញ
១២២ - ទីវន	លេខាតំបន់ទី ២ ចាស់	ចាប់ចេញ

១២៣ - សន	គណៈកម្មវិធីការណ៍ជាតិបំបាត់ ចាប់រំលោភ
១២៤ - ទឹកដីសាល	ក្រុមប្រជុំជាតិ ចាប់រំលោភ
១២៥ - ទីសាល រហៅ យ៉ា	ក្រុមប្រជុំជាតិ ចាប់រំលោភ
១២៦ - ដីសាល	ក្រុមប្រជុំជាតិ ចាប់រំលោភ
១២៧ - ដូរដេត រហៅ ស៊ី	ក្រុមប្រជុំជាតិ ចាប់រំលោភ
១២៨ - ទីស	ការស្រាវជ្រាវ ចាប់រំលោភ
១២៩ - ទី	សាល ក្រុមប្រជុំជាតិ ចាប់រំលោភ
១៣០ - ហង់	ព្រះវិហារ ចាប់រំលោភ
១៣១ - យី	ក្រុមប្រជុំ ចាប់រំលោភ
១៣២ - បន	កណ្តាល ចាប់រំលោភ
១៣៣ - ប្រសង	កណ្តាល ចាប់រំលោភ
១៣៤ - ដា	លេខា តំបន់ ២៥ ចាប់រំលោភ
១៣៥ - ភីម	លេខាភូមិភាគបូព៌ា ងាប់
១៣៦ - ភ្នំ	បូព៌ា ចាប់រំលោភ
១៣៧ - បុរ	អតីតៈ ប្រធានប្រតិភូ កម្ពុជា លេខា លេខា
១៣៨ - បាត់	ប្រតិភូ កម្ពុជា លេខា លេខា
១៣៩ - រហៅ	ប្រតិភូ កម្ពុជា លេខា លេខា
១៤០ - ឈូ	លេខា ប្រតិភូ កម្ពុជា លេខា លេខា
១៤១ - អ៊ុត	លេខា ប្រតិភូ កម្ពុជា លេខា លេខា
១៤២ - ឈាន	ដកពីប្រតិភូ លេខា លេខា
១៤៣ - តាប៊ីន	ដកពីភូមិ អណ្តើក ចាប់រំលោភ ឱ្យបង្កបង្កើនផលលេខា លេខា
១៤៤ - លោម	លេខា កុំរើស្លាប់ លេខា លេខា
១៤៥ - ស៊ុយ	លេខា តំបន់ ៦ ចាប់រំលោភ
១៤៦ - ហ្វៀង	លេខា តំបន់ ៥ ចាប់រំលោភ
១៤៧ - បូប	គណៈ តំបន់ ៥ ចាប់រំលោភ

- ១៥៨ - វង់ លេខាធិបតី ៥ ចាប់ហើយ
- ១៥៩ - ម៉ោង ប្រធានថវិកាប្រាក់ក្របា ចាប់ហើយ
- ១៥០ - សុខ លេខាធិបតីនៃឧត្តរ សព្វថ្ងៃនៃការប្រកបរបរដូន
ទាវ
- ១៥១ - សុខ (ខ្នាក់ភ្នែកមួយបំប្រែង) លេខាប្រឹក្សាខាងកណ្តាល សព្វថ្ងៃនៃការ
ការកម្សាន្តសក្តានុពល
- ១៥២ - នារី យុទ្ធ ទៅពីភាគកណ្តាល សព្វថ្ងៃប្រធាននៃការដឹកនាំ
- ១៥៣ - រដ្ឋ អតីត: អនុលេខាធិបតីខ្នាត សព្វថ្ងៃនៃការប្រកបរបរ
- ១៥៤ - សាវ័ង រទេះ ភ្នំរដ្ឋ សព្វថ្ងៃនៃការប្រកបរបរ
- ១៥៥ - ចន្ទ នាយកស្ថានីយ៍ពោធិសាត់ សព្វថ្ងៃនៃការប្រកបរបរ
- ១៥៦ - មូម នាយកស្ថានីយ៍ពោធិសាត់ សព្វថ្ងៃនៃការប្រកបរបរ

ចំពោះភាគដីទំនេរ ខ្ញុំសូមគោរពបក្សសមាជិកសមាជិកាចារ្យ ក៏ដូច
ចាស់ ខ្ញុំមិនស្គាល់ទេ តាំងពីមុនក៏ខ្ញុំមិនស្គាល់ ភាគប្រើនៃដីស្គាល់ គឺស្គាល់ទ្រង់
អ្នកភ្នំពេញទេ ។ ស្គាល់ប៉ុន្មាន ដំរាបដូចបក្សទាំងអស់ អត់លាក់ទេ ។

- ១៥៧ - ស៊ាន សព្វថ្ងៃជួយទំនប់ម៉ាមួយ បងកន្តួល នៅព្រះវិហារ
- ១៥៨ - យាន គណៈប្រឹក្សាភ្នំពេញ សព្វថ្ងៃនៃការប្រកបរបរ
- ១៥៩ - លី សព្វថ្ងៃនៃការប្រកបរបរ (អតីត: លេខាធិបតីប្រឹក្សា)
- ១៦០ - វីន អនុលេខាធិបតីស្រុកស្រីស្រី សព្វថ្ងៃនៃការប្រកបរបរ
- ១៦១ - ស៊ុយ ទៅពីកំពង់ឆ្នាំង សព្វថ្ងៃនៃការប្រកបរបរ
- ១៦២ - ប៊ុន ជំនួយប្រឹក្សាខាង ចាប់ហើយ
- ១៦៣ - វ៉ុន សហករណ៍ស្វាយដូន ទឹកវ៉ុន ចាប់ហើយ
- ១៦៤ - ហាប ម៉ាស៊ីនប្រឹក្សាខាងសំណង់ និងដាង សព្វថ្ងៃនៃការប្រកបរបរ
- ១៦៥ - យីន អតីត: គណៈប្រឹក្សាគោរពបក្ស សព្វថ្ងៃនៃការប្រកបរបរ
- ១៦៦ - តូច រោងម៉ាស៊ីនកិនស្រូវកណ្តាលក្រុង បច្ចុប្បន្ន នៅកណ្តាលក្រុង

- ១២៧ - លុយ ប្រសូកភ្នំសំពៅ អតីតៈគណៈប្រសូកសំឡូត សព្វថ្ងៃនៅសហករណ៍ អង្គរ ពួក សំឡូត
- ១២៨ - តារាភីន វិវរសារណ៍ភូមិ សាងរាងលើ ស្លាប់ហើយ
- ១២៩ - ទីវង្គ ឈ្មោះមេឃុំជេរី អតីតៈគណៈតំបន់ ១ សព្វថ្ងៃនៅស ហករណ៍ សាងរាង
- ១៣០ - តា អេរ្យិន មេឃុំរូងព័ទ្ធន សព្វថ្ងៃនៅសហករណ៍ រូង
- ១៣១ - តា ទឹកម មេភូមិ កង្កែបព័ទ្ធន ឥឡូវនៅសហករណ៍ កង្កែប
- ១៣២ - ស្វី អតីតៈគណៈតំបន់ ១ ឥឡូវនៅជួញដូរក៏ប្រទាន លេខមិត្ត កណ្តាល នៅសហករណ៍រូង
- ១៣៣ - ជឹម ទើបនឹងទៅពីនិរតី លេខាប្រសូកស្រែ នៅកង្កែប
- ១៣៤ - រដេង គណៈប្រសូកភ្នំសំពៅ នៅភ្នំសំពៅ
- ១៣៥ - ចំរើន អ្នកដឹកជញ្ជូនភាគពាយ័ព្យ សព្វថ្ងៃនៅពាក់ដំបង
- ១៣៦ - ឈិន ទទួលភារៈវាយថ្មនៅភ្នំសំពៅ សព្វថ្ងៃនៅពិត
- ១៣៧ - ទេរ្យង យោធាតំបន់ពោធិសាត់ សព្វថ្ងៃនៅពោធិសាត់
- ១៣៨ - លីម គណៈសហករណ៍ មេរោងប្រសូក អ្នកទៅពីប្រសូក
- ១៣៩ - ធារី អេរ្យិន ធ្វើប្រធានគណៈសហករណ៍នៅតាណាក
- ១៤០ - បងពក លេខាភូមិភាគកណ្តាល
- ១៤១ - លេរ្យង លេខាភូមិភាគឧត្តរថ្មី
- ១៤២ - ធីតុន ពេទ្យប្រេងនៅព.១៧
- ១៤៣ - បាត់ ភូមិភាគបូព៌ា អនុលេខាភាគ
- ១៤៤ - យក្ស អ្នកចក្រប្រភាសាវនៅសាលាអភិវឌ្ឍន៍មេច្បារ សព្វ ថ្ងៃនៅមេច្បារ ទីស្រពិលោធន
- ១៤៥ - ហិន ជំនួយប្រសូកកោះក្រក្សព័ទ្ធន សព្វថ្ងៃក្លាបមិនពាន
- ១៤៦ - តាឈន ទៅមន្ទីរប្រសូកតាណាកចិញ្ចិមទា សព្វថ្ងៃក្លាបមិនពាន

- ១៨៧ - ចាន់ ទៅមន្ទីរពេទ្យកម្រាង - ពាណិជ្ជកម្ម - សព្វថ្ងៃក្លាយជាមន្ទីរពេទ្យ
- ១៨៨ - ដួង ទៅមន្ទីរពេទ្យកម្រាង
- ១៨៩ - វ៉ាន់ ទៅមន្ទីរពេទ្យ ទៅយោធាក្រុងកោះ
- ១៩០ - វ៉ែត ទៅសហករណ៍វាលក្រៅ ភារៈកិច្ចអ្នកដឹកជញ្ជូន
- ១៩១ - ណុច ប្រធានរោងចក្រដី ទៅភ្នំពេញ ទៅព័ត៌មាន
- ១៩២ - អេឡីន គណៈសេដ្ឋកិច្ចប្រចាំតំបន់ពោធិសាត់ សព្វថ្ងៃទៅពោធិសាត់ ។
- ១៩៣ - សុន អ្នកថែទាំការ ការព្យាបាលទឹកស្អាត សព្វថ្ងៃទៅទឹកស្អាត
- ១៩៤ - ដួង ប្រធានក្រុមខាងស្រែក្រចៅ មុខប្រញូរស្រែស្នួល
- ១៩៥ - ផាន ប្រធានក្រុមខាងស្រែក្រចៅ មុខប្រញូរស្រែស្នួល
- ១៩៦ - ធីតុ ទីផ្សារ អ្នកទាំងពីរខាងក្រោយនេះទៅស្រែក្រចៅ
- ១៩៧ - ឡាន ដួងទាវ
- ១៩៨ - ប៊ែកស៊ី ទៅរោងចក្រដំឡើងផលិតផល ទើបទៅព័ត៌មាន
- ១៩៩ - វេឡីន ធ្វើការកម្សាន្តនៅស្លៅ សព្វថ្ងៃនៅស្លៅ
- ២០០ - វ៉ាល់ ធ្វើអ្នកជាប់ទីនៃទៅសហករណ៍កម្រាងប្រសិន
- ២០១ - ទ័រ ភតិៈគណៈស្រុកលាច សព្វថ្ងៃធ្វើស្រែទៅសហករណ៍លាច
- ២០២ - ឃេឡីន គណៈប៉ុន ទៀង សព្វថ្ងៃធ្វើស្រែទៅសហករណ៍លាច
- ២០៣ - ឡាន ប្រធានពាណិជ្ជកម្មតំបន់ ៥ ពីមុន ឥឡូវទៅធ្វើការ
- ២០៤ - វ៉ែត ងារបរទេស នៅព្រះវិហារ
- ២០៥ - វ៉ាន់ ពាណិជ្ជកម្មតំបន់ ៥ សព្វថ្ងៃនៅដីដល់ ចៅថាតំបន់
- ២០៦ - ធីតុ ស៊ីសុវត្ថិ វិញ
- ២០៧ - ឡាន ប្រធានពាណិជ្ជកម្មភាគពាយ័ព្យ
- ២០៨ - វ៉ែត រោងជាងលំដាប់ការកម្សាន្តស្លៅ
- ២០៩ - វ៉ាន់ សមាជិកសហករណ៍ កម្រាងប្រសិន ទៅការផ្តល់ស្រែក្រ
- ២១០ - ធីតុ ទៅមន្ទីរពេទ្យពោធិសាត់ ទៅពោធិសាត់

២០៧ - សវ័រាត

មន្ទីរក្រសួងកសិកម្មនិងរុក្ខាប្រមាញ់

២០៨ - ទីល្ង

យោធាអង្គការ ខាងសំណង់ប្រធាន

២០៩ - ផន

យោធាកងពលទី ២ របស់ភូមិភាគពាយ័ព្យ ប្រចាំ
ការនៅទីបំណង ជាប្រធានកងពល សព្វថ្ងៃនៅទីបំ
ណង

២១០ - យាន

គណៈក្រុមការងារ សព្វថ្ងៃនៅក្រុមការងារ - នៅរូង -

២១១ - ខន

ឧស្សាហកម្មប្រធានទីវិទ្យាល័យភ្នំពេញ

២១២ - លីង

ឧស្សាហកម្មវិទ្យាល័យភ្នំពេញ ភាគពាយ័ព្យ សព្វថ្ងៃនៅ
ភ្នំពេញ

២១៣ - ទីផន

ឧស្សាហកម្មវិទ្យាល័យភ្នំពេញ វិទ្យាល័យ លេខ១៧៧ សព្វ
ថ្ងៃនៅភ្នំពេញ

២១៤ - លីម

ទទួលខុសត្រូវប្រធានយន្តហោះនៅព្រះវិហារ

២១៥ - អ៊ុប

អតីតៈគយប្រចាំព្រះវិហារ បឹងបឹង ឥឡូវបើកឡាន
ពេទ្យ ៣.២ នៅព្រះវិហារ

២១៦ - ឆន

លេខាប្រឹក្សាជូនដំណឹង ពីមុនយោធាប្រចាំរោងចក្រ
ព្រះ សព្វថ្ងៃនៅទីបំណងវិទ្យាល័យលេខ១៧៧

២១៧ - ហិន

ប្រធានបាត់ដំបងក្រសួងបន្តិចបន្តួចរោងចក្រសំរាប់ភាគ
ពាយ័ព្យ សព្វថ្ងៃនៅផ្សារលើព្រះវិហារ

២១៨ - វិន

លេខាសាខារោងចក្រដំបូងព្រះវិហារ អតីតយោធា
អង្គការឱយទៅពី ២៥ សព្វថ្ងៃនៅព្រះវិហារ

២១៩ - យ៉ាន

អតីតៈយោធាអង្គការឱយទៅពី ២៥ សព្វថ្ងៃធ្វើលេ
ខា រោងចក្រស្រូវ នៅកំពង់ស្ពឺ

២២០ - នៅ

មហាជនទៅពីវត្តកំពង់ស្ពឺខាងជើង សព្វថ្ងៃប្រធាន
បន្តិច ផ្នែកការងារអំពៅ

២២១ - លីន

អតីតៈប្រធានរោងចក្រព្រះ អតីតៈប្រធានវិសា

- ២២២ - ឃាត ៨៦០ ឧកមកឱបសហករណ៍អូរចំបេក បាត់ដំបង
គណៈប្រតិភូភ្នំពេញ សព្វថ្ងៃនៅភ្នំពេញ
- ២២៣ - ញូ អនុប្រធានចំការកប្បាលពិត នៅព្រៃភូមិរួង
- ២២៤ - អាត ប្រធានសាលាកសិកម្មមេច្បារ អង្គឈូក បាត់ដំបង
- ២២៥ - ប៊ឹម អនុប្រធានសាលាកសិកម្មមេច្បារ - ដ -
- ២២៦ - វ៉ាន សមាជិកសាលាកសិកម្ម - ដ -
- ២២៧ - វ៉ាន អតីតៈ យោធាប្រតិភូគុណ សព្វថ្ងៃធ្វើលេខាកំពត
និងកោះកុង
- ២២៨ - ម៉ៅ កងការពារក្រុងបាត់ដំបង សព្វថ្ងៃធ្វើលេខាអង្គការអប់រំនៅ
ភ្នំពេញ
- ២២៩ - ណយ ប្រធានរោងចក្រនៅក្បាលស្ពាន ជ្រោយជ្រោយ
ភ្នំពេញ
- ២៣០ - នី វិទ្យាករអគ្គិសនីព័ទ្ធនៅភ្នំពេញ សព្វថ្ងៃក្លាយទៅជា
ប្រតិភូការបរទេសប្រចាំនៅភ្នំពេញ ។
- ២៣១ - ឃាត

លេខគណនីបញ្ជីសម្រាប់ប្រើប្រាស់នៅភ្នំពេញ ១១.១៩៧៧

ក